

Uponor

VUOSIKERTOMUS
2007

Korkeallekin asetetut tavoitteet ovat saavutettavissa hyvien tuotteiden ja saumattoman yhteistyön avulla.

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Uponor Oyj:n yhtiökokous pidetään torstaina
13. maaliskuuta 2008 klo 17.00 alkaen Pörssitalossa
osoitteessa Fabianinkatu 14, Helsinki.

Tärkeitä päivämääriä vuonna 2008

• tilinpäätöstiedote vuodesta 2007 julkaistaan	7.2.
• vuoden 2007 tilinpäätös julkistetaan	7.2.
• yhtiökokous	13.3. klo 17
• osingonmaksun täsmäytyspäivä	18.3.*
• osingonmaksupäivä	27.3.*
• osavuositarkastus tammi–maaliskuu	29.4. noin klo 16
• osavuositarkastus tammi–kesäkuu	12.8. noin klo 8
• osavuositarkastus tammi–syyskuu	29.10. noin klo 11

*hallituksen ehdotus

Julkaisut

Vuosikertomus painetaan suomen- ja englanninkielisenä ja on myös saatavana yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.uponor.com. Osavuositarkastukset ja yhtiötiedotteet julkaistaan yhtiön kotisivuilla suomen- ja englanninkielisinä.

Julkaisujen tilaus

Voit tilata Uponorin sijoittajajulkaisut suoraan verkosta, os. <http://www.uponor.com/sijoittajat>, valitse Tilauspalvelu. Samassa paikassa voit myös muuttaa yhteystietojasi tai peruuttaa tilauksesi.

Postitse tai puhelimitse tilauksen voi tehdä olemalla yhteydessä

tiedotusosastoon, os:

Uponor Oyj, Tiedotus

PL 37, Robert Huberin tie 3 B, 01511 Vantaa

Puh. 020 129 2854

Fax 020 129 2841

tiedotus@uponor.com

Sisäpiirirekisteri

Uponor Oyj:n julkinen sisäpiirirekisteri on nähtävissä yhtiön pääkonttorin laki-asiainosastolla yllä mainitussa osoitteessa, puh. 020 129 2837. Lakiasiainosaston sähköpostiosoite on legal@uponor.com. Yhtiön sisäpiiriläisten omistukset näkyvät myös Uponorin kotisivuilla osoitteessa www.uponor.com.

LISÄÄ TIETOA OSOITTEESTA
WWW.UPONOR.COM

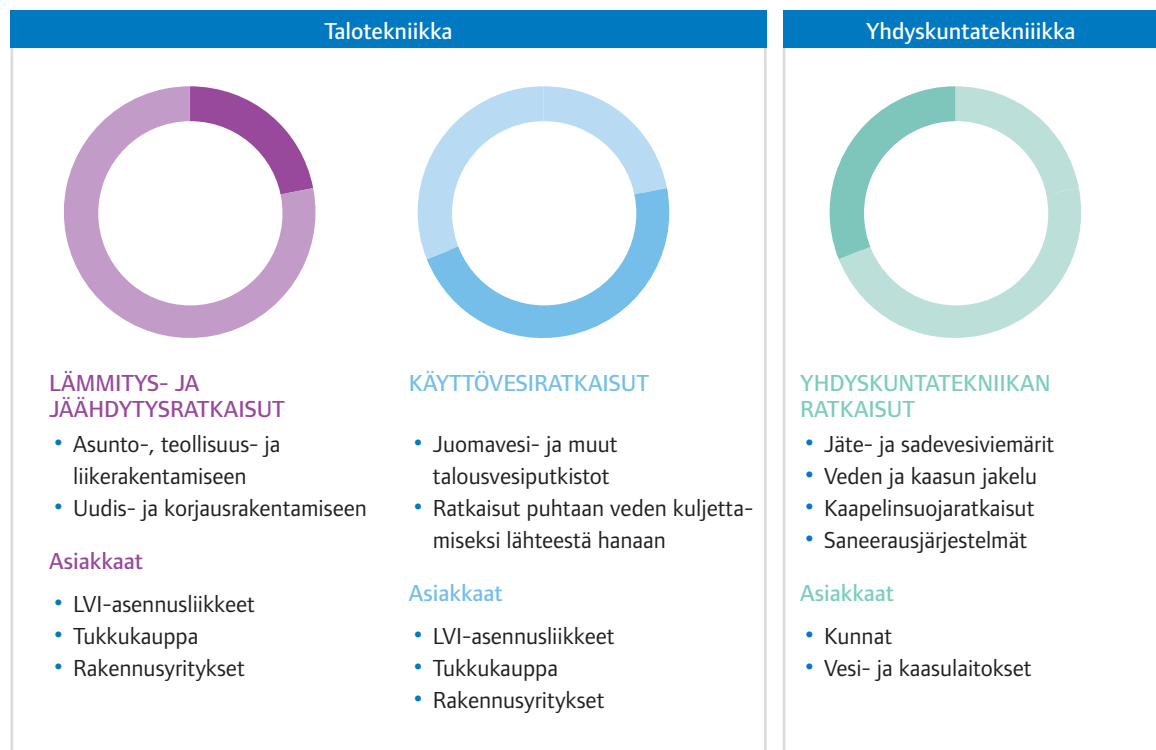
Uponor lyhyesti

Uponor on yksi johtavista asuin- ja liikerakennusten lämmitys- ja putkijärjestelmien toimittajista maailmassa.

Päätuotteitamme kuten lattialämmitys- ja käyttövesijärjestelmiä myydään yli sadassa eri maassa, joista monessa olemme markkinajohtaja. Euroopassa Uponor on myös merkittävä ympäristö- ja yhdyskuntatekniikan putkijärjestelmien toimittaja. Uponor tarjoaa asiakkailleen ratkaisuja, jotka lisäävät hyvinvointia ekologisesti kestäväällä tavalla.

Uponorin liiketoimintaryhmät

Uponor julkaisee vuosikertomuksensa myös verkossa osoitteessa www.uponor.com. Sieltä löydät myös aiempien vuosien kertomukset ja pörssitiedotteet.

Kaikki Uponorin sijoittajille suunnatut kirjalliset tai webcast-esitykset sekä ajantasainen osake- ja omistajatieto löytyvät myös verkosta yhtiön sijoittajasivuilta, osoitteessa www.uponor.com/sijoittajat.

Käy katsomassa!

Vuosikertomuksen sisältö

- ii Tietoja osakkeenomistajille
- 1 Uponor lyhyesti
- 4 Vuosi 2007
- 7 Toimitusjohtajan katsaus

Uponor menestyi hyvin vuoden 2007 haastavissa oloissa. Liiketoimintaa kehitettiin ja uusia aloitteita on edelleen käynnistymässä.

- 9 Visio, arvot ja strategia: Kasvua kumppanuuksien kautta

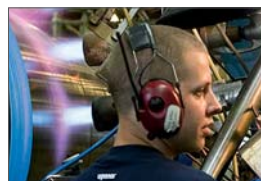

Uponor panostaa voimakkaasti liiketoiminnan kasvuun. Merkittävimmät hankkeet ovat monikerrostalo- ja jäähdytysliiketoiminnan kehittäminen. Tavoitteena ovat pitkäaikaiset kumppanuudet rakentamisen ammattilaisten kanssa. Yhteistyöllä

pyritään nostamaan tuottavuutta, parantamaan laatua ja kohottamaan asumisen tasoa.

- 13 Tunnuslukuja

- 15 Liiketoiminta vuonna 2007: Vakaata kehitystä vaihtelevilla markkinoilla

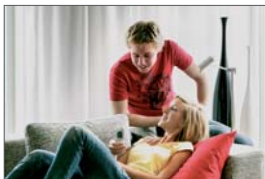

Markkinoiden kysynnässä esiintyi suurta vaihtelua eri alueiden kesken. Rakentaminen oli vilkasta osassa Etelä- ja Itä-Eurooppaa sekä suuressa osassa Pohjoismaita. Julkisuuteen nousi voimakkaimmin kysynnän hiljeneminen Yhdysvalloissa, Saksassa ja Espanjassa.

Uponor menestyi hyvin Muussa Euroopassa, ja sai nopeita tuloksia tehostamistoimista Pohjois-Amerikassa.

- 16 Markkinoissa voimakasta vaihtelua Keski-Euroopassa
- 17 Pohjoismaissa kysyntä jatkui vilkkaana
- 18 Strategian mukaiset panostukset toivat kasvua Muussa Euroopassa
- 20 Pohjois-Amerikassa vahvaa kehitystä haastavassa markkinatilanteessa

23 Yhteiskuntavastuu: Parempia elinympäristöjä ihmisille

Uponor auttaa luomaan parempia elinympäristöjä kehittämällä energiatehokkaita ja entistä ympäristöystävällisempiä talo- ja yhdyskuntatekniikan ratkaisuja. Myös työympäristöön ja -viihtyvyyteen panostetaan.

26 Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

31 Uponorin rakenne

32 Hallitus

34 Johtoryhmä

37 Tilinpäätös

38 Hallituksen toimintakertomus

44 Konsernin taloudelliset tunnusluvut

45 Osakekohtaiset tunnusluvut

46 Tunnuslukujen laskentakaavat

47 Konsernituloslaskelma, konsernitase, konsernin rahavirtalaskelma, laskelma oman pääoman muutoksista

52 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

76 Osakkeet ja osakkeenomistajat

78 Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

80 Emoyhtiön tilinpäätöksen (FAS) liitetiedot

84 Hallituksen ehdotus

84 Tilintarkastuskertomus

86 Uponorin sijoittajaviestintä

87 Uponoria seuraavat analytiikot

88 Yhteystiedot

iii Sanasto

Uponorin

VUOSI 2007

Vuonna 2007 Uponorin liikevaihto kasvoi pitkän tähtäyksen tavoitteiden mukaisesti ja kannattavuus säilyi ennallaan. Tuotteiden ja palveluiden myynti oli vuoden ensimmäisellä puoliskolla erittäin vilkasta, mutta loppuvuodesta muodostui odotettua vaikeampi, kun taloteknisten tuotteiden kysyntä laski odottamattoman nopeasti. Kunnallisteknisten tuotteiden kysyntä säilyi vuoden aikana vakaana.

Strategian toimeenpano

Tulevaisuuden tavoitteidensa kirkastamiseksi Uponor uudisti visionsa vastaamaan paremmin yhtiön olemassaolon tarkoitusta. Työtä strategisten painopisteiden eteen jatkettiin suunnitelmien mukaisesti; toimenpiteitä vietiin eteenpäin kaikilla kolmella strategian osa-alueella – kasvu, brändi ja toiminnallinen tehokkuus.

Kasvu

Liiketoiminnan kasvuun tähtääviä strategisia kehityshankkeita edistettiin aktiivisesti. Panostukset monikerrostalosegmenttiin alkoivat tuottaa tulosta, ja Uponor oli aktiivisesti mukana useissa monikerrostalohankkeissa kaikilla tärkeimmillä markkina-alueillaan. Myös jäähdytysliiketoiminnan kehittämiseen inves-

toitiin resursseja. Espanjassa tehtiin mm. yhteistyösopimus paikallisen aurinkoenergiaa kehittävän yhtiön kanssa vesikiertoisten lattialämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien myynnin edistämiseksi.

Euroopassa investoitiin tuotantokapasiteetin laajennuksiin ja automaatioon, joilla laajennettiin erityisesti komposiittiputkien tuotantoa. Yhdysvalloissa käynnistettiin tehdaslaajennus, jolla pyritään vastaamaan muovisten järjestelmien kasvavaan kysyntään sekä tuomaan uusia tuotteita markkinoille.

Uusia toimipisteitä ja koulutuskeskuksia avattiin useissa maissa.

Yhtenäinen brändi

Vuoden 2006 alussa lanseeratun yhtenäisen brändin toteutus jatkui. Vuonna 2007 keskityttiin erityisesti henkilöstön rooliin brändin rakentajina. Konserninlaajuisesti käynnistettiin koko henkilöstölle suunnattu koulutusohjelma, joka tähtää brändilupauksen sisäistämiseen ja ymmärryksen syventämiseen. Tavoitteena on, että vuoden 2008 loppuun mennessä koko henkilöstö on osallistunut koulutukseen.

Toiminnallinen tehokkuus

Osana strategian mukaista prosessien harmonisointia ja toiminnallisen tehokkuuden kehittämistä Uponor eteni yhteisen eurooppalaisen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotossa. Järjestelmä oli suurin yksittäinen investointi vuoden 2007 aikana. Syksyn aikana järjestelmä otettiin käyttöön taloteknisissä toimipisteissä Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa ja tammikuussa 2008 Pyreiden niemimaalla.

Henkilöstö

Henkilöstön osaamisen kehittämiseen panostettiin voimakkaasti etenkin strategisilla kasvualueilla. Pohjois-Amerikassa myynti- ja markkinointiorganisaatiota uudistettiin, jotta pystytään paremmin vastaamaan muutuneeseen markkinatilanteeseen.

Osakkeet

Uponorin vuoden lopun osakkeenomistajien määrä nousi uuteen ennätykseen eli 12 564 (7 799) omistajaan. Myös yhtiön osakekurssi kävi vuoden aikana historiansa korkeimmalla tasolla, kun se saavutti toukokuussa 31,45 euron tason.

Uponorin hallitus päätti uudesta konsernin johtoryhmää koskevasta kannustinohjelmasta, joka ulottuu vuosille 2007–2009.

SNOW DOME Bispingen

Euroopan nykyaikaisimpaan lasketteluhalliin Snow Domeen Saksan Bispingenissä mahtuu jopa 4 600 laskettelijaa tunnissa. Rinteissä on Uponorin jäähdytysratkaisu.

Tärkeitä tiedotteita vuonna 2007

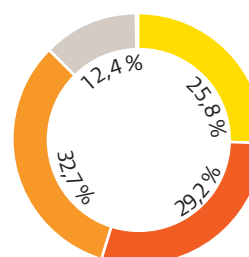
- 8.2. Tilinpäätös: Uponor saavutti tavoitteensa vuonna 2006
- 8.2. Uponorin hallitus päätti omien osakkeiden luovuttamisesta
- 14.2. Uponorin hallituksen ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle
- 15.2. Uponor korottaa kotimaisen yritystodistusohjelmansa 150 miljoonaan euroon
- 15.3. Uponorin varsinaisen yhtiökokouksen päätökset
- 22.3. Uponor Oyj:n yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröity
- 30.3. Uponorin hallituksen jäsenet lisäävät omistustaan yhtiössä
- 26.4. Osavuositarkastus 1–3/2007: Vahvaa kehitystä alkuvuonna
- 24.5. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 pykälässä tarkoitettu liputusilmoitus
- 20.7. Uponor palkittiin ympäristöystävällisestä toiminnasta
- 7.8. Osavuositarkastus 1–6/2007: Kasvu jatkui toisella neljänneksellä
- 14.9. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 pykälässä tarkoitettu liputusilmoitus
- 25.9. Uponorin johdolle uusi monivuotinen kannustinohjelma
- 25.9. Tulosvaroitusta: Uponor laskee vuoden 2007 liikevaihtoarviota
- 26.10. Osavuositarkastus 1–9/2007: Heikentynyt kysyntä vaikutti Uponorin tuloskehitykseen Q3:lla
- 26.10. Uponorin johtoryhmään kaksi uutta jäsentä
- 11.12. Uponor järkeistää tuotantoa Irlannissa
- 12.12. Uponorin pääomamarkkinapäivä

 LISÄÄ TIETOA OSOITTEESTA
WWW.UPONOR.COM

Tunnusluvut	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004	FAS 2003
Liikevaihto, Milj. €	1 219,3	1 157,0	1 031,4	1 026,9	1 021,0
Liikevoitto, Milj. €	151,0	143,7	123,0	95,2	30,7
Tulos ennen veroja, Milj. €	148,5	141,5	120,5	89,3	20,8
Oikaistu tulos/osake (optiovaimennettu), €	1,39	1,32	1,12	1,19	0,02
Osinko/osake, €	1,40 ^c	1,40 ^d	2,27 ^d	0,70	1,44 ^d
Markkina-arvo kauden lopussa, Milj. €	1 260,6	2 076,6	1 338,9	1 029,5	935,4
Nettovelkaantumisaste, %	25,4	6,3	-6,4	8,5	17,8
Osakkeenomistajien määrä	12 564	7 799	6 766	5 225	3 998

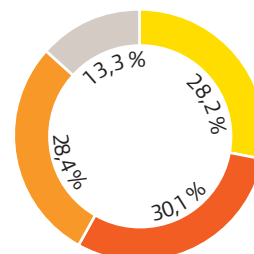
^{a)} Hallituksen ehdotus. ^{b)} Sisältää ylimääräisen osingon.

Liikevaihto
alueorganisaatioittain
2007

■ Keski-Eurooppa
■ Pohjoismaat
■ Muu Eurooppa
■ Pohjois-Amerikka

Henkilöstö
alueorganisaatioittain
2007

■ Keski-Eurooppa
■ Pohjoismaat
■ Muu Eurooppa
■ Pohjois-Amerikka

Euroopassa myönteiseen kehitykseen vaikutti lähinnä Muun Euroopan vakaa kasvu. Pohjois-Amerikassa tehostimme liiketoimintaa ja kohdensimme voimavaroja uudelleen.

Haasteet vahvistavat

Vuosi 2007 merkitsi Uponorille voimakkaan kehityksen jatkumista vaihtelevassa markkinaympäristössä. Saavutimme kasvutavoittemme ja pystyimme myös parantamaan liikevoittoamme, mistä kiitos henkilötömme ponnistuksille.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla kysyntä oli paikoittain erittäin vilkaista, mutta kesän jälkeen se alkoi heiketä. Muutos näkyi Euroopassa esimerkiksi Saksassa ja Espanjassa. Yhdysvalloissa markkinoiden laskua oli odotettukin mutta ei näin voimakkaana. Kysynnän lasku johtui pitkälti Yhdysvaltain asuntomarkkinoiden vaikeuksista sekä talouden epävarmuudesta, joka levisi monille Uponorin kannalta tärkeille taloteknisille markkinoille. Liike- ja julkisen rakentamisen markkinat jatkoivat kasvuaan eivätkä pientalomarkkinoiden vaikeudet tarttuneet niihin.

Vahvaa kehitystä

Kun tulokset suhteuttaa olosuhteisiin, Uponor menestyi hyvin vuonna 2007. Euroopassa myönteiseen kehitykseen vaikutti lähinnä Muun Euroopan vakaa kasvu. Pohjois-Amerikassa onnistuimme kehittämään liiketoimintaa tehostamalla ja kohdentamalla voimavaroja uudelleen, ja uusia aloitteita on edelleen käynnistymässä.

Kevätkuukausien voimakas kysyntä toi mukanaan haasteita, kun toimituskykyemme joidenkin avaintuotteiden osalta joutui koetukselle. Markkinoiden heikkeneminen ja kysynnän vaihtelut puolestaan alensivat toimitusketjun tehokkuutta, mikä vaikutti kielteisesti tuloskehitykseen. Kehitystä rasittivat myös jotkut ker-

talunteiset erät kuten lopetettuihin tuotteisiin liittyvät tuotevastuukulut Pohjois-Amerikassa ja tavarantoinitusongelmat Pohjoismaissa ERP-hankkeen yhteydessä loppuvuodesta.

Kasvu tavoitteena

Pyrkimyksemme saavuttaa johtosegmentin monikerrostalosegmentissä ja luoda siitä uusi kasvualue etenivät myönteisesti. Monikerrostalosegmentti on lupaava mahdollisuus, ja omiaan vakauttamaan tuloskehitystämme muuten suhdanneherkässä ympäristössä.

Perinteisesti Uponor on ollut vahva pientalosegmentissä, jossa olemme alamme johtava yritys maailmassa vesikiertoisissa lattialämmitysjärjestelmissä ja muovisissa käyttövesijärjestelmissä. Käyttövesijärjestelmätarjontamme, joka käsittää sekä PEX-muoviset että komposiittituotteet, kehittyi jatkuvasti. Näiden tuoteratkaisujen kysyntä on vilkasta useimmilla markkinoillamme. Lattialämmitysmarkkinoilla sen sijaan esiintyy enemmän vaihtelua. Pohjoismaissa ja Keski-Euroopassa markkinat ovat vähitellen kypsymässä, kun taas Pohjois-Amerikassa ja Itä-Euroopassa on edelleen runsaasti kasvun varaa. Vesikiertoinen lattialämmitys yleistyy vauhdilla myös monikerrostalosegmentissä.

Kun keskustelen asiakkaittemme kanssa, saan usein kuulla ilahduttavia kommentteja keskeisistä tuotejärjestelmistämme. Käyttövesipuolella erityisesti komposiittiputkijärjestelmämme ovat menestyneet hyvin. PEX-järjestelmissä Quick & Easy-liitostekniikka on osoitus siitä, että erilaistuminen auttaa meitä kasva-

maan. Olemme vastikään esitelleet sen Saksassa, ja kehitysryhmämme ponnistelevat kehittämään uusia ratkaisuja, joilla voimme erilaistua myös tulevaisuudessa.

Olemme jatkaneet myös sisäisiä panostuksia yhtiön vahvistamiseksi. ERP-järjestelmän käyttöönotto on edennyt, ja huolimatta hienoisista vaikeuksista uusi järjestelmä on käytössä tärkeimmässä talotekniikan toimipisteistämme Euroopassa. Hankkeessa mukana olleet ovat tehneet paljon töitä ongelmien ratkaisemiseksi, minkä ansiosta hanke etenee vakaasti.

Vuonna 2007 puimme yhtiömme vision uuteen muotoon. Uusi visio on haastava, tarjoten virikkeitä niin henkilökunnalle, asiakkaille kuin osakkeenomistajillemmekin. Yksi sen perusteemoista on kestävä kehitys. Uponor on 1980-luvulta saakka tarjonnut ympäristöystävällisiä ratkaisuja, joiden avulla omakotiasukkaat ja kiinteistöjen omistajat ovat voineet säästää energiaa ja hyödyntää uusiutuvaa energiaa. Tätä kehitystä jatkavat edelleen vesikiertoiset jäähdytysratkaisumme, joiden suosio lisääntyy sekä monikerrostalo- että pientalomarkkinoilla.

Me Uponorissa uskomme parempien elinympäristöjen luomiseen. Riippumatta siitä, oletko työntekijä, asiakas, yhteistyökumppani tai osakkeenomistaja, valitse Uponor kumppaniksesi. Haluan kiittää teitä kaikkia luottamuksestanne vuonna 2007! Toivottavasti yhteistyömme jatkuu antoisana myös monina tulevina vuosina!

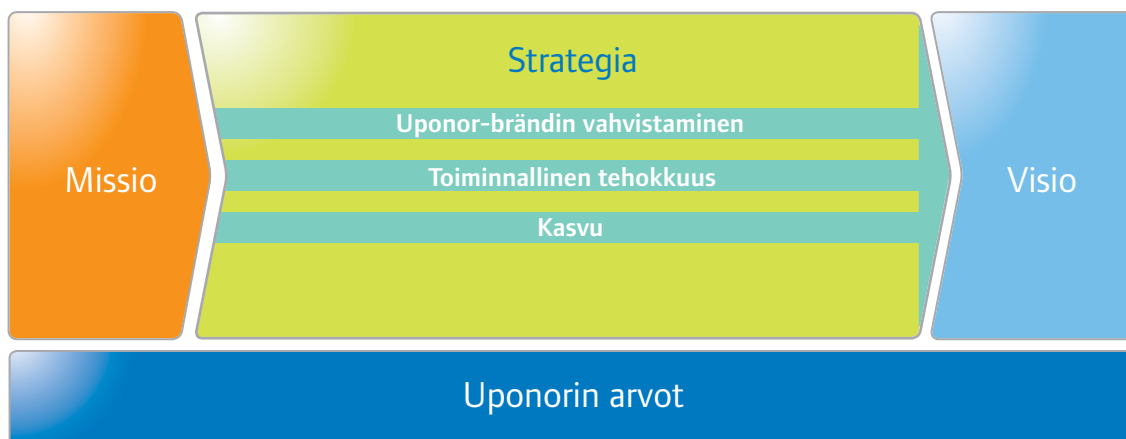
Jan Lång
toimitusjohtaja

Kasvua

kumppanuuksien kautta

Uponorin olemassaolon tarkoitus on parempi elinympäristö yhteistyössä ammattilaisten kanssa. Tähän pyritään tuottamalla energiaa säästäviä ja kestäväää kehitystä tukevia ratkaisuja, jotka tekevät elinympäristöistämme miellyttävämpiä elää ja asua. Toiminta-ajatus toteutetaan yhteistyössä muiden ammattilaisten, kuten suunnittelijoiden ja asentajien, kanssa. Tavoitteena on luoda kumppanuuksia, jotka ovat palkitsevia kaikille osapuolille.

Visio

Uponorin visiona on rikastuttaa ratkaisullaan ihmisten elämää maailmassa. Energiatehokkaat vesikiertoiset lämmitys- ja jäähdytysratkaisut ovat vastaus nykyajan vaatimuksiin, ja samalla ne auttavat säästämään luonnonvaroja. Uponor tähtää toimialallaan kasvuun ja merkijohdajuuteen sekä arvostetun edelläkävijän asemaan. Näiden tavoitteiden toteutuessa saavutetaan parhaiten erinomainen tuotto osakkeenomistajille.

Arvot

Uponorin arvot ovat:

- asiantunteva
- mahdollistava
- palkitsevin
- tehokas
- sitoutunut

Arvot toimivat asiakaspalvelun ja brändin peruspilareina. Ne heijastavat sitä, mihin yhtiössä uskotaan, sekä miten työntekijät käyttäytyvät suhteessa asiakkaisiin ja toisiinsa.

Strategia

Uponorin strategiaa on toteutettu suunnitelmallisesti kolmella painopistealueella, joita ovat kasvu, brändi ja toiminnallinen tehokkuus. Tehtyjen toimenpiteiden ansiosta Uponor on aiempaa vahvempi, vaikka toimintaympäristö on muuttunut haastavammaksi.

Uponorin strategian kulmakiviä ovat kolme toisiaan tukevaa kehityshanketta:

- johtavan aseman saavuttaminen monikerrostalosegmentissä
- johtavan markkina-aseman vahvistaminen pientalosegmentissä
- vahvan aseman hyödyntäminen yhdyskuntateknisessä liiketoiminnassa.

Pientalosegmentin johtava markkina-asema tukee monikerrostalosegmentin liiketoimintaa, jossa voidaan hyödyntää olemassa olevaa teknologiaa, osaamista ja Uponor-brändiä. Uponorin vahva asema pientalomarkkinoilla antaa hyvän pohjan laajentaa yhteistoimintaa rakennusalan muiden ammattilaisten ja palveluntarjoajien kanssa. Vesi-kiertoisen jäähdytysliiketoiminnan kehittäminen Uponorille merkittävä kasvualue. Se liittyy läheisesti monikerrostalosegmenttiin ja sen tavoitteisiin johtavan aseman saavuttamiseksi.

Pohjoismaissa ja Brittein saarilla Uponor on tunnettu ja arvostettu toimija yhdyskuntateknisten järjestel-

mien toimittajana. Näillä markkinoilla yhtiöllä on vahva asema ja pitkä historia, jotka tukevat pyrkimyksiä kasvaa uusilla liiketoiminta-alueilla.

Pientalosegmentissä Uponorin tavoitteena on vahvistaa edelleen asemaansa Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa sekä lattialämmitys- että käyttövesijärjestelmien toimittajana. Erityisesti yhtiö pyrkii hyödyntämään kasvumahdollisuuksia markkinoilla, joissa yhtiön toiminta on vielä vaatimatonta. Näitä markkinoita ovat mm. Ranska, Italia, Iso-Britannia ja Itä-Eurooppa. Myös korjausrakentamisen tuotteiden ja palvelujen kehittäminen on painopistealue.

Voimakkaat panostukset monikerrostaloihin

Uponor on viime vuosina panostanut voimakkaasti liiketoiminnan kasvuun tähtääviin kehityshankkeisiin. Merkittävimmät panostukset on tehty monikerrostalosegmentin ja jäähdytysliiketoiminnan kehittämiseen.

Monikerrostalosegmentistä tavoitellaan perinteisen pientalosegmentin rinnalle laajempaa pohjaa organisaaliselle kasvulle Uponorin taloteknisillä tuotealueilla, joita ovat käyttövesi- sekä lattialämmitys- ja jäähdytysjärjestelmät.

Monikerrostalosegmentissä pääosa kumppaneista on ammattilaisia, rakennettavat kohteet ovat usein isoja ja toimintaa johdetaan projektinomaisesti. Monikerrostalosegmentin arvoketju on laaja ja se ulottuu tukkukaupan ja asennusliikkeiden lisäksi myös muihin toimijoihin. Asiakkaita ovat muun muassa kiinteistöjen omistajat, rakennusyhtiöt, suunnittelijat ja rakennusalan palveluntarjoajat. Esimerkiksi hanke, jossa rakennuttaja rakennuttaa kymmeniä pientaloja uudelle asuuntoalueelle, täyttää mainiosti monikerrostalohankkeen kriteerit.

Monikerrostaloliiketoiminnan kehittämisessä Uponorin tavoitteena on syventää liikesuhteita eri maissa. Asiakkaita ovat muun muassa kiinteistöjen omistajat, rakennusyhtiöt, suunnittelijat ja rakennusalan palveluntarjoajat.

Monikerrostalosegmentissä tavoitteena ovat pitkäaikaiset kumppanuudet, joiden avulla voidaan kehittää ja parantaa rakentamisen laatua, tuottavuutta ja kustannustehokkuutta sekä tehostaa rakennusten elinkaariajattelua. Uusi liiketoimintamalli ottaa huomioon myös

Uponorin markkina-asema 2007

	Talotekniikka		Yhdyskuntatekniikka
	Lämmitys- ja jäähdytysratkaisut	Käyttövesiratkaisut ²⁾	Yhdyskuntatekniset ratkaisut
Liiketoimintaryhmien osuus liikevaihdosta			
Keski-Eurooppa	● ¹⁾	●	
Pohjoismaat	● ¹⁾	●	●
Muu Eurooppa	● ¹⁾	● - ● ³⁾	●
Pohjois-Amerikka	● ¹⁾	●	

● 1–2 suurimman joukossa
 ● 3–5 suurimman joukossa
 ● Läsä markkinoilla
¹⁾ vain vesikiertoinen lattialämmitys
 ²⁾ kaikki materiaalit huomioiden
 ³⁾ vaihtelee maittain

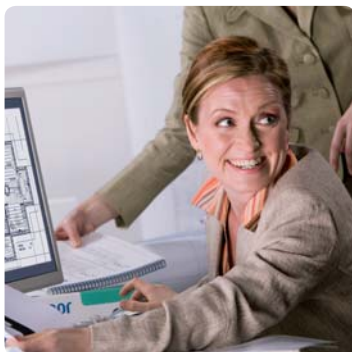
energiätehokkuusvaatimukset ja auttaa suunnittelemaan rakennukset kokonaisuuksina.

Jäähdytysmarkkinat kasvussa

Uponorin tavoitteena on tehdä jäähdytyksestä yksi toimintansa kivijalka, joka voi tulevaisuudessa olla yhtä merkittävä kuin lattialämmitysliekkitoiminta on tänä päivänä. Uponorin kohdemaissa vesikiertoisien jäähdytyksen osuus koko jäähdytysmarkkinoista on vielä pieni.

Jäähdytysliiketoiminnan kehittämisen tukee osaltaan yhtiön olemassaolon tarkoitusta ja visiota parempien elinympäristöjen luomiseksi. Varsinaiset tuotteet ovat vain osa kehitystyöstä. On tärkeää ymmärtää myös jäähdytysliiketoimintaan vaikuttavat tekijät, toimijat ja päätöksentekoprosessien kulku.

Jäähdytysliiketoiminnan markkinoiden odotetaan kasvavan taloteknisten markkinoiden keskimääräistä kasvua nopeammin, joskin tilanne vaihtelee hieman eri markkinoilla. Jäähdytyksen kysynnän oletetaan lisääntyvän, koska liikerakentamisen ja asumisen vaatimukset kasvavat elintason nousun myötä. Vesikiertoisien jäähdytyksen etuina ovat mukavuus, energiatehokkuus ja ympäristöystävällisyys.

Yhtenäinen brändi

Vuoden 2006 alussa Uponor lanseerasi uuden yhtenäisen yritysidentiteetin ja siirtyi toimimaan kokonaisuudessaan Uponor-nimen alla. Muutoksella tavoiteltiin tehokkuutta, yhtenäistä tapaa toimia ja parempia mahdollisuuksia vahvan kansainvälisen brändin rakentamiseen. Markkinoilta kerätyn palautteen mukaan päätös oli oikea, sillä brändin tunnettuus on lisääntynyt asiakkaiden keskuudessa ja sen herättämät mielikuvat ovat positiivisia. Toimenpiteet Uponor-brändin edelleen vahvistamiseksi jatkuvat. Yhtenäisen brändin tuottamien hyötyjen maksimoimiseksi henkilöstön panos on tärkeä. Vuonna 2007 keskityttiin erityisesti henkilöstön rooliin Uponor-kuvan rakentajana. Vuoden aikana käynnistettiin koko henkilöstölle suunnattu koulutusohjelma, jonka tarkoituksena on saada työntekijät entistä paremmin sisäistämään Uponorin brändilupaus ja sen merkitys jokaisen omaan työpanokseen. Koulutus jatkuu vuoden 2008 loppuun asti, jolloin koko henkilöstö on osallistunut koulutukseen.

Investointeja toiminnallisen tehokkuuden lisäämiseen

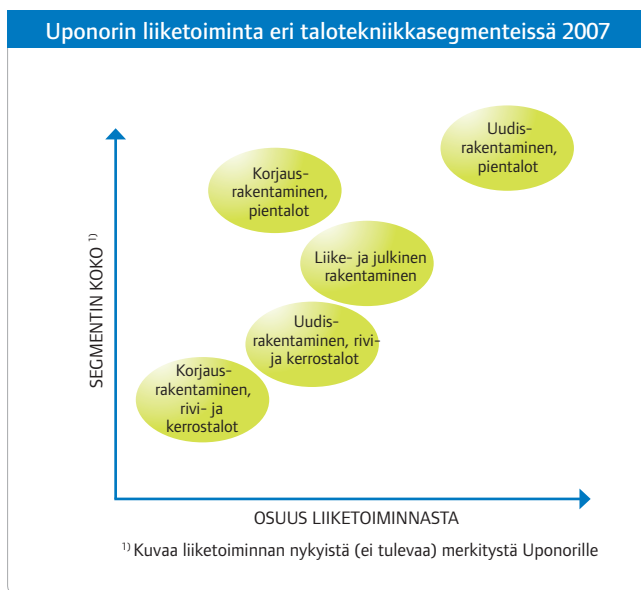
Toiminnallisen tehokkuuden lisääminen on yksi Uponorin strategian painopistealueista. Valmistelut yhteisen eurooppalaisen toiminnanohjaus-

järjestelmän käyttöönottamiseksi etenevät, mikä on osa prosessien harmonisointia ja toiminnallisen tehokkuuden kehittämistä. Euroopassa yhtiöllä oli käytössä yli 30 erilaista toiminnanohjausjärjestelmää.

Uusi Oracle-pohjainen järjestelmä oli yhtiön suurin yksittäinen investointi vuoden 2007 aikana. Uponorin taloteknisen toimialan toimipisteiden Euroopassa odotetaan pääosin olevan toiminnanohjausjärjestelmän piirissä vuoden 2008 loppuun mennessä. Sen tärkeimpiä etuja on tehokkaampi varastojen ja hankintaketjun hallinta. Järjestelmän kehityksessä keskeistä on ollut yhteisten prosessien kehittäminen, jonka seurauksena tiedonhallinta ja tuotetun informaation vertailtavuus on parantunut.

Toimintaympäristön muutokset

Rakentamisen suhdanteet ovat monilla tärkeillä markkinoilla ohittaneet huippuvaiheensa. Asuntorakentamisen vähenemistä korvaa sekä liikerakentaminen, jonka arvioidaan kehittyvän edelleen suotuisasti sekä Euroopassa että Pohjois-Amerikassa, että korjausrakentaminen, jonka merkitys etenkin Euroopassa on kasvanut viime vuosina. Panostukset eri segmenteille voivat osaltaan auttaa vaimentamaan suhdannevaihteluiden vaikutuksia.

Liiketoiminta eri segmenteissä alueittain

	Asuinrakentaminen				Liike- ja julkinen rakentaminen
	Pientalot		Rivi- ja kerrostalot		
	Uudis-rakentaminen	Korjaus-rakentaminen	Uudis-rakentaminen	Korjaus-rakentaminen	
Keski-Eurooppa	●	●	●	●	●
Pohjoismaat ¹⁾	●	●	●	●	●
Muu Eurooppa ¹⁾	●	●	●	●	●
Pohjois-Amerikka	●	●	●	●	●

● > 39% ● 30-39% ● 20-29% ● 10-19% ● <10%

¹⁾ Pohjoismaissa ja Muussa Euroopassa Uponorilla on myös yhdyskuntateknistä liiketoimintaa.

Uponorin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet 2007–2009

- Vuotuinen orgaaninen liikevaihdon kasvu yli 6 prosenttia (keskimäärin suhdannekierron aikana)
- Liikevoittomarginaalin nostaminen 15 prosentin tasolle tilikauden 2009 aikana
- Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) yli 30 prosenttia
- Velkaantuneisuus 30–70 (vuoden aikana keskimäärin)
- Kasvava perusosinko: vähintään 50 prosenttia tuloksesta jaetaan osinkona vuosittain.

Asuntorakentamisessa tiiviin kaupunkimaisen rakentamisen odotetaan yleistyvän myös niissä maissa, joissa on aiemmin suosittu pientalorakentamista. Samanaikaisesti tämän kehityksen kanssa myös rakentamisen tavat muuttuvat: yhä useammin rakentaminen tapahtuu ammattilaisten urakoimana tai työmaalla hyödynnetään tehtaalla valmiiksi koottuja elementtejä. Asiakkaiden keskuudessa korostuvat ympäristöarvot, mukavuus sekä rakentamisen laadun kasvanut arvostus.

Suuntaukset rakennusalalla

Yhtenä rakennusteollisuuden suuntauksena on rakentamisprosessin teollistuminen, jolla tavoitellaan kustannustehokkuuden, laadun, kilpailukyvyn ja tuottavuuden kasvua. Painopiste on siirtynyt tuotteista palveluihin ja yhteiskunnallisiin näkökulmiin:

- turvallisiin ja terveellisiin asumis- ja työskentelyolosuhteisiin
- väestön ikääntymiseen
- energian ja materiaalien kulutuksen vähentämiseen sekä
- kulttuuri- ja arkkitehtuuriperinnön säilyttämiseen.

Yhä useammat suuret rakennuttajat tarjoavat tuotteita ja palveluja myös pientalorakentamiseen, jossa he pyrkivät kasvattamaan markkinaosuuttaan. Euroopassa asuntorakentamisen markkinat ovat edelleen melko hajautuneet, mutta sielläkin keskittymissuuntaus on jo käynnistynyt.

Muovisten käyttövesijärjestelmien markkinaosuuden odotetaan edelleen kasvavan. Tilastojen mukaan muovi- ja komposiittiputkijärjestelmät ovat jo ohittaneet kupariputkien johtoaseman rakennusten käyttövesiasennuksissa.

Vesikiertoisten järjestelmien markkina-aseman vahvistumista tukee mukavuus- ja esteettisten näkökulmien lisäksi myös lainsäädäntö, sillä monissa maissa rakennuksilta vaaditaan yhä energiatehokkaampia ratkaisuja ja järjestelmiä. Rakennusten omistajat ovat myös yhä useammin alkaneet vaatia ympäristöystävällisempiä teknisiä ratkaisuja.

Uponor kehittää prosessejaan, tuotetaan ja palveluitaan vastaamaan suurten toimijoiden tarpeita. Yhtiö panostaa myös kumppanuuksiin, joiden merkityksen uskotaan korostuvan entisestään tulevaisuudessa.

Kestävä kehitys entistä tärkeämpää

Kestävästä kehityksestä on tullut tärkeä kriteeri uudis- ja korjausrakentamisessa energiatehokkuusvaatimusten, arvomuutosten ja kasvavien energiakustannusten seurauksena. Uponorilla on pitkät perinteet ympäristöystävällisten tuotteiden kehittämisessä. Yhtiön tuotteilla on pitkä käyttöikä ja ne säästävät puhdasta vettä ja energiaa. Lisäksi tuotteet valmistetaan raaka-aineista, joiden uusiokäyttö eri tavoin on mahdollista.

Uponor on entistä vahvemmin mukana kehittämässä ympäristöä, josta myös tulevat sukupolvet voivat nauttia. Yhtiö haluaa kehittää toimintamallia, jossa alueita ja rakennuksia mietitään kokonaisuuksina. Tämä tapahtuu panostamalla rakennusten elinkaariajatteluun ja solmimalla kumppanuus- ja yhteistyösopimuksia hankkeissa mukana olevien ammattilaisten kanssa. Tällaisessa toimintamallissa korostuvat mm. tuotteen ja asennuksen kustannukset, tuotteen ja palvelun laatu, asiakastyytyväisyys, työn tuottavuus ja ympäristöosaaminen. ■

Tunnuslukuja

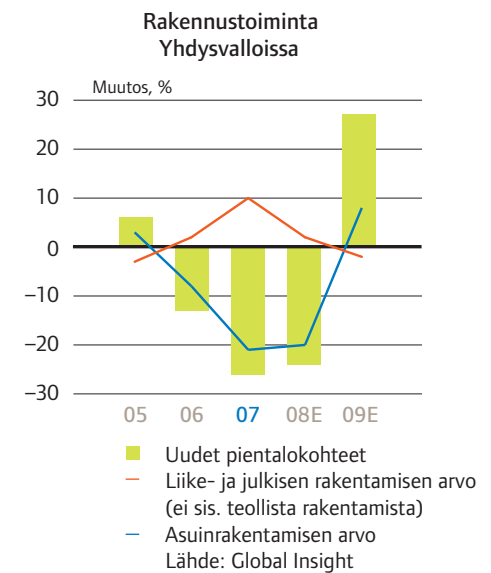
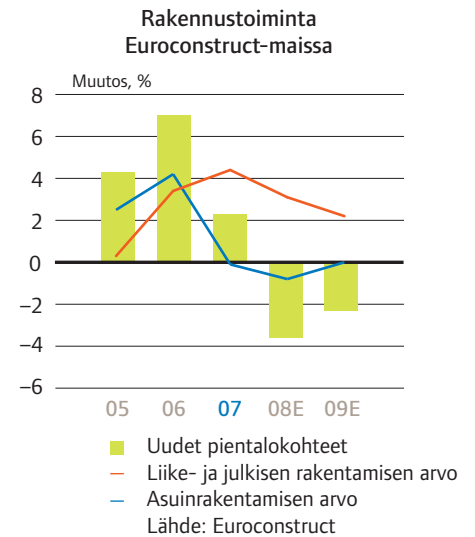
Taloudellisia tunnuslukuja					
	2007	2006	2005	2004	2003
	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	FAS
Liikevaihto, Milj. €	1 219,3	1 157,0	1 031,4	1 026,9	1 021,0
Liikevaihdon muutos, %	5,4	12,2	0,4	0,6	-10,2
Liikevoitto, Milj. €	151,0	143,7	123,0	95,2	30,7
Liikevoitto, %	12,4	12,4	11,9	9,3	3,0
Tulos ennen veroja, Milj. €	148,5	141,5	120,5	89,3	20,8
Tilikauden tulos, Milj. €	101,9	96,5	82,7	63,8	1,6
Oman pääoman tuotto (ROE), %	30,1	25,3	20,3	21,7	0,3
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	39,2	35,8	28,1	27,0	4,9
Omavaraisuusaste, %	50,2	53,6	63,2	57,7	59,8
Nettovelkaantumisaste, %	25,4	6,3	-6,4	8,5	17,8
Korolliset nettovelat, Milj. €	84,5	21,7	-26,9	33,6	84,0
Henkilöstö (kokopäiv.) 31.12.	4 581	4 325	4 126	4 475	4 803
Investoinnit, Milj. €	58,1	54,2	49,0	37,8	36,7

Osakekohtaisia tunnuslukuja					
Osakekannan markkina-arvo, Milj. €	1 260,6	2 076,6	1 338,9	1 029,5	935,4
Osinko, Milj. €	⁴⁾ 102,5	³⁾ 102,5	²⁾ 166,0	52,0	106,9
Osinko per osake, €	⁴⁾ 1,40	³⁾ 1,40	²⁾ 2,27	0,70	¹⁾ 1,44
Efektiivinen osinkotuotto, %	8,1	4,9	12,6	5,1	11,5
Osakkeiden antikorjatut vaihtokurssit					
- ylin, €	31,45	29,35	19,78	15,00	13,01
- alin, €	15,31	18,00	13,72	12,10	8,40

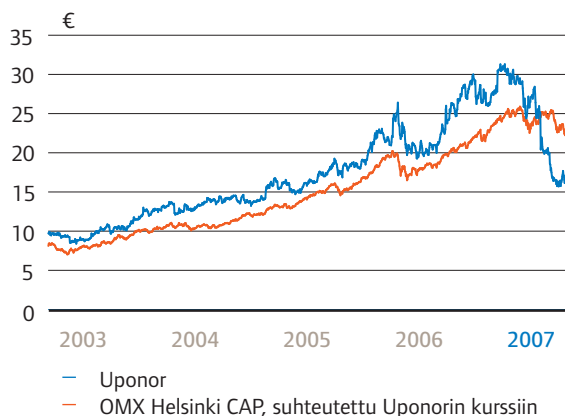
Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksessä. Vuosien 2004–2007 tiedot on raportoitu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan, vuoden 2003 tiedot suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

Osakekohtaisten tunnuslukujen huomautukset:
 1) sisältää ylimääräisen osingon 0,44 euroa/osake
 2) sisältää ylimääräisen osingon 1,37 euroa/osake
 3) sisältää ylimääräisen osingon 0,25 euroa/osake
 4) hallituksen ehdotus

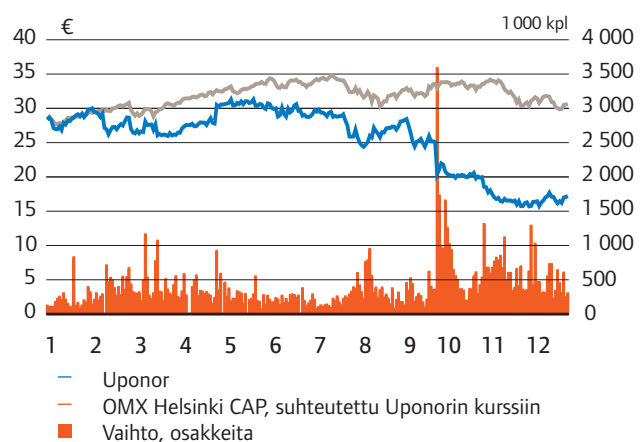
Vuoden 2003 osakekohtaisia tunnuslukuja on korjattu vuoden 2004 rahastoannin perusteella. Rahastoannissa osakkeen omistaja sai yhtä vanhaa osaketta vastaan maksutta yhden uuden osakkeen. Keskimääräisessä osakemäärässä on otettu huomioon ostettujen omien osakkeiden vaikutus.

Osakekurssi 2003–2007

Osakekurssi ja -vaihto 2007

uponor

Vakaata kehitystä vaihtelevilla markkinoilla

Uponorin **Keski-Euroopan** alueorganisaatio vastaa yhtiön taloteknisestä liiketoiminnasta Saksassa, Itävallassa, Sveitsissä, Benelux-maissa, Tsekin tasavallassa, Puolassa, Ukrainassa ja Valko-Venäjällä. Alueen kaikki kolme tuotantolaitosta sijaitsevat Saksassa. Alueorganisaation palveluksessa on noin 1 260 työntekijää.

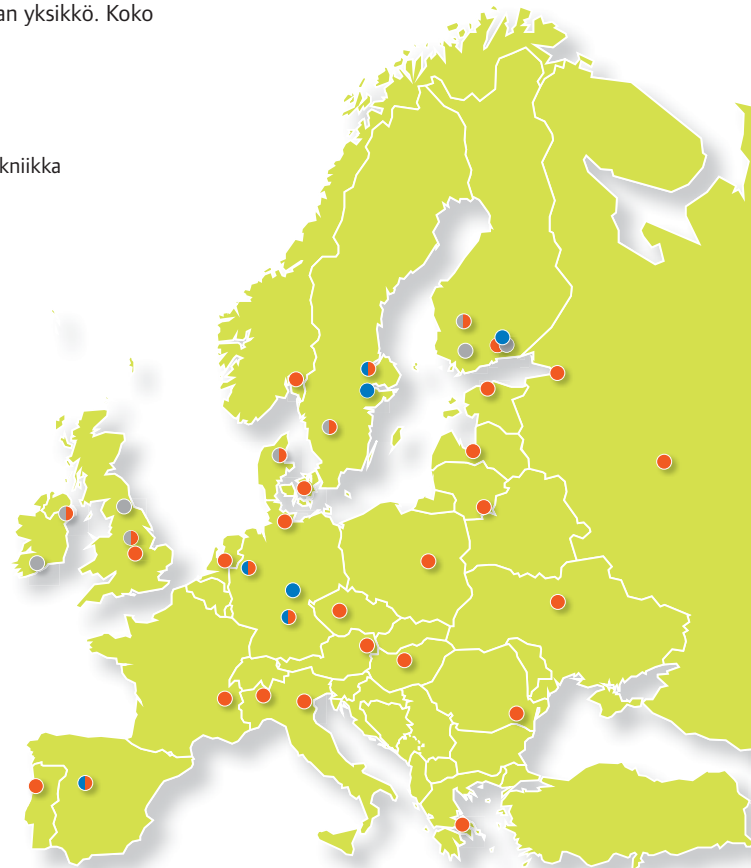
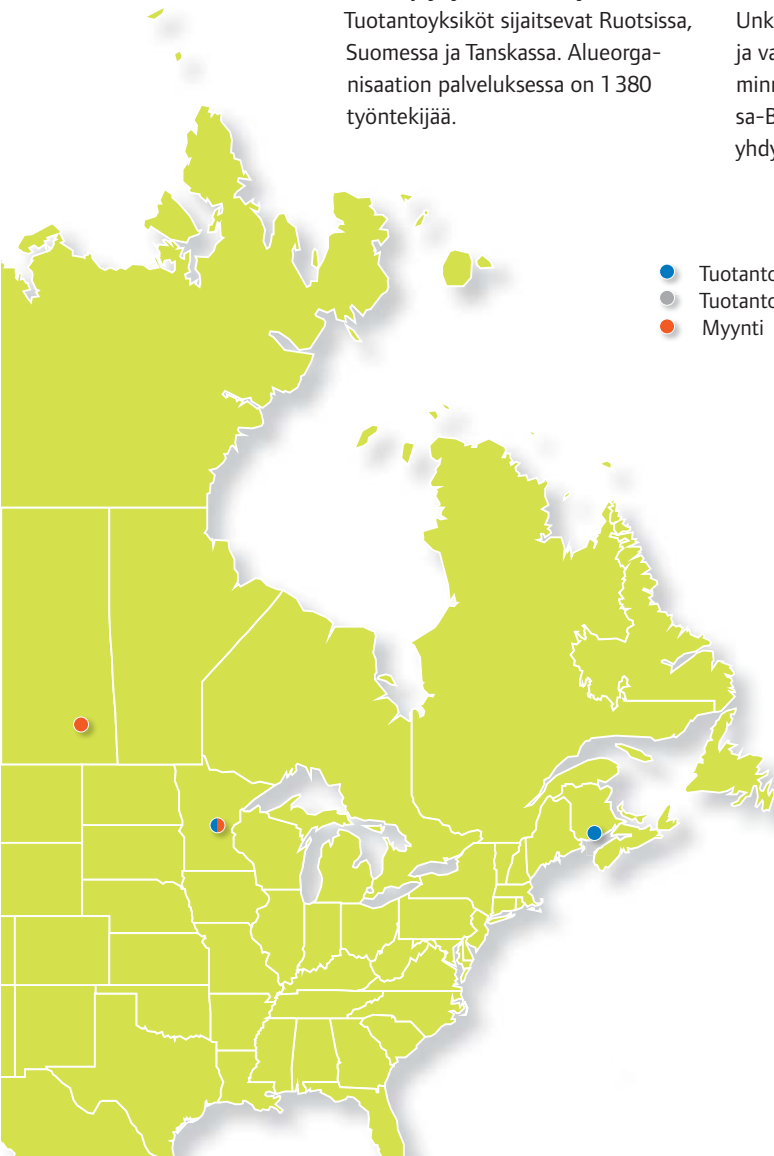
Uponorin **Pohjoismaiden** alueorganisaatio toimittaa yhdyskuntateknisiä putkijärjestelmiä sekä käyttövesi- ja lämmitysjärjestelmiä Pohjoismaihin. Tuotantoyksiköt sijaitsevat Ruotsissa, Suomessa ja Tanskassa. Alueorganisaation palveluksessa on 1 380 työntekijää.

Muun Euroopan alueorganisaatio kattaa toiminnan Etelä-, Länsi- ja Itä-Euroopassa (mukaanlukien Venäjä) sekä kansainvälisen liiketoiminnan ja viennin maihin, jotka eivät kuulu muiden alueorganisaatioiden toimi-alueisiin. Alueorganisaatio jaetaan kolmeen yksikköön, joista Etelä- ja Länsi-Euroopan yksikkö vasta taloteknisestä liiketoiminnasta Espanjassa, Portugalissa, Italiassa, Ranskassa ja Brittein saarilla. Itä-Euroopan ja kansainvälisen liiketoiminnan yksikkö toimii Venäjällä, Baltian maissa, Unkarissa, Romaniassa ja Kreikassa ja vastaa kansainvälisestä liiketoiminnasta. Kolmas yksikkö on Isonsa-Britanniassa ja Irlannissa toimiva yhdyskuntatekniikan yksikkö. Koko

alueorganisaation palveluksessa on noin 1 220 henkilöä. Alueorganisaation tehtaat sijaitsevat Espanjassa, Isonsa-Britanniassa ja Irlannissa.

Uponorin **Pohjois-Amerikan** alueorganisaatio toimii Yhdysvalloissa ja Kanadassa ja myy asiakkailleen lattiälämmitys-, käyttövesi- ja sprinklerijärjestelmiä. Alueen tuotantolaitokset sijaitsevat Minnesotassa Yhdysvalloissa sekä New Brunswickissa Kanadassa. Työntekijöitä on noin 570.

- Tuotanto/talotekniikka
- Tuotanto/yhdyskuntatekniikka
- Myynti

Markkinoissa voimakasta vaihtelua Keski-Euroopassa

Markkinatilanne

Vuosi 2007 alkoi vilkkaan kysynnän merkeissä, ja erityisen vahva alkuvuosi nähtiin Saksassa, jossa kysyntää vauhdittivat edelleen vuoden 2006 vero- ja tukimuutokset. Markkinatilanne muuttui, kun kysyntä vuoden jälkipuoliskolla vaimeni ja erityisesti pientalorakentaminen oli hiljaista. Liikerakentaminen sen sijaan jatkui hyvällä tasolla.

Uponorin tuotealueilla kysyntää loivat Keski-Euroopassa lähinnä energian korkea hinta ja pyrkimys kohti energiatehokkaampia järjestelmiä sekä panostukset asumismukavuuden kasvattamiseen. Siirtymä metalliputkista muovisiin järjestelmiin jatkui edelleen, ja kehitystä tuki metallien korkea hintataso.

Uponorin toiminta

Vastakohtana kysynnän heikentymiselle Saksassa kehitys alueen muissa maissa vaihteli hyvästä tyydyttävään. Etenkin alueorganisaation itäisissä osissa kuten Puolassa ja Tšekissä myynti kehittyi hyvin.

Vuoden aikana markkinoille tuotiin useita tuoteuutuuksia, mm. itsekiinnittyvä lattialämmitysjärjestelmä ja uusi lämmityksen ohjausjärjestelmä, joiden avulla voitiin vahvistaa markkina-asemaa. Jäähdytysmarkkinoille esiteltiin uusi kattoon asennettava jäähdytyspaneeli, jonka avulla jäähdytysjärjestelmän asentaminen olemassa olevaan rakennukseen on vaivatonta. Vuoden alussa Uponor luopui wc-asennusjärjestelmien tuotannosta ja markkinoinnista Saksassa.

Saksan Ochtrupiin rakennettiin uusi koulutuskeskus, jossa tarjotaan koulutusta mm. suunnittelijoille ja arkkitehteille keskittyen erityisesti monikerrostalosegmenttiin. Keskuksen erikoisuus on ainutlaatuinen lämmitys-, jäähdytys- ja juomavesilaitteistojen simulointitekniikka.

Keski-Euroopan myyntiorganisaatiota uudistettiin, ja erityisesti monikerrostalosegmentin asiakaspalvelua kehitettiin. Kiovaan Ukrainaan avattiin uusi myyntitoimisto toiminnan vahvistamiseksi tällä kasvavalla mark-

kinalla. Komposiittiputkien tuotantokapasiteettia laajennettiin Saksan tehtailla.

Uponor oli mukana kestävän kehityksen tutkimuskeskushankkeessa Saksan Kasselissa. Hankkeen tarkoituksena on erityisesti tutkia uuden teknologian jäähdytyskonseptia, jossa hyödynnetään uusiutuvia energialähteitä. Uponor toimitti keskuksen mm. lattialämmitys- ja jäähdytysjärjestelmän, jonka energiankulutus on vain neljäsosa perinteisen toimistorakennuksen energiankulutuksesta.

Tuloskehitys

Uponorin liikevaihto Keski-Euroopassa oli 351,3 (345,1) miljoonaa euroa ja liikevoitto 41,1 (49,3) miljoonaa euroa.

Tuloskehitykseen vaikuttivat muun muassa kysynnän voimakas vaihtelu, joka nosti tuotannon kuluja sekä uuden toiminnanohjausjärjestelmän sisäänajo.

Ainutlaatuista arkkitehtuuria BMW Weltissä

Münchenissä, Saksassa, sijaitsevan BMW Weltin suunnittelun innoittajana oli Pieter Bruegelin maalaus Babylonin torni. Arkkitehti halusi luoda illuusion, jossa rakennus näyttäisi leijuvan ilmassa. Lokakuussa 2007 avattu, edistyksellistä arkkitehtuuria edustava rakennus toimii sekä BMW-autojen jakelukeskuksena että erilaisten kulttuuritapahtumien näyttämönä.

Ainutlaatuinen arkkitehtuuri asetti haasteet myös lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmälle, sillä sen piti mukautua yllättäviinkin rakenne- ja ulkonäköratkaisuihin. Projektin suunnittelija tunsu Uponorin entuudestaan ja tiesi yhtiön olevan oikea yhteistyökumppani toteuttamaan tätä haasteellista rakennusta, jonka rakenteisiin kätkeytyy 7 800 neliometriä teollisuuteen tarkoitettuja lattialämmitys- ja jäähdytysjärjestelmiä.

Pohjoismaissa

kysyntä jatkui vilkkaana

Markkinatilanne

Sekä talo- että yhdyskuntateknisten tuotteiden kysyntään Pohjoismaissa vaikuttaa uudisrakentamisen määrä. Talotekniikan kysyntä on riippuvainen etenkin pientalo- mutta myös monikerrostalokohteiden määrästä; lisäksi korjausrakentaminen tasaa suhdannevaihteluja.

Uponorin tuotealueet ovat hyötynneet markkinoiden muutoksista. Käyttövesiasennuksissa metalliputkien korvaaminen muovisilla on kasvattanut markkinoiden kokoa, ja muoviputkijärjestelmien suosio jatkuu edelleen. Vastaava kehitys on nähtävissä lämmitysliiketoiminnassa, jossa keskuslämpöpattereita tai sähkölämmitystä korvataan vesikiertoisella lattialämmityksellä, myös kerrostaloissa. Myös vesikiertoisen jäähdätyksen suosio on nousussa sen energiatehokkuuden ja lisäntyneiden mukavuusvaatimusten ansiosta. Rakennusten energiatehokkuus on nousmassa tärkeäksi tekijäksi kiinteistön omistajien keskuudessa, on kyse sitten omakotitaloista tai liikekiinteistöistä.

Poiketen joistakin muista Euroopan maista kysyntä Pohjoismaissa säilyi vuonna 2007 kohtuullisen vilkkaana Tanskaa lukuunottamatta. Siellä kysyntä alkoi heiketä vuoden

toisen neljänneksen aikana. Vuoden loppua kohti havaittiin myös Suomessa asuinrakentamisen kasvun taantumista, mutta liike- ja korjausrakentaminen kasvoivat edelleen. Ruotsissa ja Norjassa rakennusmarkkinat säilyivät vilkkaina; kasvua rajoitti lähinnä puula asentajista. Yhdyskuntatekniiikan kysyntä jatkui vuoden aikana pääosin hyvänä, erityisesti Ruotsissa ja Suomessa.

Uponorin toiminta

Uponorin toiminnassa painottuu yhä enemmän kokonaisratkaisujen markkinointi, ja huomiota kiinnitetään teknisen asiakaspalveluun ja eri ammattiryhmien koulutukseen. Kuluttajamarkkinoilla tätä suuntausta edustaa Suomessa markkinoille tuotu Uponor-pientalokonsepti, jossa rakentajalle tarjotaan Uponorin tuotteista koottua järjestelmäkokonaisuutta. Neuvonta- ja suunnittelupalvelun avulla helpotetaan järjestelmien hankintaa ja asennuttamista.

Strategian mukaisesti jatkettiin kasvuhankkeita monikerrostalosegmentissä, painottaen erityisesti lattialämmityksen ja esiasennettujen tuotteiden markkinointia sekä markkinointiyhteistyötä eri ammattiryhmien kanssa. Organisaation kehittämistä jatkettiin sekä yhdyskunta- että talotekniikassa tavoitteena

yhteistyön tiivistäminen ja yli maarajojen ulottuvat prosessit. Prosesseja kehitettiin myös tuotannossa osana toiminnan tehostamista ja laadun kehittämistä. Tuotantolaitoksissa tehtiin investointeja kapasiteetin kasvattamiseen.

Uponorin eurooppalainen toiminnanohjausjärjestelmä otettiin heinäkuussa käyttöön ensimmäisessä Pohjoismaisessa toimipisteessä Ruotsissa, ja loppuvuodesta käyttöönotto laajeni talotekniseen toimintaan Norjassa ja Tanskassa.

Tuloskehitys

Liikevaihto Pohjoismaissa säilyi hyvällä tasolla ja oli 397,7 (377,8) miljoonaa euroa. Siihen vaikutti myönteisesti lähinnä yhdyskuntatekniiikan vahva kysyntä. Talotekniikan liikevaihtoa heikensivät ERP-hankkeesta aiheutuneet toimitusvaikeudet vuoden lopussa.

Liikevoitto saavutti lähes viime vuoden tason ja oli 49,7 (56,6) milj. euroa. Liikevoittoa rasittivat kysynnän vaihteluiden vuoksi kohonneet tuotantokustannukset, ERP-hankkeen kulut sekä raaka-ainehintojen nousu, jota ei pystytty täysin siirtämään hintoihin yhdyskuntateknisissä tuotteissa.

Hyvästit liukkaalle tielle Ruotsissa

Valtatiellä numero 40 Jönköpingistä Göteborgiin sijaitseva Göteborgsbacken tunnettiin aiemmin autoilijoiden keskuudessa paikkana, jota kannattaa liukkailla keleillä välttää. Ylämäestä kehittyi jokatalvinen ongelma, kun ajoneuvot juutuivat mäkeen ja aiheuttivat liikenteen ruuhkautumista ja vaaratilanteita.

Ruotsin tiehallinto halusi poistaa jäisen tien aiheuttamat ongelmat ja valitsi ratkaisuksi Uponorin Meltaway-järjestelmän, joka asennettiin tien jyrkimpään kohtaan rakennettuun lisäkaistaan. Järjestelmä suunniteltiin ja toteutettiin Ruotsin tiehallinnon, konsulttifirman ja Uponorin yhteistyönä. Lämmitetty lisäkaista otettiin käyttöön vuoden 2007 loppupuolella.

Strategian mukaiset panostukset toivat kasvua Muussa Euroopassa

Markkinatilanne

Laajan Muu Eurooppa -alueen markkinoiden kysynnässä oli suuria alueellisia eroja. Etenkin itäisen Euroopan ja Venäjän markkinoilla kehitystä vauhdittivat kansantalouksien kasvu ja elintason kohoaminen. Etelä-Euroopassa vuoden alun vilkas kysyntä ylitti odotukset, mutta vuoden jälkipuolella kysyntä heikkeni ja uusien asuntojen rakentaminen väheni. Korjausrakentaminen ja julkinen ja liikerakentaminen jatkuivat kohtalaisen hyvinä. Uponorin tuotealueilla rakentamisen laskua kompensoivat muovisten järjestelmien markkinaosuuden kasvu sekä siirtyminen energiatehokkaampiin ja ympäristöstävällisempiin ratkaisuihin.

Lattialämmityksen osuus Itä-Euroopassa ei ole vielä merkittävä, mikä yhdessä lisääntyvän rakentamisen

kanssa luo kasvumahdollisuuksia.

Itä-Euroopan alueella tukkukauppa-toiminta on vielä hakemassa muotoaan, ja monet läntisen Euroopan ja Kaukoidän valmistajat yrittävät saada jalansijaa markkinoilla. Rakennussektorin suuret toimijat etsivät kumppaneita paikalliseen yhteistyöhön.

Länsi- ja Etelä-Euroopassa ympäristönäkökohdat ovat muodostumassa yhä tärkeämmäksi tekijäksi rakentamisessa. Esimerkiksi Espanjassa tiukennettiin vuonna 2007 lainsäädännöllä asuinrakennusten energiatehokkuutta. Uudet säädökset edellyttävät esimerkiksi lämmitys-, jäähdytys- ja käyttövesiratkaisuissa voimakasta aurinkoenergian hyödyntämistä. Myös laadun ja elinkaariajattelun merkitys korostuu rakentamista koskevassa päätöksenteossa.

Ison-Britannian ja Irlannin yhdyskuntatekniset markkinat säilyivät varsin vilkkaina. Markkinoita ovat edelleen vauhdittaneet kaasun- ja vesilaitosten investoinnit, joilla ne uudistavat verkostojaan vaatimusten mukaisiksi.

Uponorin toiminta

Itäisen Euroopan alueella monien kilpailijoiden tuotelähtöinen tarjonta antaa Uponorille mahdollisuuden profiloitua järjestelmien ja kokonaisratkaisujen toimittajana. Erilaiset toimenpiteet kuten uudet asentajille suunnatut palvelut, Uponor Akatemian -koulutuksen laajentaminen ja asiakasuskollisuusohjelmat ovat auttaneet kasvattamaan markkinaosuutta käyttövesijärjestelmissä. Uponor lujitti asemiaan myös lattialämmitysliiketoiminnassa. Itä-Euroopan ja kansainvälisen toiminnan

Yhteistyöllä tuloksiin Sacyr Vallehermosossa

52-kerroksinen ja 236 metrin korkeuteen kohoava Sacyr Vallehermoso on Espanjan kolmanneksi korkein rakennus. Madridissa sijaitsevassa pilvenpiirtäjässä on sekä toimistoja että viiden tähden hotelli, jonka asiakkaat saavat nauttia huikkeista maisemista.

Parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi yhteistyö suunnittelijoiden, rakennuttajien ja Uponorin kesken alkoi jo ennen varsinaisen rakennustyön aloittamista. Uponorin Quick&Easy-menetelmää hyödyntävä käyttövesijärjestelmä valittiin sen monipuolisuuden ja asennuksen helppouden vuoksi.

markkinoinnin yhteistyötä lisättiin synergiaetujen saavuttamiseksi. Uusia toimistoja avattiin Venäjällä ja Romaniassa.

Euroopan länsi- ja eteläosissa Uponor haki kasvua uusilta alueilta kuten lattialämmityksen ja jäähdytyksen yhdistämisestä. Etenkin monikerrostalosegmenttiin suunnattu toimintamalli, jossa solmitaan kumppanuusia arvoketjun eri tasoilla, osoittautui toimivaksi. Espanjassa kuluttajiin kohdistettu mainoskampanja lisäsi merkittävästi Uponorin tunnettuutta useissa asiakasryhmissä. Kanta-asiakasohjelmaa kehitettiin edelleen ja laajennettiin kattamaan tärkeimmät asiakassegmentit. Italiassa avattiin uusi koulutuskeskus. Kaiken kaikkiaan 10 000 ammattilaiselle annettiin koulutusta eteläisen Euroopan

alueella. Isossa-Britanniassa tuotiin markkinoille lattialämmitysjärjestelmä korjausrakentamiseen.

Espanjassa Uponor solmi yhteistyösopimuksen, jonka tavoitteena on aurinkoenergian ja Uponorin jäähdytysjärjestelmien yhdistäminen yhdeksi markkinoiden energiatehokkaimista ratkaisuista.

Joulukuussa Uponor julkaisi suunnitelman keskittää yhdyskuntatekninen tuotanto Irlannissa Pohjois-Irlannissa sijaitsevan tehtaan yhteyteen, minkä seurauksena Corkin tehdaskiinteistön myynnistä tehtiin sopimus.

Tuloskehitys

Muun Euroopan alueen liikevaihto oli 445,4 (387,9) miljoonaa euroa ja liikevoitto 57,5 (38,2) miljoonaa euroa.

Liikevoiton kasvu johtui pääasiassa voimakkaasta liikevaihdon kasvusta ja yhdyskuntateknisen liiketoiminnan tuloksen paranemisesta.

Muun Euroopan henkilöstömäärä kasvoi vuoden aikana, etenkin myynti- ja markkinointihenkilöstöä vahvistettiin kasvustrategian ja monikerrostalohankkeiden tukemiseksi.

Uponor mukana ”maailman kahdeksannessa ihmeessä” Dubaissa

The Palm on yksi kolmesta keinotekoisesta saaresta, joita parhaillaan rakennetaan Dubain rannikolle. Saarien avulla Dubai saa 520 kilometriä lisää rantaviivaa. Saarille rakennetaan kokonainen yhdyskunta, jossa on hotelleja, luksusasuntoja, ravintoloita, muotiliikkeitä, venesatamia ja paljon muuta. Uponor on toimittanut kohteeseen sekä yhdyskuntatekniikkaa että käyttövesijärjestelmiä.

Suurin yhdyskuntatekninen toimitus on ollut Atlantis-hotelli, jossa on yli 1 500 huonetta. Tähän mennessä Uponor on toimittanut The Palmiin yhdyskuntateknisiä putkijärjestelmiä niin paljon, että niillä voitaisiin hoitaa New Yorkin kokaisen kaupungin vesimassojen käsittely.

The Golden Mile -alueelle Uponor on toimittanut käyttövesijärjestelmiä useisiin monikerrostaloihin sekä asuin- että hotellikäyttöön. Kokemukset Uponorista luotettavana kumppanina suurissa projekteissa olivat hyvien tuotteiden lisäksi ratkaiseva tekijä kumppania valittaessa.

Pohjois-Amerikassa

vahvaa kehitystä haastavissa oloissa

Markkinatilanne

Vuoden 2007 asuinrakentamisen ja sen myötä taloteknisten tuotteiden markkinat Yhdysvalloissa hiljenivät huomattavasti. Asuntojen myyntiajat pitenevät ja rakennusalalla toimivien yritysten lisäksi myös jakelutien ja kuluttajien varovaisuus lisääntyi. Markkinoiden heikkeneminen oli ennusteita rajumpaa ja uusien asuinrakennusten aloitusten määrä putosi neljänneksellä vuoden 2007 aikana. Kanadassa tällaista laskua ei nähty, vaan asuinrakentaminen säilyi edellisvuoden tasolla.

Uponorin toiminta

Uponor menestyi verrattain hyvin Yhdysvaltojen haastavassa markkinatilanteessa, sillä yhtiö pystyi hyötymään muovisten järjestelmien markkinaosuuden kasvusta. Uponor vahvisti asemiaan suurimpana vesikiertoisten lattialämmitysjärjestelmien toimittajana Pohjois-Amerikassa, ja myös käyttövesijärjestelmien markkinaosuus on arvioiden mukaan kehittynyt positiivisesti.

Yhtiö käynnisti Apple Valleystä Yhdysvalloissa tehdaslaajennuksen, jonka tarkoituksena on varmistaa lattialämmitys- ja käyttövesiputkijärjestelmien tuotantokapasiteetin riittävyys kysynnän kasvaessa. Laajennus valmistuu vuoden 2008 aikana. Se mahdollistaa myös uusien tuotteiden esittelyn ja tuotannon jo kuluvana vuonna.

Uponor käynnisti useita hankkeita tuotannon, markkinoinnin ja hallinnon tehostamiseksi. Myynnin ja markkinoinnin organisaatiot uudistettiin ja resursseja lisättiin ja kohdennettiin uudella tavalla tärkeimpien asiakasryhmien palvelemiseksi. Omaa myyntiverkostoa laajennettiin voimakkaasti muun muassa maantieteellisen kattavuuden lisäämiseksi. Myös yhtiön tukitoimintoja keskitettiin tehokkuuden parantamiseksi.

Uponorin roolia ympäristöystävällisten ratkaisujen toimittajana Pohjois-Amerikassa lähdettiin kehittämään sekä sisäisesti että asiakkaiden

keskuudessa. Vuoden 2007 aikana toteutettiin jo useita muutoksia, joilla saatiin voimakkaasti vähennettyä energiakustannuksia ja hävikkiä.

Markkinoille esiteltiin uusia työkaluja ja tuotteita, joilla muun muassa parannettiin Uponorin tarjontaa monikerrostalosegmentissä.

Tuloskehitys

Uponorin liikevaihto Pohjois-Amerikassa oli 169,2 (183,0) miljoonaa euroa tai 233,1 (230,9) miljoonaa dollaria. Kasvua vaikeassa markkinatilanteessa toivat etupäässä lattialämmityksen hyvä menestys sekä Kanadan toiminnan laajentuminen.

Liikevoitto kasvoi 16,6 (14,5) miljoonaa euroon tai 22,9 (18,3) miljoonaa dollariin. Tulospaannus saatiin aikaan lähinnä erilaisten tuotannon tehostamistoimien sekä hinnoittelurakenteen uudistamisen avulla.

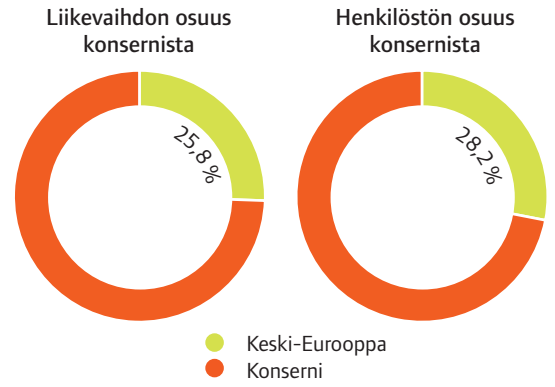
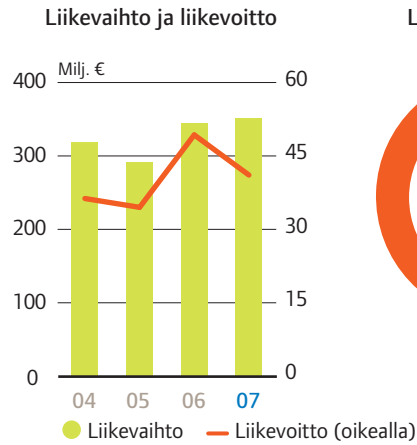
Unelmakodissa yhdistyvät mukavuus ja energiansäästö

Kun Yhdysvaltain Michiganissa alettiin suunnitella tätä peräti 2 000 neliön suurista kotia, toivomuslistan kärjessä eivät olleet pelkästään kauniit huoneet vaan myös huippuluokan mukavuus ja energiatehokkuus. Englantilaista 1500-luvun Tudor-tyyliä jäljittelevässä talossa on käytetty useita erilaisia lattianpäällysteitä, kuten jalopuuta, marmoria, laattaa, kokolattiamattoa ja kiveä.

Talon lämmitysjärjestelmäksi valittiin pitkäikäinen ja energiatehokas Uponorin lattialämmitysjärjestelmä, joka tarjoaa muihin järjestelmiin verrattuna tasaisemman huone-lämmön ja sen myötä terveellisemmän asuin ympäristön. Talon sisälämpötilaa voi säätää huonekohtaisesti. Lisäksi tontille asennettiin Uponorin sulanapitojärjestelmä, joka pitää ajotien, kävelytiet ja muut ulkoalueet lumettomina ja jäättöminä koko talven ajan.

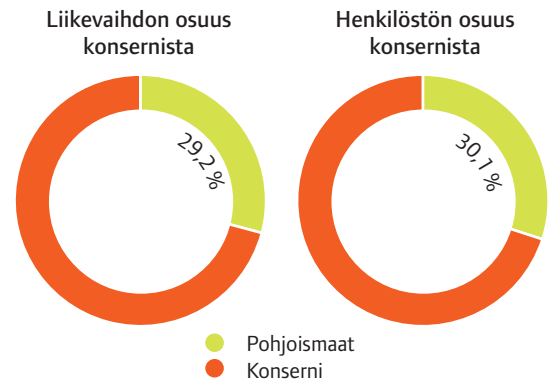
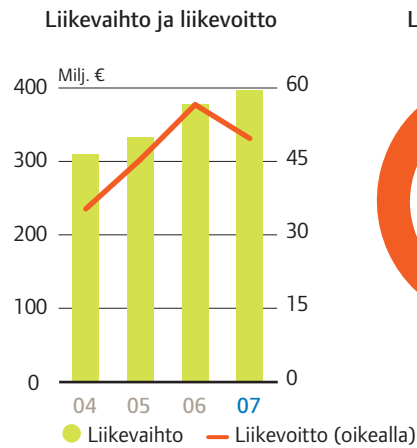
KESKI-EUROOPPA

Alueen tunnuslukuja		
Milj. €	2007	2006
Liikevaihto	351,3	345,1
Liikevoitto	41,1	49,3
Liikevoitto-%	11,7	14,3
Varat	181,4	197,6
Investoinnit	11,0	7,5
Henkilöstö 31.12.	1273	1212

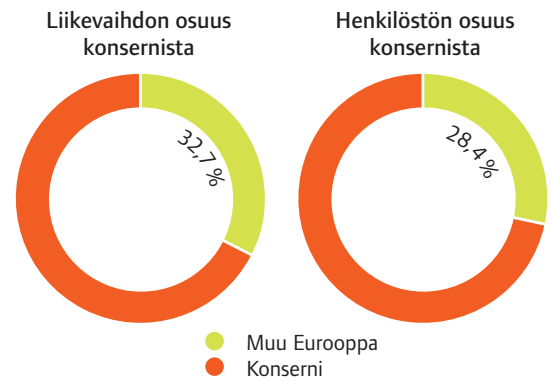
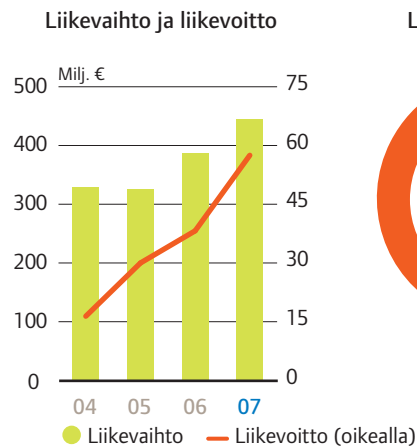
POHJOISMAAT

Alueen tunnuslukuja		
Milj. €	2007	2006
Liikevaihto	397,7	377,8
Liikevoitto	49,7	56,6
Liikevoitto-%	12,5	15,0
Varat	185,3	203,5
Investoinnit	15,5	14,7
Henkilöstö 31.12.	1361	1332

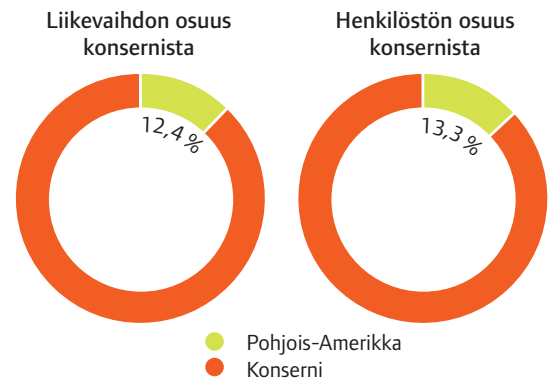
MUU EUROOPPA

Alueen tunnuslukuja		
Milj. €	2007	2006
Liikevaihto	445,4	387,9
Liikevoitto	57,5	38,2
Liikevoitto-%	12,9	9,9
Varat	240,1	223,3
Investoinnit	10,1	8,6
Henkilöstö 31.12.	1283	1163

POHJOIS-AMERIikka

Alueen tunnuslukuja		
Milj. €	2007	2006
Liikevaihto	169,2	183,0
Liikevoitto	16,6	14,5
Liikevoitto-%	9,8	7,9
Varat	123,7	109,5
Investoinnit	13,4	8,8
Henkilöstö 31.12.	602	568

Parempia elinympäristöjä ihmisille

Uponor luo parempia elinympäristöjä kehittämällä energiatehokkaita ja entistä ympäristöystävällisempiä talo- ja yhdyskuntatekniikan ratkaisuja.

Uponorin yhteiskuntavastuu perustuu periaatteisiin, joihin kuuluvat

- ympäristön huomioiminen tuotteiden suunnittelussa ja valmistuksessa,
- henkilöstön hyvinvointi, osaamisen kehittäminen ja mielekäs työ, sekä
- yhteistyökumppaneiden, asiakkaiden ja yhteiskunnan arvostaminen.

Uponorissa on myös määritelty eettiset toimintaperiaatteet lahjontaan, korruptioon, luotettavien tietojen käsittelyyn, ympäristöön, yhtiön poliittiseen sitoutumiseen sekä työntekijöihin, asiakkaisiin ja tavarantoimittajiin liittyvissä asioissa. Yhtiö noudattaa kaikessa toiminnassaan voimassa olevia lakeja ja säädöksiä ja edellyttää samaa myös liikekumppaneiltaan.

Vastuullinen toimintatapa pohjautuu yrityksen arvoihin, jotka on esitelty tämän raportin sivulla 9 sekä yhtiön internetsivuilla.

Taloudellisen vastuun lähtökohtana vakaa kasvu

Taloudellinen vastuu lähtee kannattavasta liiketoiminnasta. Uponorin vastuullisen liiketoiminnan lähtökoh-

tana on vakaa kasvu, jonka avulla taataan yrityksen kannattavuus ja kilpailukyky.

Uponor on määritellyt vuosille 2007–2009 pitkän tähtäimen taloudelliset tavoitteet, joiden avulla omistaja-arvoa kasvatetaan. Tavoitteisiin kuuluu mm. yli kuuden prosentin vuotuinen orgaaninen liikevaihdon kasvu sekä yli 30 prosentin tuotto sijoitetulle pääomalle (ROI). Osinkona Uponor jakaa vuosittain vähintään 50 prosenttia tuloksesta.

Uponor käyttää kaikissa yksiköissään yhtenäisiä, kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin perustuvia laskenta- ja tilinpäätösperiaatteita (IFRS).

Investointeja liiketoiminnan kehittämiseen

Vuonna 2007 liiketoiminnan kehittämisen bruttoinvestoinnit olivat 58,1 miljoonaa euroa ja ne liittyivät pääosin monikerrostaloliiketoiminnan kehittämiseen, euroopanlaajuisen toiminnanohjausjärjestelmän sekä siihen liittyvien prosessien kehittämiseen ja käyttöönottoon sekä tuotantokapasiteetin kasvattamiseen Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa.

Suhteet sidosryhmiin

Uponorin tavoitteena on palkitseva ja molemminpuolinen yhteistyö sidosryhmiensä kanssa. Uponor haluaa olla kiinnostava sijoituskohte, rehti kumppani ja hyvä työnantaja. Yhtiö on merkittävä veronmaksaja toimipaikoillaan, ja toimii avoimessa ja mutkattomassa yhteistyössä eri viranomaisten ja median kanssa. Uponor tekee yhteistyötä myös paikallisten oppilaitosten kanssa muun muassa tarjoamalla opiskelijoille harjoittelupaikkoja ja koulutusta vastaavaa työtä.

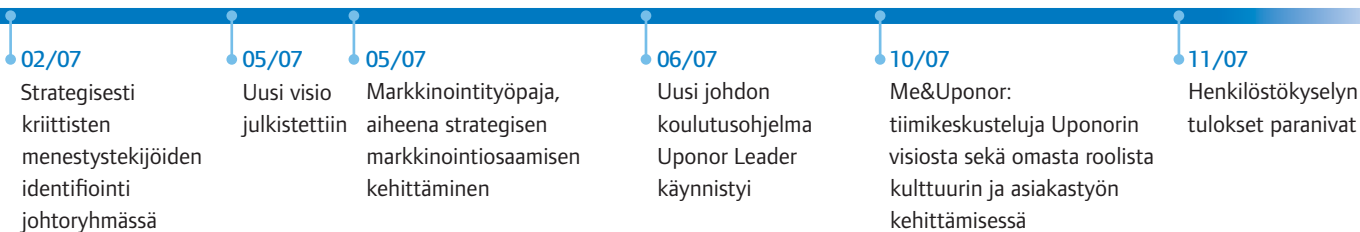
Edistyksellistä tuotekehitystä ja energiataloudellista luonnonvarojen käyttöä

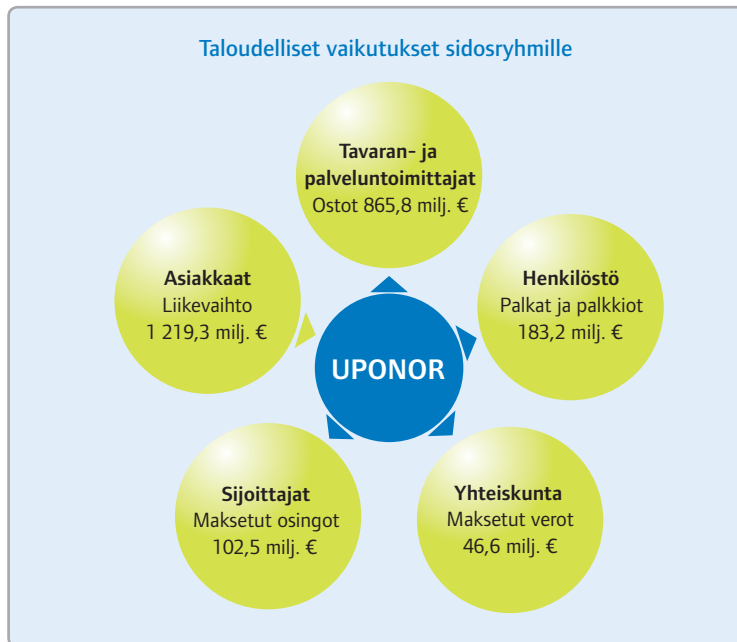
Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset talo- ja yhdyskuntatekniikan alalla merkitsevät uudenlaisia haasteita ja myös mahdollisuuksia Uponorin liiketoiminnan kehittämiseksi, sillä alan energiatehokkaiden ratkaisulla on merkittävää vaikutusta muutoksen hillitsemisessä. Ympäristöystävällisten ja energiatehokkaiden tuotteiden kysyntä kasvaakin jatkuvasti.

Uponorin perinteet ovat innovatiivisissa ja teknisesti edistyksellisissä tuotteissa, jotka mahdollistavat

Strategiatyö etenee

energiataloudellisen ja terveellisen elämisen, ja mm. varmistavat keskeytyksettömän puhtaan veden saannin. Yhtiön tuotteilla rakennetaan ratkaisuja, jotka tuovat oikean lämpötilan, puhtaan veden ja raikkaan sisäilman tiloihin, joissa ihmiset asuvat, tekevät töitä ja viettävät aikaansa.

Uponor haluaa olla alansa edelläkävijä myös huomioimalla tuotteidensa koko elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset viranomaismääräyksiä tarkemmin. Esimerkiksi Uponorin vesikiertoinen jäähdytysjärjestelmä kuluttaa selvästi vähemmän energiaa perinteisiin ilmastointitekniikoihin verrattuna.

Tavoitteellista toimintaa

Useimmissa Uponorin yksiköissä on määritelty selkeät ympäristötavoitteet, ja kaikki konsernin tuotantoyksiköt kuuluvat yhteiskuntavastuun raportoinnin piiriin. Ympäristö-, laatu-, terveys- ja turvallisuusmittarit on liitetty osaksi taloudellista raportointia. Yli 80 prosenttia Uponorin tehtaista on myös sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjärjestelmällä. Tavoitteena on, että jatkossa käytävissä on yhä laajempaa ja luotettavampaa tietoa konsernin toiminnan vaikutuksista.

Tuotannon ympäristövaikutukset minimoidaan

Merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät raaka-aineen käytöstä, energian kulutuksesta sekä kulutuksista. Muovin jatkojalostuksen välittömät ympäristövaikutukset ovat vähäisiä. Valmistuksessa ei synny merkittävästi haitallisia päästöjä, ja raaka-aineet hyödynnetään tehokkaasti. Lisäksi esimerkiksi muoviputkistojen käyttöikä on lisäksi poikkeuksellisen pitkä, usein 50–100 vuotta, ja käytön jälkeen tuotteet on vielä mahdollista kierrättää.

Raaka-ainejäte rouhitetaan ja se käytetään joko itse tai toimitetaan edelleen kierrätykseen tai energiakäyttöön. Vesi puhdistetaan ja kierrätetään uudelleen suljetussa kierrossa. Kuljetusten ympäristövaikutuksia minimoidaan toimistusten tehokkaalla suunnittelulla.

Henkilöstöjohtaminen tukee kasvua

Uponorin henkilöstöjohtaminen perustuu Yhtenäinen Uponor -strategiaan sekä Uponorin arvoihin, joihin kuuluvat mm. asiantuntijuus ja palkitsevuus. Henkilöstön ammatti- ja yleisosaaamista, työtehoa, viihtymistä ja motivaatiota tuetaan monipuolisesti johtamisen kehittämisen kautta sekä panostamalla arvojen mukaiseen käyttäytymiseen.

Osaamisen kehittämisen strategian tukena

Henkilöstöjohtamisen tavoitteena on edistää yhtenäistä johtamiskulttuuria, -prosesseja ja sisäistä viestintää. Uponorissa määritellyt hyvän johtamisen periaatteet ovat: tee tulosta, viesti, tee yhteistyötä, rakenna luottamus, opi ja muutu.

Säännöllisiin henkilöstöjohtamisen työkaluihin kuuluvat budjetit ja resurssien ja osaamisen strateginen suunnittelu, vuosittainen henkilöstökysely, kehityskeskustelut ja palkitseminen. Henkilöstötutkimuksen

Uponor palkittiin luontoa säästävästä kierrätysjärjestelmästä

Uponorin innovatiivinen SUPER-kierrätysjärjestelmä voitti helmikuussa 2007 Environment Business Outstanding Achievement Award -palkinnon Lontoon kaupunginhallinnon järjestämässä Sustainable City Awards -kilpailussa. Lisäksi Uponor sai kunniamaininnan Luonnonvaroja säästävästä toiminnastaan.

SUPER-järjestelmä kierrättää asiakkaiden polyteeniputki- ja -liitinjäätettä. Muovijäte palautetaan pellettimuotoon ja siitä valmistetaan uusia tuotteita, kuten vesiputkia. Käyttöönottonsa jälkeen järjestelmä on kierrättänyt yli 260 tonnia polyeteeniä, mikä vastaa 520 tonnia hiilidioksidia. Jättemäärän minimoimisen ja kierrätyksen ansiosta Uponor on vähentänyt sekajätteen määrää jopa 86 prosentilla.

Strategia avautuu ryhmäkeskusteluissa

Puolen päivän mittaisissa Me&Uponor-koulutuksissa yhtiön visio, strategia, tavoitteet ja arvot viedään käytännön tasolle. Ryhmäkeskusteluissa työntekijät löytävät konkreettisia tapoja, joilla jokainen voi omassa työssään tukea Uponorin strategiaa. Tiimeissä syntyy myös ajatuksia siitä, miten eri yksiköt yhdessä voivat luoda ja kehittää yhtenäistä brändiä tukevaa yrityskulttuuria.

Syksyllä 2007 aloitettu koulutus järjestetään tulevan vuoden aikana kaikilla Uponorin toimipaikoilla.

yhteydessä ilmenneet kehityskohteet otetaan huomioon esimerkiksi koulutussuunnittelussa ja rekrytoinneissa. Henkilöstön kehittymistä tuetaan koulutusmahdollisuuksien lisäksi muun muassa työkierrolla.

Johtamisen eri osa-alueita mitataan ja analysoidaan säännöllisesti toiminnan kehittämiseksi strategian ja arvojen mukaisesti. Tavoitteiden toteutumista seurataan mittareilla, jotka on sidottu esimerkiksi yrityksen taloudelliseen kehitykseen, asiakastytyväisyyteen ja asiakkaiden bränditietoisuuteen, uusien tuotteiden osuuteen tai henkilöstökyselyistä laskettavaan indeksiin.

Työhyvinvointi hyvällä tasolla

Vuonna 2007 koko henkilöstölle neljännen kerran järjestetyn henkilöstötutkimuksen tulokset kääntyivät

nousuun: erityisesti ollaan tyytyväisiä työtovereihin sekä sopivan itsenäiseen ja mielekkääseen työhön. Yli 86 prosenttia Uponorin työntekijöistä kokee ylpeyttä työnantajastaan. Edellisten vuosien tapaan tulokset käydään läpi tiimeissä ja niiden perusteella tehdään kehitys- ja toimitasuunnitelmat kevään aikana.

Työterveyttä ja -hyvinvointia edistetään huolehtimalla kunnollisista työvälineistä, tarjoamalla työturvallisuuskoulutusta ja mielekästä työtä sekä säännöllisellä palautteen annolla. Toimipisteillä on omat turvallisuusohjeet ja tapaturmista raportoidaan paikallisesti. Työkiertoa edistetään esimerkiksi julkaisemalla avoimet työpaikat konsernin intranetissä ennen julkista hakua.

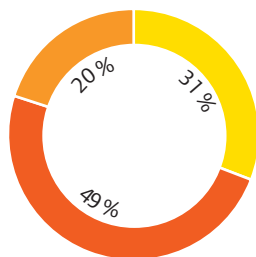
Koko konsernissa työskenteli vuoden 2007 lopussa 4 743 työntekijää, joista miehiä oli 75 prosenttia ja naisia 25 prosenttia.

Osaamista syvennetään

Vuonna 2007 panostettiin strategisen markkinoinnin kehittämiseen sekä uuden vision jalkauttamiseen. Vuoden aikana järjestettiin useita workshop-tyyppisiä koulutuksia yhtiön tilanteen analysointia ja kehittämistä varten. Muita strategisesti tärkeitä koulutuksia järjestettiin vuoden aikana esimerkiksi johtamiseen, avainasiakkuuksien hallintaan sekä tuoteknisiin taitoihin liittyen. Erityisesti panostettiin nuorten kyvykkäiden osaajien identifioimiseen, tunnistamiseen ja kouluttamiseen muun muassa uuden koulutusohjelman avulla. ■

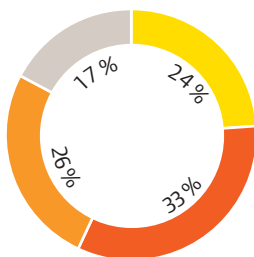
 LISÄÄ TIETOA OSOITTEESTA
WWW.UPONOR.COM

Henkilöstön koulutustaso

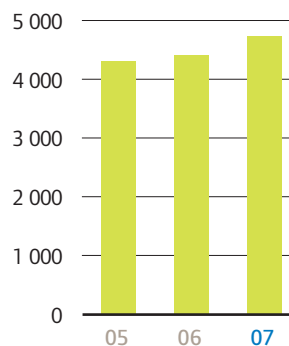
■ Peruskoulutus
■ Ammatillinen koulutus
■ Yliopisto/ammattikorkeakoulu

Henkilöstön ikäjakauma

■ Alle 30
■ 31-40
■ 41-50
■ 51+

Henkilöstön määrä 31.12.

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Suomen osakeyhtiölain ja Uponor Oyj:n (”yhtiön”) yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön valvonta ja johto on jaettu osakkeenomistajien, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Yhtiö noudattaa HEX Oyj:n, Keskuskauppakamarin ja Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliiton antamaa suositusta listayhtiöiden hallinnoinnista.

Yhtiökokoukset

Osakkeenomistajat käyttävät valtaansa yhtiökokouksessa, joka on yhtiön ylin päättävä elin. Osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous päättää mm. seuraavista asioista:

- yhtiöjärjestyksen muuttamisesta
- tilinpäätöksen vahvistamisesta
- osingonjaosta
- osakeanneista
- omien osakkeiden hankinnasta ja luovuttamisesta
- osake- ja optio-ohjelmista
- hallituksen jäsenten valinnasta ja heidän palkkioistaan
- yhtiön tilintarkastajan valinnasta ja tilintarkastajan palkkiosta.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajalla on oikeus saada osakeyhtiölain mukaan yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän kirjallisesti sitä vaatii hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Osakkeenomistajilla, joilla yksin tai yhdessä on vähintään 10 % yhtiön osakkeista, on oikeus kirjallisesti vaatia ylimääräisen yhtiökokouksen koolle kutsumista ilmoittamansa tietyn asian käsittelemistä varten. Osakkeenomistaja saa käyttää oikeuttaan yhtiökokouksessa valtuuttamansa asiamiehen välityksellä, ja

Foto Bonatti

hänellä tai hänen valtuuttamallaan asiamiehellä saa kokouksessa olla avustaja.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan, on ilmoitettava yhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä.

Hallitus

Tehtävät

Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa hallitus. Hallituksen tärkein tehtävä on ohjata yhtiön toimintoja tavalla, joka pitkällä aikavälillä varmistaa voiton tuottamisen osakkeenomistajille ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Lakisäateisten tehtäviensä lisäksi hallitus päättää kaikista muista merkittävistä asioista, kuten konsernin strategiasta, osin-

kolpolitiikasta, budjetista, suurista investoinneista, mukaan luettuna yritysostot ja -myynnit, sekä laajoista rakennemuutosohjelmista. Yhtiön hallitus hyväksyy myös toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten seuraajasuunnitelman.

Valinta ja kokoonpano

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan yhden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa sen yhtiökokouksen päättyessä, jossa heidät valitaan ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenet voidaan valita tai erottaa ainoastaan osakkeenomistajien yhtiökokouksessa tekemällä päätöksellä. Hallituksen jäsenten toimikausien lukumäärää ei ole rajoitettu, eikä hallituksen jäsenillä ole erikseen määriteltyä eläkeikää.

Maaliskuun 2007 varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen kuusi jäsentä: Jorma Elorannan, Jari Paasikiven, Pekka Paasikiven, Aimo Rajahalmeen, Anne-Christine Silfverstolpe Nordinin ja Rainer S. Simonin. (Yksityiskohtainen kuvaus Uponorin hallituksen jäsenistä on vuosikertomuksen sivulla 33 ja kotisivuillamme www.uponor.com.)

Yhtiö pyrkii noudattamaan HEX Oyj:n, Keskuskauppakamarin ja Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton antamia suosituksia hallituksen jäsenistä, heidän riippumattomuudestaan ja asemastaan yhtiön toimivaan johtoon kuulumattomina henkilöinä. Kaikilta hallituksen jäseniltä edellytetään, että he toimivat yhtiön, sen tytäryhtiöiden ja yhtiön kaikkien osakkeenomistajien parhaan edun mukaisesti, ja heidän edellytetään ilmoittavan mahdollisista eturistiriidoista.

Kaikki Uponor Oyj:n hallituksen nykyiset jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Kaikki hallituksen jäsenet Jari ja Pekka Paasikiveä lukuun ottamatta ovat riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista.

Yhtiön ja osakkaiden etujen mukaista on, että valituilla hallituksen jäsenillä on asiantuntemusta eri aloilta, kuten

yhtiön toimialasta ja siihen liittyvistä teknologioista, rahoituksesta, henkilöstöhallinnosta, riskienhallinnasta sekä kansainvälisestä myynnistä ja markkinoinnista.

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkioista. Vuoden 2007 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaiset vuosipalkkiot ovat seuraavat: hallituksen puheenjohtaja 65 000 euroa, varapuheenjohtaja 45 000 euroa ja varsinaiset jäsenet 40 000 euroa.

Lisäksi varsinainen yhtiökokous päätti, että vuosipalkkio maksetaan siten, että noin 40 prosentilla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun yhtiön osakkeita ja loppuosa eli noin 60 prosenttia vastaava määrä maksetaan rahana.

Vuoden 2007 aikana maksettiin hallituksen jäsenille allaolevan taulukon mukaiset palkkiot:

Hallituksen jäsen	Vuosipalkkio, euroa
Paasikivi, Pekka, puheenjohtaja	65 000
Rajahalme, Aimo, varapuheenjohtaja	45 000
Eloranta, Jorma	40 000
Paasikivi, Jari	40 000
Silfverstolpe Nordin, Anne-Christine	40 000
Simon, Rainer S.	40 000
Yhteensä	270 000

Hallituksen jäsenet eivät olleet mukana vuoden 2006 lopussa päättyneessä yhtiön osakesidonnaisessa kannustusjärjestelmässä.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Kokoukset ja päätöksenteko

Hallitus kokoontuu keskimäärin 10 kertaa vuodessa. Jotkut kokouksista voivat olla myös puhelinkokouksia. Kokouksista kaksi tulisi järjestää liiketoimintayksikössä, kulloinkin eri yksikössä. Hallitus voi myös milloin tahansa kokoontua ilman yhtiön johtoa sekä tehdä päätöksiä pitämättä kokousta.

Vuonna 2007 hallitus piti 14 kokousta, joista yksi pidettiin liiketoimintayksikössä. Yksi päätös tehtiin ilman kokousta. Poissaoloja kirjattiin yksi.

Hallituksella ei ole erillistä työjärjestystä, sillä sellaista ei ole katsottu välttämättömäksi, kun yhtiöllä on riittävän yksityiskohtainen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä (corporate governance -ohjeistus).

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on päättänyt, että yhtiöllä ei ole erillistä tarkastusvaliokuntaa vaan hallitus toimii tarkastusvaliokuntana. Hallitus tapaa ulkoisen tilintarkastajan vähintään kaksi kertaa vuodessa, kerran ilman yhtiön johtoa, sekä sisäisen tarkastajan vähintään kerran vuodessa. Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen seurannan ohella hallituksen tehtäviin tarkastusvaliokuntana kuuluvat esimerkiksi yhtiön tilinpäätöksen ja osavuositarkastusten sisällön tarkastaminen sekä sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvien järjestelmien seuranta.

Tarpeen vaatiessa hallitus perustaa ad hoc -valiokuntia käsittelemään eri asioita, kuten palkitsemista ja nimityksiä. Vuonna 2007 perustettiin yksi tällainen valiokunta valmistelemään ehdotuksia hallituksen jäseniksi vuoden 2008 varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän avustamana konsernin juoksevan hallinnon hoitamisesta. Toimitusjohtaja toimii hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan velvollisuus on huolehtia yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtaja on myös johtoryhmän puheenjohtaja.

Toimitusjohtaja Jan Långille vuonna 2007 maksettu vuosipalkka luontaisaineeseen oli yhteensä 386 668,30 euroa. Toimitusjohtajalla on oikeus bonukseen, joka on enintään 50 prosenttia hänen vuosipalkastaan. Vuonna 2007 bonusta maksettiin 173 779 euroa. Lisäksi toimitusjohtajalle maksettiin vuosien 2004–2006 osakesidonnaisen kannustinohjelman mukainen palkkio, jonka kokonaisarvo oli 1 098 779,60 euroa.

Kirjallisen toimitusjohtajasopimuksen ehtojen mukaan toimitusjohtaja ja yhtiö voivat kumpikin irtisanoa sopimuksen kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Jos yhtiö irtisanoa sopimuksen, se maksaa toimitusjohtajalle lainmukaisen irtisanomisaajan palkan lisäksi summan, joka vastaa toimitusjohtajalle irtisanomista edeltävän 12 kuukauden aikana maksettua palkkaa. Yhtiö voi myös purkaa sopimuksen maksamalla 18 kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen. Toimitusjohtajalla on oikeus jäädä täysimääräiselle eläkkeelle 63-vuotiaana. Eläkkeen suuruus lasketaan työeläkelain (TyEL) mukaisesti. Toimitusjohtajan on jätävä eläkkeelle viimeistään 65-vuotiaana.

Johtoryhmä Tehtävät

Johtoryhmä on pääasiassa vastuussa konsernin strategian laatimisesta ja toteuttamisesta. Merkittävät operatiiviset asiat käsitellään ja päätetään johtoryhmässä. Kukin johtoryhmän jäsen puolestaan vastaa oman vastualueensa osalta konsernin juoksevien asioiden hoitamisesta.

Konsernin strategian ja sen toteuttamisen lisäksi johtoryhmälle kuuluvia asioita ovat budjetit, liiketoimintasuunnitelmat ja niiden täytäntöönpano, merkittävät organisaatiomuutokset sekä kaikki työehdoissa tapahtuvat muutokset, jotka vaikuttavat suureen joukkoon työntekijöitä.

Kokoonpano

Johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja sekä hallituksen päättämä määrä muita johtohenkilöitä. Toimitusjohtaja toimii johtoryhmän puheenjohtajana. (Johtoryhmän kokoonpano ja johtoryhmän jäsenten vastuualueet on esitelty vuosikertomuksen sivuilla 31 ja 34–35.)

Kokoukset ja päätöksenteko

Johtoryhmä kokoontuu 10–12 kertaa vuodessa. Kokouksista pidetään vapaamuotoista pöytäkirjaa. Vuoden 2007 aikana johtoryhmä kokoontui 12 kertaa.

Hallituksen ja toimitusjohtajan arviointi

Hallitus tekee vuosittain arvion toimitusjohtajan toiminnasta muun muassa strategisen suunnittelun, johtamistaitojen ja taloudellisen tuloksen osalta erityisen arviointilomakkeen pohjalta. Lisäksi hallitus arvioi erikseen omaa toimintaansa sekä hallituksen puheenjohtajan toimintaa. Kukin hallituksen jäsen arvioi myös omaa toimintaansa.

Palkitseminen

Palkitseminen konsernissa koostuu peruspalkasta, luontaiseduista ja tulos- ja suoritusjohdannaisesta bonusjärjestelmästä, johon vaikut-

taa työntekijän asema. Yksittäisen työntekijän palkitsemisen hyväksyy hänen esimiehensä esimies. Konsernin johtoryhmän jäseniä koskee pitkäaikainen kannustinohjelma. Osallistuakseen ohjelmaan Uponorin johtoryhmän jäsenen tulee elokuun 2008 loppuun mennessä hankkia ohjelmassa määritellyn rahamäärän arvosta yhtiön osakkeita. Yhtiön vuosien 2007–2011 kumulatiivisesta liikevoitosta ja ohjelman puitteissa itse hankittujen osakkeiden määrästä riippuen heillä on mahdollisuus saada palkkiona Uponorin osakkeita keväällä 2012.

Konsernin työntekijällä ei ole oikeutta erilliseen palkkioon hallituksen jäsenyydestä konserniyhtiössä. Hallitus päättää toimitusjohtajan työsuhteen ehtoista ja vuosittaisesta palkkiosta ja hyväksyy johtoryhmän jäsenten vuosittaiset palkkiot toimitusjohtajan laatiman ehdotuksen pohjalta.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Hallitus ja toimitusjohtaja päättävät menettelytavoista, jotka ohjaavat konsernin toimintaa. Johto on vas-

tuussa näiden menettelytapojen noudattamisesta konsernissa osana sisäistä valvontaa.

Konsernin suurimmat riskitekijät on kartoitettu ja jaettu eri vastuualueisiin johtoryhmän jäsenten kesken. Kunkin johtoryhmän jäsenen velvollisuuksiin kuuluu oman vastuualueensa hoitaminen ja asianmukainen organisointi koko konsernissa. Yleinen riskienhallinta on keskitetty konsernin riskienhallintaohjelmalle, joka on vastuussa myös riittävän vakuutusturvan ja riskienhallintaa koskevan raportoinnin järjestämisestä konsernissa.

Sisäinen tarkastus on eriytetty riippumattomaksi päivittäisestä liiketoiminnasta ja ulkoistettu PricewaterhouseCoopers Oy:lle. Ulkoistuksen tavoitteena on luoda pohja liiketoiminnan puolueettomalle arvioinnille. Vuosittaisen tarkastussuunnitelman hyväksyy hallitus.

Ulkoisen tilintarkastus

Hallitus valmistelee ja tekee ehdotuksen ulkoiseksi tilintarkastajaksi, jonka varsinainen yhtiökokous valitsee. Ulkoisen tilintarkastajan on

oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Yhdessä tilintarkastajan kanssa yhtiön johto järjestää konserniyhtiöiden tilintarkastuksen paikallisen lainsäädännön kulloinkin edellyttämällä tavalla. Paikallisten yhtiöiden tilintarkastajat raportoivat suoraan tarkastamalleen yhtiölle ja toimittavat kopion kustakin raportista konsernin taloushallinnolle liitettäväksi tarkastusrekisteriin.

Vuoden 2007 varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiön tilintarkastajaksi tilikaudelle 2007 valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Sixten Nyman. Ulkoiselle tilintarkastajalle maksettiin vuoden 2007 lakisääteistä tilintarkastuspalveluista 684 575 euroa, tilintarkastukseen liittyvistä palveluista 9 589 euroa ja erillispalveluista 92 941 euroa.

Sisäpiiriohjeet

Yhtiö noudattaa Helsingin Pörssin 1.1.2006 antamaa sisäpiiriohjetta, Rahoitustarkastuksen standardeja sekä muita viranomaisohjeita, minä lisäksi yhtiöllä on myös omat sisäpiirisäännöt.

Yhtiön julkiseen sisäpiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet sekä tilintarkastaja. Yhtiö pitää julkista sisäpiirirekisteriään Suomen Arvopaperikeskus Oy:n SIRE-järjestelmässä.

Yhtiö ylläpitää myös yrityskohtaista ei-julkista sisäpiirirekisteriä, jonka pysyviä sisäpiiriläisiä koskevaan osarekisteriin kuuluu muun muassa konsernihallinnossa työskenteleviä

henkilöitä. Erillinen hankekohtainen osarekisteri perustetaan silloin, kun yhtiöllä on sisäpiirisäädösten piiriin kuuluva hanke, josta työ- tai muun sopimuksen perusteella yhtiölle työskentelevät henkilöt saavat tietoa.

Hanke on tyypillisesti sellainen asiakokonaisuus tai järjestely, joka luonteensa tai kokonsa vuoksi poikkeaa yhtiön normaalista liiketoiminnasta. Konsernin sisäiset sisäpiirisäännöt on julkaistu konsernin intranetissä

ja niistä on tiedotettu muun muassa yhtiön sisäisessä verkkolehdessä. Konsernin työntekijöiden edellytetään toimivan näiden sääntöjen mukaisesti.

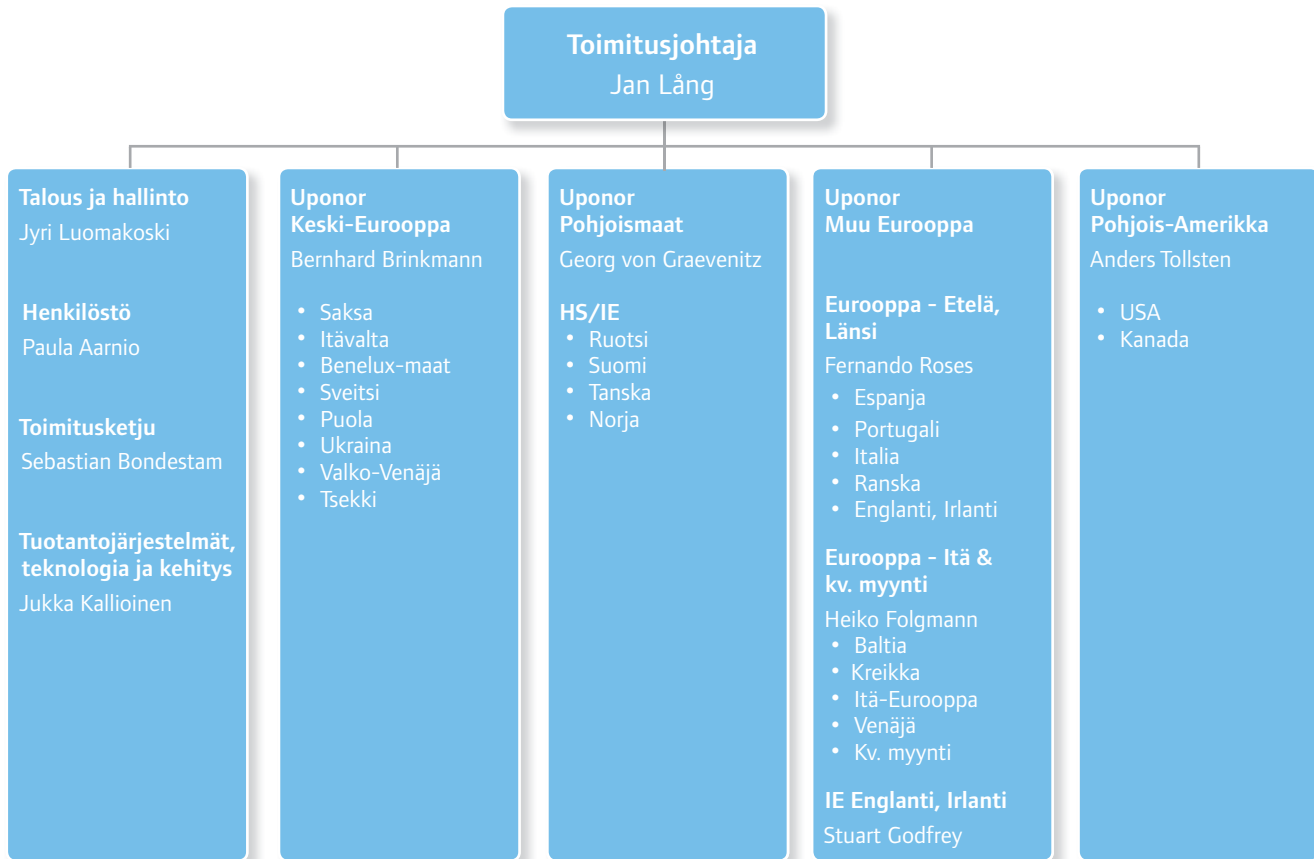
Sisäpiiriläisten kaupankäynti yhtiön osakkeilla ja muilla arvopapereilla edellyttää yhtiön päälakimiehen etukäteen antamaa lupaa. Yhtiö noudattaa ehdotonta kaupankäyntikieltoa, joka alkaa raportointikauden lopusta,

kuitenkin vähintään kolme viikkoa ennen tilinpäätöksen ja osavuositarkastusten julkistamista, ja kestää tilinpäätöksen tai osavuositarkastuksen julkaisemiseen.

Julkisten sisäpiiriläisten osakeomistukset vuonna 2007 käyvät ilmi oheisesta taulukosta, joka sisältää myös heidän lähipiirinsä mahdolliset omistukset. ■

Julkisten sisäpiiriläisten osakeomistukset vuonna 2007			
Hallitus ja tilintarkastaja	Asema	Pvm.	Osakkeet
Eloranta, Jorma	Hallituksen jäsen	1.1.	2 713
		31.12.	10 883
Paasikivi, Jari	Hallituksen jäsen	15.3.	509 960
		31.12.	518 159
Paasikivi, Pekka	Hallituksen puheenjohtaja	1.1.	429 774
		31.12.	443 096
Rajahalme, Aimo	Hallituksen varapuheenjohtaja	1.1.	5 928
		31.12.	12 164
Silfverstolpe Nordin, Anne-Christine	Hallituksen jäsen	1.1.	5 341
		31.12.	13 511
Simon, Rainer S.	Hallituksen jäsen	1.1.	2 459
		31.12.	10 629
Nyman, Sixten	Tilintarkastaja	1.1.	-
		31.12.	-
Johtoryhmä			
Aarnio, Paula	Johtoryhmän jäsen	1.1.	-
		31.12.	8 140
Bondestam, Sebastian	Johtoryhmän jäsen	1.4.	-
		31.12.	-
Brinkmann, Bernhard	Johtoryhmän jäsen	1.1.	1 500
		31.12.	9 640
Folgmann, Heiko	Johtoryhmän jäsen	26.10.	-
		31.12.	-
von Graevenitz, Georg	Johtoryhmän jäsen	1.1.	-
		31.12.	8 140
Kallioinen, Jukka	Johtoryhmän jäsen	1.1.	440
		31.12.	8 580
Luomakoski, Jyri	Varatoimitus- ja talousjohtaja	1.1.	1 900
		31.12.	12 900
Lång, Jan	Toimitusjohtaja	1.1.	10 400
		31.12.	30 200
Roses, Fernando	Johtoryhmän jäsen	26.10.	-
		31.12.	-
Tollsten, Anders	Johtoryhmän jäsen	1.1.	-
		31.12.	8 140

Uponorin rakenne 1.1.2008

HS = Housing Solutions (talotekniikka)

IE = Infrastructure Solutions (yhdyskuntatekniikka)

Johtoryhmän jäsenten konserninlaajuiset vastualueet ovat seuraavat:

- varatoimitus- ja talousjohtaja **Jyri Luomakoski**: talous ja hallinto, strateginen suunnittelu, rahoitus ja riskienhallinta, lakipalvelut, tietojärjestelmät, ulkoinen viestintä ja sijoittajasuhteet, ERP-hanke
- henkilöstöjohtaja **Paula Aarnio**: henkilöstön kehitys, johtamisjärjestelmät, sisäinen viestintä
- tuotanto- ja logistiikkajohtaja **Sebastian Bondestam**: jakelutien kehittäminen sisältäen mm. ostot, tuotantoverkoston, varastoinnin ja jakelun
- tuotejärjestelmä- ja kehitysjohtaja **Jukka Kallioinen**: tuote- ja järjestelmätarjonta ja niiden kehitys, teknologia, markkinoinnin kehitys
- Pohjoismaiden aluejohtaja **Georg von Graevenitz**: brändin kehitys

Aluejohtajien maantieteelliset vastuut näkyvät kaaviosta.

Uponorin
hallitus 1.1.2008

1

Pekka Paasikivi

s. 1944, vuorineuvos, insinööri, Oras Invest Oy:n hallituksen puheenjohtaja

- Uponor Oy:n hallituksen puheenjohtaja 30.9.1999 alkaen, jäsen 23.9.1999 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 443 096 kappaletta

Luottamustehtävät:

- Erkki Paasikiven säätiö, hallituksen puheenjohtaja
- Kemira Oyj, hallituksen puheenjohtaja
- Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallintoneuvoston puheenjohtaja
- Okmetic Oyj, hallituksen jäsen
- Raute Oyj, hallituksen jäsen
- Liikesivistysrahaston kannatusyhdistys r.y., hallituksen jäsen

Keskeinen työkokemus:

- Eri tehtävissä Oras-yhtiöissä, mm. toimitusjohtajana ja konsernijohtajana.

3

Jorma Eloranta

s. 1951, vuorineuvos, DI, toimitusjohtaja, Metso Oyj

- Uponor Oy:n hallituksen jäsen 15.3.2005 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 10 883 kappaletta

Luottamustehtävät:

- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallintoneuvoston puheenjohtaja
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK, edustajiston jäsen
- Teknoliateollisuus ry, hallituksen jäsen
- Laatu keskus Excellence Finland, neuvottelukunnan puheenjohtaja
- Teknillisen korkeakoulun tukisäätiö, hallituksen jäsen
- Kansainvälinen kauppakamari, ICC Suomi, hallituksen puheenjohtaja

Keskeinen työkokemus:

- Kvaerner Masa-Yards Oy, toimitusjohtaja, 2001–2004
- Patria Industries Oyj, toimitusjohtaja, 1997–2001
- Finvest, Jaakko Pöyry-konserni, varatoimitusjohtaja, 1996–1997
- Finvest Oy, toimitusjohtaja, 1985–1995

5

Anne-Christine Silfverstolpe Nordin

s. 1950, Ruotsin kansalainen, sosionomi, partneri ja konsultti, Neuhauser & Falck AB

- Uponor Oy:n hallituksen jäsen 17.3.2003 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 13 511 kappaletta

Luottamustehtävät:

- Neuhauser & Falck AB, hallituksen jäsen
- Chorda Management AB, omistaja ja hallituksen jäsen

Keskeinen työkokemus:

- Henkilöstöjohtaja, Ruotsin posti (Posten AB), 1997–2002
- Henkilöstöhallinnon tehtäviä eri yhtiöissä 1984–1997

2

Aimo Rajahalme

s. 1949, KTM, Johtaja, Talous, KONE Oyj

- Uponor Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja 15.3.2005 alkaen, jäsen 17.3.2003 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 12 164 kappaletta

Keskeinen työkokemus:

- KONE Oyj:n johtokunnan jäsen 1991–
- KONE Oyj, talousjohtaja 1991–
- KONE Oyj:n palveluksessa vuodesta 1973

4

Jari Paasikivi

s. 1954, KTM, Oras Invest Oy:n toimitusjohtaja

- Uponor Oy:n hallituksen jäsen 15.3.2007 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 518 159 kappaletta

Luottamustehtävät:

- Oras Invest Oy:n hallituksen jäsen
- Oras Oy:n hallituksen jäsen
- Teknoliateollisuus ry:n hallituksen jäsen
- Keskuskauppakamarin hallituksen varapuheenjohtaja
- Vakka-Suomen Nuorisosäätiön hallituksen puheenjohtaja

Keskeinen työkokemus:

- Oras Oy, konsernin toimitusjohtaja, 2002–2007
- Oras Oy, toimitusjohtaja, 1994–2001
- Oras Oy, tehtaanojohtaja, 1989–1994
- Oras Armatur A/S, Norja, markkinointipäällikkö 1987–1989
- Oras Oy, markkinointipäällikkö, 1983–1986

6

Rainer S. Simon

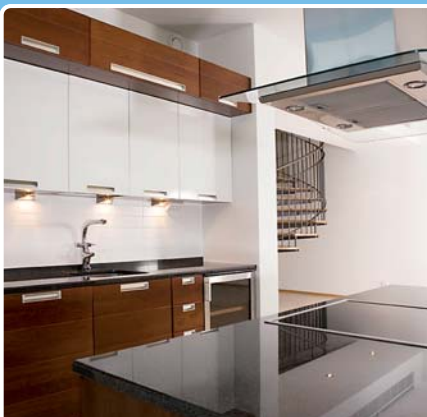
s. 1950, Saksan kansalainen, kauppatiet.tri., toimitusjohtaja, Birch Court GmbH

- Uponor Oy:n hallituksen jäsen 17.3.2004 alkaen
- Omistaa Uponorin osakkeita 10 629 kappaletta

Keskeinen työkokemus:

- Sanitec Oyj, toimitusjohtaja, 2002–2005
- Friedrich Grohe AG, johtoryhmän jäsen, 1995–2002
- Continental AG, johtaja, Eurooppa, 1993–1995
- Keiper-Recaro, toimitusjohtaja, 1991–1993
- Continental AG, useita paikallisia ja kansainvälisiä markkinointi- ja johtotehtäviä, 1979–1990

Konsernin johtoryhmä 1.1.2008

1 Jan Lång
Toimitusjohtaja
KTM
s. 1957, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa kesäkuusta 2003
- Omistaa Uponorin osakkeita 30 200 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Toimitusjohtaja, Uponor Oyj, 1.8.2003–
- Useita tehtäviä Huhtamäki-konsernissa vuosina 1982–2003:
 - Divisioonajohtaja, kertakäyttötuotteet, 2003
 - Johtaja, Etelä- ja Länsi-Eurooppa, 2001–2002
 - Hankintajohtaja, 2000–2001
 - Ohjauskomitean jäsen Huhtamäki/Van Leer -fuusio, 1999–2000
 - Johtaja, Pohjois- ja Länsi-Eurooppa, Leaf Group, 1997–1999
 - Johtaja- ja päällikkötason tehtäviä Saksassa, Hollannissa, Isossa-Britanniassa ja Suomessa, 1982–1997

2 Jyri Luomakoski
Varatoimitus- ja talousjohtaja
MBA
s. 1967, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa vuodesta 1996
- Omistaa Uponorin osakkeita 12 900 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Uponor:
 - Varatoimitusjohtaja, Uponor Oyj, 2002–
 - Talousjohtaja, johtoryhmän jäsen, Uponor Oyj (Asko Oyj), 1999–
 - Yhtymäkontrolleri, Uponor, 1997–1999
 - Kontrolleri, Uponor, 1996–1997
 - Varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja, Oy Lars Krogius Ab, 1991–1996
 - Johtaja- ja päällikkötason tehtäviä Saksassa ja Suomessa, Datatrans, 1987–1991

3 Paula Aarnio
Henkilöstöjohtaja
Diplomi-insinööri
s. 1958, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa helmikuusta 2004
- Omistaa Uponorin osakkeita 8 140 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Henkilöstöjohtaja Oy Karl Fazer Ab, 2001–2004
- Henkilöstöjohtaja, Neste Oy/ Fortum Oy, 1998–2001
- Henkilöstöjohtaja, Neste Oy, Chemicals, 1997–1998
- Teknisen markkinoinnin päällikkö, Neste Resins Oy, 1992–1995
- Tuotekehityspäällikkö, Neste Resins Oy, 1987–1991

4 Sebastian Bondestam
Tuotanto- ja logistiikkajohtaja
Diplomi-insinööri
s. 1962, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa vuodesta 2007
- Ei omista Uponorin osakkeita

Keskeinen työkokemus

- Tuotanto- ja logistiikka-johtaja, EU, Tetra Pak GmbH, 2006–2007
- Johtaja, Converting EU, Tetra Pak Market Operations, 2004–2006
- Johtaja, Converting Americas, Tetra Pak Asia & Americas, 2001–2004
- Johtaja- ja päällikkötason tehtäviä Ruotsissa, Singaporessa, Kiinassa, Isossa-Britanniassa ja Italiassa, Tetra Pak, 1991–2000
- Tutkimus- ja kehitysininööri, Tilgmann, 1989–1991

5 Bernhard Brinkmann
Johtaja, Keski-Eurooppa
Diplomi-insinööri
s. 1953, Saksan kansalainen

- Konsernin palveluksessa toukokuusta 2004
- Omistaa Uponorin osakkeita 9 640 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Toimitusjohtaja, Zarges-Tubesca Holding GmbH, 1996–2004
- Divisioonajohtaja, Small Domestic Appliances, Bosch-Siemens Hausgeräte GmbH, 1992–1996
- Toimitusjohtaja, Esselte GmbH, 1988–1991
- Strategisen suunnittelun johtaja, Osram GmbH, 1985–1988
- Johdon konsultti, Roland Berger & Partner GmbH, 1980–1985

Helsingin arvostetuimpiin asuinalueisiin kuuluva Eiranranta edustaa kokonaisuunnittelua parhaimmillaan. Korkeatasoisella alueella on haluttu yhdistää omakotiasumisen ylellisyys kerrostaloasumisen huolettomuuteen.

Meri ja kaupunginosan arkkitehtuuri luovat upeat puitteet, mutta täällä ylellisyys on viety pidemmälle. SRV:n rakentamissa asunnoissa asumismukavuutta on lisätty monin eri tavoin, ja laadukkaita ratkaisuja on käytetty sekä pinnassa että pinnan alla. Niinpä asunnoista löytyy myös Uponorin käyttövesiratkaisu sekä lattialämmitysjärjestelmä, joka takaa mukavan ja tasaisen lämmön kaikkina vuodenaikoina. Visiona mukaisesti Uponor haluaa ratkaisullaan rikastuttaa ihmisten elämää – joka päivä.

SRV/Anna Huovinen

6 Heiko Folgmann
Johtaja, Itä-Eurooppa
ja Kansainväliset toiminnot
kauppat. maisteri
s. 1967, Saksan kansalainen

- Konsernin palveluksessa vuodesta 1999
- Ei omista Uponorin osakkeita

Keskeinen työkokemus

- Aluejohtaja, Itä-Eurooppa ja kansainväliset toiminnot, 2006–2007
- Myynti ja markkinointijohtaja, Uponor Central Europe, 2003–2006
- Myynti ja markkinointijohtaja, Unicor Holding AG, 2000–2003
- Toimitusjohtaja, Unicor S.r.l, 1999–2000
- Vienti ja myyntipäällikkö, Unicor Rohrsysteme GmbH, 1996–1999

7 Georg von Graevenitz
Johtaja, Pohjoismaat
Diplomi-insinööri
s. 1947, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa maaliskuusta 2004
- Omistaa Uponorin osakkeita 8 140 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Uponor: Markkinointi- ja kehitysjohtaja, marraskuu 2004 – elokuu 2006
- Markkinointijohtaja, Sulzer Pumps, 2000–2004
- Markkinointijohtaja, Ahlstrom Pumps Oy, 1997–2000
- Aluejohtaja, Foster Wheeler Energy, 1995–1997
- Toimitusjohtaja, Ahlstrom CNIM, Pariisi, Ranska, 1994–1995
- Kehitysjohtaja, Ahlstrom Pyro-power, 1993–1994
- Erilaisia johtotehtäviä Nokian kaapeli- ja kondensaattoriliiketoiminnassa Suomessa ja ulkomailla, 1988–1993
- Markkinointi- ja yleisjohton tehtäviä Tampellassa, Ahlströmissä ja Brown Boverissa Suomessa, Ruotsissa ja Sveitsissä, 1974–1988

8 Jukka Kallioinen
Tuotejärjestelmä- ja kehitysjohtaja
Diplomi-insinööri, eMBA
s. 1958, Suomen kansalainen

- Konsernin palveluksessa vuodesta 1984
- Omistaa Uponorin osakkeita 8 580 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Uponor: Johtaja, Muu Eurooppa, tammikuu 2004 – elokuu 2006
- Divisioonajohtaja, Infrastructure and Environment Europe, 2002–2003
- Johtaja, Rakennus- ja ympäristötekniikka -divisioona, 1999–2001
- Johtaja, Kunnallistekniikka, 1998–1999
- Toimitusjohtaja, Uponor Anger GmbH, Saksa, 1995–1998
- Liiketoiminta-aluepäällikkö, Ecoflex, 1988–1995

9 Fernando Roses
Johtaja, Etelä- ja Länsi-Eurooppa
Diplomi-insinööri, eMBA,
kauppat. maisteri
s. 1970, Espanjan kansalainen

- Konsernin palveluksessa vuodesta 1994
- Ei omista Uponorin osakkeita

Keskeinen työkokemus

- Aluejohtaja, Etelä- ja Länsi-Eurooppa, 2006–2007
- Johtaja, Uponor HS Espanja ja Portugali, 2003–2006
- Johtaja, myynti, markkinointi ja liiketoiminta, Wirsbo Espanja ja Portugali 1999–2003
- Markkinointi- ja myyntijohtaja, Wirsbo Espanja ja Portugali 1999–2002
- Johtaja, tekniikka, logistiikka, ostot, Wirsbo Espanja 1996–1999
- Laatupäällikkö, Wirsbo Espanja, 1996
- Tekninen päällikkö, Wirsbo Espanja 1994–1996

10 Anders Tollsten
Johtaja, Pohjois-Amerikka
Diplomi-insinööri
s. 1962, Ruotsin kansalainen

- Konsernin palveluksessa helmikuusta 2004
- Omistaa Uponorin osakkeita 8 140 kappaletta

Keskeinen työkokemus

- Johtaja, Pohjoismaat, Uponor, 2004 – elokuu 2006
- Toimitusjohtaja, ABB Building Systems AB, 2002–2003
- Toimitusjohtaja, NorthNode AB, 2001–2002
- Johtaja, ABB Motors AB, 1996–2001
- Divisioonapäällikkö, ABB Installation AB, 1994–1996

Vuoden 2007 tilinpäätös

38	Hallituksen toimintakertomus		
44	Konsernin taloudelliset tunnusluvut		
45	Osakekohtaiset tunnusluvut		
46	Tunnuslukujen laskentakaavat		
47	Konsernituloslaskelma		
48	Konsernitase		
50	Konsernin rahavirtalaskelma		
51	Laskelma oman pääoman muutoksista		
52	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot		
	1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	52	
	2. Segmentti-informaatio	58	
	3. Myydyt tytäryritykset	60	
	4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	60	
	5. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	60	
	6. Poistot ja arvonalentumiset	60	
	7. Rahoitustuotot ja -kulut	61	
	8. Tuloverot	61	
	9. Osakekohtainen tulos	61	
	10. Aineettomat hyödykkeet	62	
	11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	63	
	12. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin	65	
	13. Osuudet osakkuusyhtiöissä	66	
	14. Muut osakkeet ja osuudet	66	
	15. Pitkäaikaiset saamiset	66	
	16. Vaihto-omaisuus	66	
	17. Lyhytaikaiset korolliset saamiset	66	
	18. Myyntisaamiset ja muut saamiset	66	
	19. Oma pääoma	66	
	20. Laskennalliset verot	67	
	21. Työsuhde-etuuksiin liittyvät velvoitteet	67	
	22. Varaukset	69	
	23. Korolliset velat	69	
	24. Osto- ja muut velat	70	
	25. Vastuusitoumukset	70	
	26. Muut vuokrasopimukset	70	
	27. Rahoitusriskien hallinta	70	
	28. Johdannaisopimukset ja suojauslaskenta	72	
	29. Pääoman hallinta	73	
	30. Johdon kannustinjärjestelmä ja osakeperusteiset maksut	73	
	31. Lähipiiritiedot	73	
	32. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	75	
76	Osakkeet ja osakkeenomistajat		
78	Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)		
80	Emoyhtiön tilinpäätöksen (FAS) liitetiedot		
84	Hallituksen ehdotus		
84	Tilintarkastuskertomus		

Hallituksen toimintakertomus

Yleistä

Vuosi 2007 oli Uponorille vahvan kehityksen vuosi. Yhtiön strategisia kehitysohjelmia vietiin suunnitelmien mukaisesti eteenpäin, ja yhtiö vahvistui niin rakenteellisesti, toiminnallisesti kuin strategisestikin. Vuonna 2007 Uponor saavutti myös tähänastisen historiansa parhaan tuloksen, kun liikevoitto nousi 151 miljoonaan euroon.

Myös markkinoiden kehitys vuonna 2007 jää historiaan kahdestakin syystä. Ensimmäiseksi, koskaan aiemmin ei olla yhden vuoden aikana koettu niin voimakasta laskua niin vilkkaasta suhdannevaiheesta kuin tapahtui kevästä syksyyn viime vuonna. Toiseksi hämmästytti se nopeus, jolla Yhdysvaltain asunto- ja rahoitusmarkkinoiden vaikeudet levisivät Eurooppaan ja heikensivät talotekniikan markkinanäkymiä monissa Uponorin kannalta tärkeissä maissa, kuten esimerkiksi Saksassa, Espanjassa, Isossa-Britanniassa ja Italiassa.

Talotekniikan markkinat säilyivät pääosin hyvinä Pohjoismaissa, itäisen Euroopan alueella ja Keski-Euroopassa Saksan ulkopuolisilla markkinoilla. Julkinen ja liikerakentaminen kehittyivät suotuisasti kaikilla Uponorin markkina-alueilla niinkuin myös yhdyskuntatekniikka Pohjoismaissa ja Brittein saarilla, joilla alueilla Uponor on mukana tässä liiketoiminnassa.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto vuonna 2007 nousi 1 219,3 (2006: 1 157,0) miljoonaan euroon, mikä on 5,4 prosenttia edellisvuotta enemmän. Kun luvuista oikaistaan vuonna 2006 tehtyjen rakennemuutosten vaikutukset, muodostuu organiseksi kasvuksi 6,2 prosenttia. Sen lisäksi valuuttakurssien muutos vertailukaudesta vastaa noin 1,4 pro-

senttiyksikön vaikutusta. Raportoitu liikevaihto kasvoi voimakkaimmin Muun Euroopan alueella, jossa Uponor pystyi hyödyntämään markkinoiden kasvun ja uusien liiketoimintojen tarjoamat mahdollisuudet. Myös Pohjoismaissa liikevaihto kasvoi tyydyttävästi yhdyskuntateknisen myynnin vauhdittamana, mutta talotekniikassa jäätin selvästi tavoitteista loppuvuoden toimitusongelmien vuoksi. Pohjois-Amerikan alueen liikevaihto jäi euroissa mitattuna vaikeassa markkinatilanteessa ainoana alueorganisaationa alle edellisen vuoden lukeman mutta saavutti hienoista kasvua paikallisessa valuutassa.

Toimialoittain Uponorin liikevaihto kasvoi talotekniikassa 839,9 (804,4) miljoonaan euroon, mikä on 68,9 (69,5) prosenttia konsernin liikevaihdosta. Talotekniikan kasvu oli 4,4 (15,3) prosenttia. Yhdyskuntatekniikan liikevaihto oli 379,4 (352,6) miljoonaa euroa; oikaistu organinen kasvu 10,2 (11,3) prosenttia.

Uponorin suurimmat kansalliset markkina-alueet ja niiden osuus liikevaihdosta olivat seuraavat: Iso-Britannia 12,8 % (11,2), USA 11,7 % (14,0), Saksa 11,7 % (13,9), Espanja 9,8 % (8,1), Suomi 9,5 % (9,1), Ruotsi 7,6 % (7,4) ja Tanska 5,6 % (6,3).

Liikevaihdon jakautuminen 1.1. – 31.12.2007:

MEUR	1-12/2007	1-12/2006	Raportoitu muutos, %
Keski-Eurooppa	351,3	345,1	+1,8
Pohjoismaat	397,7	377,8	+5,2
Muu Eurooppa	445,4	387,9	+14,8
Pohjois-Amerikka	169,2	183,0	-7,5
(Pohjois-Amerikka, MUSD)	233,1	230,9	+1,0
Eliminoinnit	-144,3	-136,8	
Yhteensä	1 219,3	1 157,0	+5,4

Tulos

Uponor-konsernin liikevoitto oli 151,0 (143,7) miljoonaa euroa eli 12,4 (12,4) prosenttia liikevaihdosta. Liikevoiton vertailukelpoinen orgaaninen kasvu edellisvuodesta oli 6,2 (14,6) prosenttia. Liikevoiton nousuun vaikuttivat lähinnä kasvaneen myynnin aiheuttama vipuvaikutus Muun Euroopan alueella, myyntihintojen korotukset, joilla ei tosin täysin onnistuttu kompensoimaan raaka-ainehintojen nousua sekä etenkin Pohjois-Amerikassa tehdyt tehostamistoimet. Liikevoittoa rasittivat panostukset toiminnan kehittämiseen, josta esimerkkinä on toiminnanohjausjärjestelmän uudistamistyö. Sen kulut ylittivät tavoitetason vuoden jälkipuoliskolla. Lisäksi Pohjois-Amerikassa syntyi kertaluonteisia kuluja tuotevastuukorvauksista.

Liikevoiton jakautuminen 1.1. – 31.12.2007:			
MEUR	2007 1-12	2006 1-12	Raportoitu muutos, %
Keski-Eurooppa	41,1	49,3	-16,7
Pohjoismaat	49,7	56,6	-12,1
Muu Eurooppa	57,5	38,2	+50,3
Pohjois-Amerikka	16,6	14,5	+14,7
(Pohjois-Amerikka, MUSD)	22,9	18,3	+25,1
Muut, EUR	-13,2	-12,0	
Eliminoinnit	-0,7	-2,9	
Yhteensä	151,0	143,7	+5,1

Konsernin tulos ennen veroja kasvoi 5,0 prosenttia ja oli 148,5 (141,5) miljoonaa euroa. Tuloverojen määrä oli 46,6 (45,0) miljoonaa euroa, kun veroaste oli 31,4 prosenttia (31,8). Tilikauden tulos oli 101,9 (96,5) miljoonaa euroa.

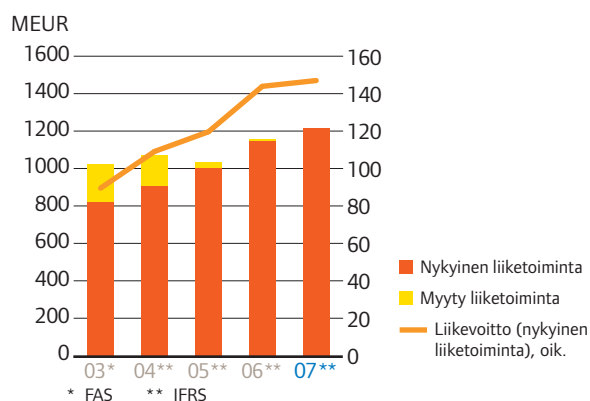
Konsernin nettorahoituskulut säilyivät entisellä tasolla 2,5 (2,2) miljoonassa eurossa korkotason noususta huolimatta.

Oman pääoman tuotto nousi 30,1 (25,3) prosenttiin ja sijoitetun pääoman tuotto 39,2 (35,8) prosenttiin.

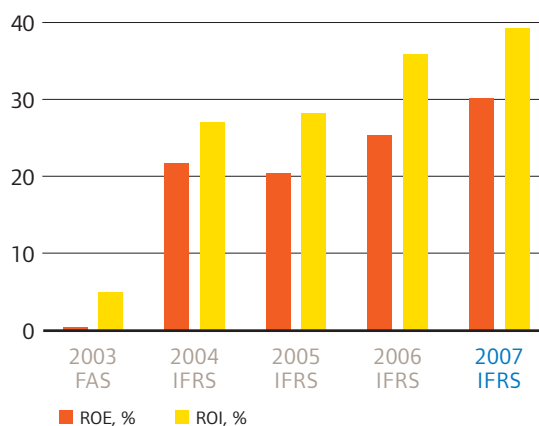
Osakekohtainen tulos oli 1,39 (1,32) euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 4,55 (4,71) euroa.

Liiketoiminnan rahavirta oli 93,8 (147,3) miljoonaa euroa, joka on 53,5 miljoonaa euroa alle vuoden 2006 tason. Pääsyynä olivat toimitusvarmuuden turvaamiseksi kasvatetut varastot, joiden kierto nopeus jäi vähäisemmän

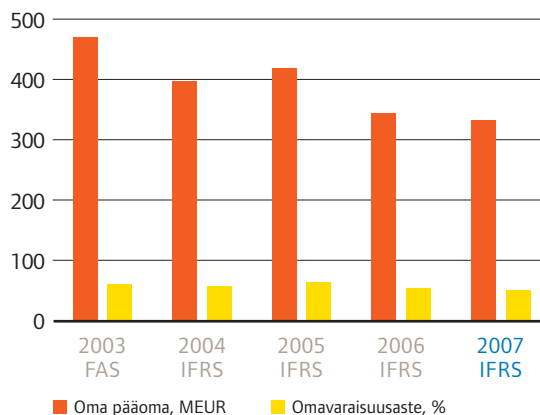
Liikevaihto ja liikevoitto

Sijoitetun ja oman pääoman tuotto

Oma pääoma ja omavaraisuusaste

kysynnän vuoksi suunniteltua hitaammaksi, sekä ostovelkojen pienentyminen, kun loppuvuoden heikentyneen kysynnän seurauksena tuotantoa supistettiin.

Tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksestä viiden vuoden ajalta.

Investoinnit, tutkimus ja kehitys sekä rahoitus

Uponor toteutti mittavia investointeja tuotantokapasiteetin kasvattamiseksi Apple Valleystä Yhdysvalloissa sekä komposiittiputkijärjestelmien tuotannon laajentamiseksi Saksassa. Monikerrostaloihin tähtäävän kasvustrategian mukaisesti Saksaan valmistui uusi Uponor akademia –koulutuskeskus, joka tarjoaa koulutusta myös monikerrostalosegmentin tarpeisiin. Näiden lisäksi investoinnit eurooppalaiseen toiminnanohjausjärjestelmään jatkuivat suunnitelmien mukaisesti.

Pääosa konsernin investoinneista suuntautui edelleen eurooppalaisen toiminnanohjausjärjestelmän ja yhtenäisten toimintatapojen sekä jakelutien kehittämiseen. Siihen käytettiin 7,4 (13,8) miljoonaa euroa. Muita merkittäviä hankkeita olivat Yhdysvaltain tehdaslaajennus Apple Valleystä sekä komposiittiputkituotannon laajennukset ja uuden Uponor Academy –koulutuskeskuksen rakentaminen Saksassa.

Bruttoinvestointien määrä oli 58,1 (54,2) miljoonaa, eli 3,9 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisvuonna. Nettoinvestointien määrä oli 53,1 (47,4) miljoonaa euroa.

Konsernin tutkimus- ja kehitysmenot strategian mukaisiin kohteisiin kasvoivat hienokseltaan ja olivat yhteensä 19,7 (16,5) miljoonaa euroa eli 1,6 (1,4) prosenttia liikevaihdosta.

Korolliset nettovelat nousivat 84,5 (21,7) miljoonaan euroon. Konsernin omavaraisuusaste oli 50,2 (53,6) prosenttia ja nettovelkaantumisaste 25,4 (6,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasteen vuosineljännesten keskiarvoksi muodostui 43,9, kun sen vaihteluväli yhtiön taloudellisissa tavoitteissa on 30–70.

Uponor korotti vuonna 2000 allekirjoitetun 100 miljoonan euron kotimaisen yritystodistusohjelmansa 150 miljoonan euron suuruiseksi.

Tapahtumia

Vuonna 2007 esiteltiin markkinoille joukko uusia tai uudistettuja tuotteita. Esimerkiksi lattialämmitysjärjestelmien kehitystä jatkettiin aktiivisesti. Keski-Euroopassa Uponor toi markkinoille itsekiinnittyvän lattialämmitysjärjestelmän, joka helpottaa ja nopeuttaa asennusta. Lattialämmityksen langaton säätöjärjestelmä lanseerattiin Keski-

Euroopassa vuoden 2006 lopulla ja tuotiin Pohjoismaihin päättäneenä vuonna. Espanjassa tehtiin yhteistyösopimus paikallisen aurinkoenergiaa kehittävän yhtiön kanssa vesikiertoisten lattialämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien myynnin edistämiseksi.

Isossa-Britanniassa Uponor teki merkittävän sopimuksen komposiittikäyttövesiputkien toimittamisesta 8 000 asuntoon, jotka kunnostetaan lähivuosien aikana. Uponorin strategisten painotusten kannalta tärkeitä monikerrostalo- ja jäähdytys-hankkeita solmittiin useita kaikissa alueorganisaatioissa.

Kasvustrategian mukaisesti toimintaa lisättiin ja uusia toimipisteitä avattiin Venäjällä, Baltiassa ja muualla Itä-Euroopassa. Koulutustoimintaan panostettiin voimakkaasti. Luoteis-Saksaan rakennettiin yhtiön 18. koulutuskeskus, joka valmistui vuoden lopussa. Uudenlaista ohjaustekniikkaa ja ajattelua edustava keskus tarjoaa koulutusta etenkin monikerrostalosegmentin suunnittelijoille ja arkkitehteille. Myös muita uusia koulutuskeskuksia käynnistettiin.

Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto eteni Pohjoismaihin, jossa Ruotsin, Tanskan ja Norjan talotekniset toimipisteet siirtyivät uuden järjestelmän käyttäjiksi vuoden 2007 loppuun mennessä.

Yhdyskuntatekniikan toimialueella Uponor uusi Brittein saarella sopimuksensa Wales and West Utilities –yhtiön kanssa. Sopimus on kolmevuotinen. Isossa-Britanniassa käynnistettiin myös uuden korkeita puhdistuspaineita kestävä viemäriputken myynti. Uponor sai siellä tunnustusta sitoutumisestaan luontoa säästäviin ratkaisuihin, kun yhtiön käynnistämälle kierrätysjärjestelmälle myönnettiin kaksi ympäristöpalkintoa. Tanskassa Uponor jatkoi sopimusta tietoliikenteen putkijärjestelmien toimittamisesta TDC:lle. Sopimus jatkuu vuoden 2009 loppuun asti ja sen arvo on noin 10 milj. euroa. Joulukuussa Uponor julkisti suunnitelman keskittää kaiken yhdyskuntateknisen tuotantonsa Irlannin saarella Pohjois-Irlannissa sijaitsevan tuotantolaitoksen yhteyteen. Tuotantoverkoston järjeittäminen on osa ohjelmaa, jolla toimintaa ja jakelutietä tehostetaan. Uponor teki myös sopimuksen irlantilaisen yhtiön kanssa Corkin kaupungissa sijaitsevan tehdaskiinteistönsä myymisestä vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Toteutuessaan kiinteistökauppa tuo Uponorille noin 18 miljoonan euron voiton ennen veroja.

Uponor oli yksi Helsingissä kesäkuussa pidetyn tieteellisen Clima 2007 -kongressin pääkumppaneista. Kongres-

sin ohjelma painottui kiinteistöjen ja asumisen tekniikkaan. Tapahtuma antoi Uponorille luontevan mahdollisuuden verkostoitua alan johtavien kansainvälisten asiantuntijoiden ja tutkijoiden kanssa.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 4 743 (2006: 4 390, 2005: 4 302) työntekijää. Täysipäiväiseksi muutettuna työntekijöiden lukumäärä oli 4 581 (2006: 4 325, 2005: 4 126) henkilöä vuoden lopussa ja keskimäärin vuoden aikana 4 497 (2006: 4 260, 2005: 4 169) henkeä. Henkilöstömäärä kasvoi etenkin Muun Euroopan alueella, jossa toimintaa laajennettiin niin määrällisesti kuin maantieteellisesti, sekä Pohjois-Amerikassa, jossa organisaatioon hankittiin uutta osaamista.

Henkilöstö jakaantui maittain seuraavasti: Saksa 1 247 (27,2 %), Ruotsi 673 (14,7 %), Suomi 527 (11,5 %), Iso-Britannia 525 (11,5 %), Yhdysvallat 449 (9,8 %), Espanja 322 (7,0 %) ja muut maat 838 (18,3 %).

Konsernissa maksettujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella oli 183,2 (2006: 181,3, 2005: 164,4) miljoonaa euroa.

Lokakuussa Uponorin hallitus nimitti kaksi uutta jäsentä yhtiön johtoryhmään: yhtiön Itä-Euroopan ja kansainvälisen toiminnan johtajan Heiko Folgmannin (39) sekä Etelä- ja Länsi-Euroopan johtajan Fernando Rosesin (36).

Liiketoimintaan kohdistuvat riskit

Strategiset riskit

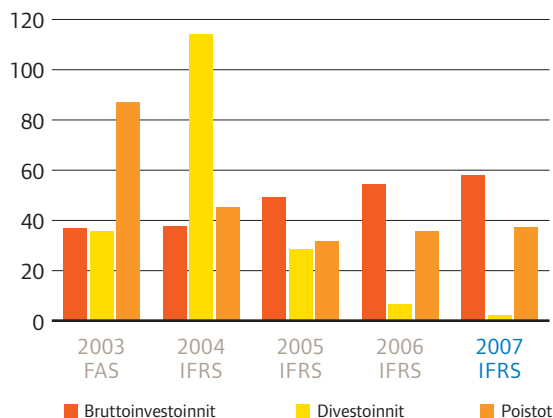
Uponorin toiminta on keskittynyt Eurooppaan ja Pohjois-Amerikkaan, joissa poliittinen riski luokitellaan vähäiseksi. Uponorin liikevaihto jakaantuu laajalle joukolla asiakkaita, joista useimmat ovat itse jakelijoita (tukkuliikkeitä), ja siten Uponorin tuotteiden loppukysyntä on hajautunut laajalle. Suurin yksittäinen asiakas tuottaa alle 10 prosenttia Uponorin liikevaihdosta.

Komponenttien ja raaka-aineiden toimittajapuolella Uponorin tavoitteena on käyttää materiaaleja tai raaka-aineita, joilla on useampia toimittajia. Mikäli kyseessä on yksi toimittaja, heillä tulee olla vähintään kaksi tuotantolaitosta, jotka valmistavat Uponorin käyttämää hyödykettä.

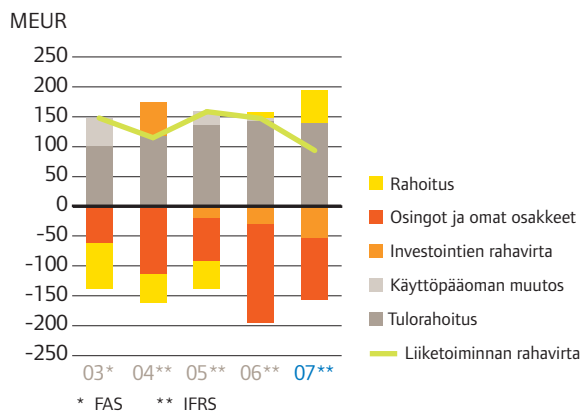
Operatiiviset riskit

Muoviputkijärjestelmien valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muiden petrokemi-

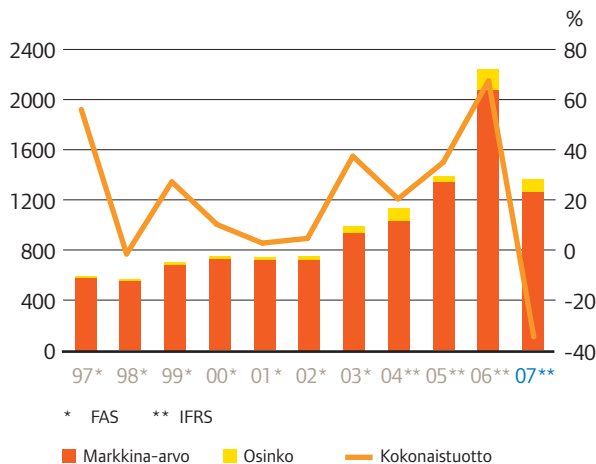
Investoinnit

Rahavirta

Omistaja-arvon kehitys

an tuotteiden hintaheilahteluille. Viime vuosina Uponor on kyennyt siirtämään näiden heilahtelujen vaikutukset myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä, eikä tästä ei ole aiheutunut olennaista tulonmenetystä Uponorille.

Uponorin lopputuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Yhtiön tuotteiden päämarkkina on perinteisesti käsittänyt pientalorakentamisen, mutta yhä enenevässä määrin tuotteita toimitetaan monikerrostalosegmenttiin sekä asuin- että julkiseen ja liikerakentamiseen. Näiden kysyntävaihtelut poikkeavat usein toisistaan. Kokonaisuutta tasoittaa omalta osaltaan myös korjausrakentamisen kysyntä, joka ei aina ole samalla lailla harkinnanvaraista kuin uudisrakentaminen.

Rahoitusriskit

Uponorin taseaseman vahvistuttua viime vuosina rahoitusriskien rooli Uponorin riskienhallinnassa on pienentynyt merkittävästi. Olennaisin valuuttariski on muunnos- eli translaatoriski, joka ilmenee muunnettaessa euroalueen ulkopuolella syntynyttä tulosta euromääräiseksi.

Euron lisäksi keskeiset laskutusvaluutat ovat Yhdysvaltain dollari, Englannin punta ja Ruotsin kruunu. Viime vuonna kolmannes Uponorin liikevaihdosta syntyi näissä valuutoissa. Konsernin oma tuotanto ja siitä syntyvät kustannukset Yhdysvalloissa, Englannissa ja Ruotsissa tasapainottavat merkittävästi valuuttamääräistä transaktioriskiä.

Vahinkoriskit

Uponorilla on 17 tuotantolaitosta yhdeksässä maassa, ja Uponorin liikevaihdosta merkittävä osa syntyy näissä tuotantolaitoksissa valmistetuista tuotteista. Konsernitasolla ohjataan keskitetysti tämän käyttöomaisuuden vahinko- ja keskeytysvakuutuksia tavoitteena kattava vakuutusuoja mahdollisten konerikko-, tulipalo- yms. riskien toteutumisesta aiheutuville taloudellisille vahingoille. Toinen olennainen vahinkoriski liittyy Uponorin valmistamien ja myymien tuotteiden tuotevastuuseen, joka on myös vakuutettu konsernitasolla.

Vuoden 2007 kolmannella vuosineljänneksellä Uponor kirjasi Pohjois-Amerikassa noin 3 miljoonan euron kerta- luonteisen kulun, kun yhtiö päätti vaihtaa alihankkijansa toimittamat vialliset putkiliittimet noin 700 asunnossa. Uponor hakee korvauksia asianomaisilta. Vuoden aikana ei toteutunut muita sellaisia riskejä eikä ollut vireillä oikeudenkäyntejä tai muita oikeudellisia tai viranomaistoimenpiteitä, joilla olisi ollut olennainen merkitys konsernille.

Hallinto ja tilintarkastus

Yhtiön vuoden 2007 varsinainen yhtiökokous 15. maaliskuuta valitsi hallitukseen uudelleen yhden vuoden toimikaudeksi Anne-Christine Silfverstolpe Nordinin, Jorma Eloorannan, Pekka Paasikiven, Aimo Rajahalmeen ja Rainer S. Simonin sekä uutena jäsenenä Jari Paasikiven. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Paasikivi ja varapuheenjohtajaksi Aimo Rajahalmel. Tilintarkastajaksi yhtiökokous valitsi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n. Yhtiön päävastaavalliseen tilintarkastajana on toiminut KHT Sixten Nyman.

Uponorin hallituksen jäsenet ovat kukin sijoittaneet 200 000–300 000 euroa Uponorin osakkeisiin maaliskuun lopussa annetun ilmoituksen mukaisesti. Hallitus haluaa näin vahvistaa samaistumistaan omistajien tavoitteisiin pitkällä aikavälillä.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponor Oyj:n osakepääoma vuoden 2007 alussa oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 223 444. Osakepääoma ei muuttunut vuoden aikana mutta osakkeiden lukumäärä laski 73 206 944 kappaleeseen, kun 26.4.2007 päätettiin mitätöidä yhtiön hallussa olleet 16 500 omaa osaketta.

Sampo-konserniin kuuluva Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo teki liputusilmoituksen 24.5.2007, jossa se ilmoitti että sen osuus Uponor Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 23.5.2007 tehdyn osakekaupan johdosta alittanut 5 %:n rajan ja on 4,71 %.

Syyskuun 13. päivänä Capital Research and Management Company ja Capital Group International, Inc. antoivat liputusilmoitukset, joissa todettiin, että Capital Research and Management Companyn omistusosuus Uponor Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on nyt yli 5 prosenttia ja että Capital Group Companies, Inc.:n sekä Capital Group International, Inc.:n ja sen tytäryhtiöiden yhteenlaskettu omistusosuus Uponor Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on alittanut 5 prosenttia.

Lisää osakkeisiin ja omistukseen liittyviä lukuja löytyy tilinpäätöksestä.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankinnasta voitonjakoon käytettävissä olevilla varoilla. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä on 3 500 000 osaketta, mikä vastaa noin 4,8 prosenttia

yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa yhden vuoden ajan yhtiökokouksesta lukien. Valtuutusta ei ole toistaiseksi käytetty.

Omat osakkeet

Helmikuun 8. päivänä hallitus päätti luovuttaa 71 500 omaa osaketta yhtiön johtoryhmän seitsemälle jäsenelle ylimääräisen yhtiökokouksen 27.10.2006 antaman valtuutuksen perusteella. Luovutus oli osa 6.5.2004 julkaistun osakepalkkio-ohjelman palkkiota. Huhtikuussa tehdyn mitätöinnin jälkeen yhtiön hallussa ei enää ole omia osakkeita.

Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräysvalta-yhteisönsä omistivat 31.12.2007 yhteensä 1 094 182 (458 515) yhtiön osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 1,5 prosenttia.

Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus käynnisti 25.9.2007 uuden konsernin johtoryhmää koskevan pitkäaikaisen kannustinohjelman. Edellinen ohjelma päättyi v. 2006. Osallistuakseen ohjelmaan Uponorin johtoryhmän jäsenen tulee elokuun 2008 loppuun mennessä hankkia ohjelmassa määritellyn rahamäärän arvosta yhtiön osakkeita. Yhtiön kumulatiivisesta liikevoitosta vuosina 2007–2011 ja ohjelman puitteissa itse hankittujen osakkeiden määrästä riippuen heillä on mahdollisuus saada palkkiona Uponorin osakkeita keväällä 2012. Johtoryhmän jäsenet eivät toistaiseksi ole hankkineet osakkeita kannustinohjelman puitteissa.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Uponorin yhteinen eurooppalainen toiminnanohjausjärjestelmä otettiin menestyksellisesti käyttöön Espanjassa ja Portugalissa tammikuun alussa.

Näkymät vuodelle 2008

Lähiajan näkymät koskien kansantalouksien suhdannekehitystä tai rakentajien ja kuluttajien kysynnän muuttumista ovat epäselvät, mikä vaikeuttaa liiketoiminnan kehityksen ennustamista. Rahoitusmarkkinoiden epävakaus ja erityisesti markkinakorkojen kehitys ovat omiaan vaikuttamaan rakennusalan aktiviteettiin vuonna 2008, vaikuttaen muun muassa asuntorakentajien ja kiinteistökehittäjien investointihalukkuuteen.

Marraskuussa 2007 julkisuuteen tulleiden arvioiden mukaan Euroopan asuin- ja liikerakentamisen markkinoiden

odotetaan kasvavan tänä vuonna, mutta kasvu jää heikommaksi kuin vuonna 2007. Yhdysvalloissa asuinrakennusmarkkinoiden uskotaan yleisesti edelleen hiljenevän. Yhdyskuntateknisten markkinoiden odotetaan sitä vastoin säilyvän tyydyttävänä Pohjoismaissa ja Brittein saarilla.

Uponor arvioi, että se kykenee kasvattamaan liikevaihtoaan orgaanisesti. Tässä tavoitteessa sitä tukevat käynnissä olevat maantieteelliset kasvuhankkeet ja muoviputkijärjestelmien osuuden kasvu nykyisillä ja uusilla käyttöalueilla sekä uusissa markkinasegmenteissä. Uponor uskoo myös saavuttavansa vähintään vuoden 2007 liikevoittason. Vuoden 2007 ensimmäinen vuosipuolisko oli poikkeuksellisen vahva ja siksi alkuvuonna liikevaihdon ja liikevoiton odotetaan jäävän edellisvuotta pienemmiksi.

Konsernin taloudelliset tunnusluvut

	2007	2006	2005	2004	2003
	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	FAS
Konsernitulos (jatkuvat toiminnot), MEUR					
Liikevaihto	1 219,3	1 157,0	1 031,4	1 026,9	1 021,0
Toiminnan kulut	1 037,3	981,4	883,6	894,3	910,0
Poistot ja arvonalentumiset	37,2	35,6	31,0	40,9	87,1
Liiketoiminnan muut tuotot	6,2	3,7	6,2	3,5	6,8
Liikevoitto	151,0	143,7	123,0	95,2	30,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-2,5	-2,2	-2,5	-5,9	-9,9
Tulos ennen veroja	148,5	141,5	120,5	89,3	20,8
Tilikauden tulos	101,9	96,5	82,7	63,8	1,6
Konsernitase, MEUR					
Pitkäaikaiset varat	270,3	263,7	267,5	282,9	373,1
Liikearvo	70,2	70,2	70,2	70,2	75,9
Vaihto-omaisuus	150,6	128,1	111,4	136,5	135,5
Rahavarat	6,3	12,4	48,9	29,5	16,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	166,9	169,5	165,3	170,7	187,8
Oma pääoma	333,0	344,4	418,4	397,0	470,0
Vähemmistöosuus	-	-	-	-	0,9
Varaukset	16,2	15,5	14,8	20,4	31,4
Pitkäaikaiset korolliset velat	14,7	17,2	19,4	22,4	59,5
Lyhytaikaiset korolliset velat	76,1	16,9	2,6	40,7	41,5
Korottomat velat	224,3	249,9	208,1	209,3	185,9
Taseen loppusumma	664,3	643,9	663,3	689,8	789,2
Muita tunnuslukuja					
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	12,4	12,4	11,9	9,3	3,0
Tulos ennen veroja (jatkuvat toiminnot), %	12,2	12,2	11,7	8,7	2,0
Oman pääoman tuotto (ROE), %	30,1	25,3	20,3	21,7	0,3
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	39,2	35,8	28,1	27,0	4,9
Omavaraisuusaste, %	50,2	53,6	63,2	57,7	59,8
Nettovelkaantumisaste, %	25,4	6,3	-6,4	8,5	17,8
Korolliset nettovelat, MEUR					
- % liikevaihdosta	6,9	1,9	-2,6	3,3	8,2
Liikevaihdon muutos, %	5,4	12,2	0,4	0,6	-10,2
Vienti Suomesta, MEUR	42,3	36,7	30,0	22,7	20,4
Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto, MEUR	1 103,1	1 051,1	929,0	959,1	900,9
Ulkomaantoiminta yhteensä, MEUR	1 104,0	1 052,2	931,0	960,8	903,4
Ulkomaantoiminnan osuus, %	90,5	90,9	90,3	89,6	88,5
Henkilöstö 31.12.	4 581	4 325	4 126	4 475	4 803
Henkilöstö keskimäärin	4 497	4 260	4 169	4 684	4 962
Investoinnit, MEUR	58,1	54,2	49,0	37,8	36,7
- % liikevaihdosta	4,8	4,7	4,8	3,7	3,6

Vuosien 2004-2007 tiedot on raportoitu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan, vuoden 2003 tiedot suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2007	2006	2005	2004	2003
	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	FAS
Osakepääoma, MEUR	146,4	146,4	148,8	149,6	75,4
Osakemäärä 31.12., 1 000 kpl	73 207	73 223	74 383	74 820	74 834
Osakemäärä osakeantioikaistuna, 1 000 kpl					
- vuoden lopussa	73 207	73 135	73 135	74 295	74 086
- keskimäärin	73 201	73 135	73 941	74 243	73 807
Oma pääoma, MEUR	333,0	344,4	418,4	397,0	470,9
Osakevaihto, MEUR	2 362,0	964,0	477,7	676,6	280,8
Osakevaihto, 1 000 kpl	99 423	42 417	29 090	49 724	27 912
- keskimääräisestä lukumäärästä, %	135,8	58,0	39,3	67,0	37,8
Osakekannan markkina-arvo, MEUR	1 260,6	2 076,6	1 338,9	1 029,5	935,4
Oikaistu tulos per osake (laimennettu), EUR	1,39	1,32	1,12	1,19	0,02
Oma pääoma per osake, EUR	4,55	4,71	5,72	5,34	6,34
Osinko, MEUR	¹⁾ 102,5	102,5	166,0	52,0	106,9
Perusosinko per osake, EUR	¹⁾ 1,40	1,15	0,90	0,70	1,00
Lisäosinko per osake, EUR		0,25	1,37		0,44
Osinko per osake yhteensä, EUR	1,40	1,40	2,27	0,70	1,44
Efektiivinen osinkotuotto, %	8,1	4,9	12,6	5,1	11,5
Osinko per tulos, %	100,7	106,1	202,7	58,8	7 200,0
PE-luku	12,4	21,5	16,1	11,6	625,0
Osakkeiden antikorjatut vaihtokurssit, EUR					
- ylin	31,45	29,35	19,78	15,00	13,01
- alin	15,31	18,00	13,72	12,10	8,40
- keskiarvo	23,76	22,73	16,39	13,61	10,06

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivulla 46.

Taulukon huomautukset:

¹⁾ hallituksen ehdotus

Vuoden 2003 osakekohtaisia tunnuslukuja on korjattu vuoden 2004 rahastoannin perusteella.

Rahastoannissa osakkeen omistaja sai yhtä vanhaa osaketta vastaan maksutta yhden uuden osakkeen.

Keskimääräisessä osakemäärässä on otettu huomioon ostettujen omien osakkeiden vaikutus.

Osakeannit	2007	2006	2005	2004	2003
Suunnatut annit, MEUR	-	-	-	1,1	-
* emissiovoitto	-	-	-	8,0	-
Merkintähinta, EUR	-	-	-	8,3	-

Vuosien 2004-2007 tiedot on raportoitu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan, vuoden 2003 tiedot suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja } ^1 - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus, keskiarvo}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja } ^1 + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, keskiarvo}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat – rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit	
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Kauden tulos } ^2}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$	
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}$	
Efektiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}$	x 100
Hinta/voittosuhte, P/E	=	$\frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$	
Osakevaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä suhteessa osakkeiden lukumäärän keskiarvoon	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi	
Osakkeen keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$	

¹⁾ 2003: Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja

²⁾ 2003: Tulos ennen satunnaisia eriä – verot +/- vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta

Konsernituloslaskelma

MEUR	Liite	2007	2006
Liikevaihto	2	1 219,3	1 157,0
Hankinnan ja valmistuksen kulut		781,5	743,8
Bruttokate		437,8	413,2
Liiketoiminnan muut tuotot	4	6,2	3,7
Varastointimenot		29,5	25,7
Myynnin ja markkinoinnin kulut		185,5	176,6
Hallinnon kulut		57,3	51,0
Liiketoiminnan muut kulut	4	20,7	19,9
Kulut		293,0	273,2
Liikevoitto	2	151,0	143,7
Rahoitustuotot	7	11,3	9,0
Rahoituskulut	7	13,8	11,2
Tulos ennen veroja		148,5	141,5
Tuloverot	8	46,6	45,0
Tilikauden voitto		101,9	96,5
Osakekohtainen tulos, EUR	9	1,39	1,32
Osakekohtainen tulos laimennettuna, EUR		1,39	1,32

Konsernitase

MEUR	Liite	31.12.2007	31.12.2006
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet			
		31,4	27,3
		70,2	70,2
		0,1	0,1
	10	101,7	97,6
Aineelliset hyödykkeet			
		11,7	11,9
		60,8	65,3
		112,9	113,1
		7,5	7,6
		26,0	13,9
	11	218,9	211,8
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset			
	13	0,0	0,0
	14	0,2	0,2
	15	3,4	3,4
		3,6	3,6
	20	16,3	20,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä		340,5	333,9
Lyhytaikaiset varat			
	16	150,6	128,1
Saamiset			
		144,6	150,6
		0,1	0,0
		0,9	0,7
		13,0	13,4
		8,3	4,8
	17, 18	166,9	169,5
		6,3	12,4
Lyhytaikaiset varat yhteensä		323,8	310,0
Varat yhteensä		664,3	643,9

MEUR	Liite	31.12.2007	31.12.2006
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma			
Osakepääoma		146,4	146,4
Ylikurssirahasto		35,6	42,5
Muut rahastot		14,2	6,7
Kertyneet muuntoerot		-21,6	-10,2
Edellisten tilikausien voitto		158,4	159,0
Oma pääoma yhteensä	19	333,0	344,4
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	23	14,7	17,2
Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	21	28,0	29,1
Varaukset	22	8,8	10,8
Laskennallinen verovelka	20	15,0	16,9
Muut pitkäaikaiset velat		0,1	0,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä		66,6	74,1
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	23	76,1	16,9
Ostovelat		75,2	90,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		13,2	13,5
Varaukset	22	7,4	4,7
Muut lyhytaikaiset velat	24	92,8	100,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä		264,7	225,4
Velat yhteensä		331,3	299,5
Oma pääoma ja velat yhteensä		664,3	643,9

Konsernin rahavirtalaskelma

MEUR	Liite	1.1. - 31.12.2007	1.1. - 31.12.2006
Liiketoiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Tilikauden tulos		101,9	96,5
Oikaisuerät:			
Poistot		37,2	35,6
Tuloverot		46,6	45,0
Korkotuotot		-2,6	-3,3
Korkokulut		7,0	4,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot		-2,7	1,7
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta		-0,5	-
Muut rahavirran oikaisuerät		-0,9	1,0
Tulorahoitus		186,0	180,7
Nettokäyttöpääoman muutos			
Saamiset		1,7	-14,1
Vaihto-omaisuus		-26,4	-18,3
Korottomat velat		-20,4	37,6
Nettokäyttöpääoman muutos		-45,1	5,2
Maksetut verot		-42,7	-37,9
Maksetut korot		-7,1	-3,9
Saadut korot		2,7	3,2
Liiketoiminnan rahavirta		93,8	147,3
Investointien rahavirta			
Tytäryritysten myynnit	3	-	0,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-58,1	-54,2
Käyttöomaisuuden myyntituotot		5,0	6,5
Saadut osingot		0,2	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut		0,2	18,6
Investointien rahavirta		-52,7	-28,8
Rahavirta ennen rahoitusta		41,1	118,5
Rahoituksen rahavirta			
Lainojen nostot		58,9	14,7
Lainojen takaisinmaksut		-1,7	-1,7
Osingonjako		-102,5	-166,0
Rahoitusleasingsopimukset		-1,9	-2,0
Rahoituksen rahavirta		-47,2	-155,0
Rahavarojen muuntoerot		0,0	0,0
Rahavarojen muutos		-6,1	-36,5
Rahavarat 1.1.		12,4	48,9
Rahavarat 31.12.		6,3	12,4
Muutos taseen mukaan		-6,1	-36,5

Laskelma oman pääoman muutoksista

MEUR	Osake- määrä, ulkona olevat (1 000)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Suojaus- rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet muunto- erot	Edellisten tilikausien voitto	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2006	73 135	148,8	40,1	3,3	-	-	-21,2	-5,4	252,8	418,4
Muuntoerot								-4,8		-4,8
Tilikauden voitto									96,5	96,5
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä								-4,8	96,5	91,7
Omien osakkeiden mitätöinti		-2,3	2,3				19,6		-19,6	-
Maksetut osingot									-166,0	-166,0
Siirrot rahastojen välillä ja muut oikaisut		-0,1	0,1	3,4					-3,4	-
Osakepalkkio-ohjelma									0,3	0,3
Oma pääoma 31.12.2006	73 135	146,4	42,5	6,7	-	-	-1,6	-10,2	160,6	344,4
Oma pääoma 1.1.2007	73 135	146,4	42,5	6,7	-	-	-1,6	-10,2	160,6	344,4
Muuntoerot								-11,4		-11,4
Rahavirran suojaukset										
-kirjattu omaan pääomaan veroilla vähennettynä						0,5				0,5
Tilikauden voitto									101,9	101,9
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä						0,5		-11,4	101,9	91,0
Omien osakkeiden mitätöinti							0,3		-0,3	-
Maksetut osingot									-102,5	-102,5
Siirrot rahastojen välillä ja muut oikaisut			-6,9	7,0	0,1				-0,1	0,1
Osakepalkkio-ohjelma	72						1,3		-1,3	-
Oma pääoma 31.12.2007	73 207	146,4	35,6	13,7	0,1	0,5	-	-21,6	158,3	333,0

Lisätietoja, kts liite 19.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Uponor on kansainvälisesti toimiva talo- ja yhdyskuntateknisiä ratkaisuja tarjoava teollisuuskonserni. Konsernin ensisijaisen, maantieteellisen segmentin muodostavat neljä alueorganisaatiota, jotka ovat Keski-Eurooppa, Pohjoismaat, Muu Eurooppa ja Pohjois-Amerikka. Toissijaisen segmentin muodostavat talotekninen (housing solutions) sekä yhdyskuntatekninen (infrastructure solutions) liiketoimintasegmentti.

Konsernin emoyritys on Uponor Oyj. Uponor Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on:

Uponor Oyj,
PL 37, Robert Huberin tie 3 B
01511 Vantaa
Puh. 020 129 211, telefax 020 129 2841

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.uponor.com tai konsernin emoyhtiön yllämainitusta osoitteesta.

Uponor Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 7.2.2008 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Uponor-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu 31.12.2007 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä niiden SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n IAS-asetuksessa N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sisältävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatiman lisäinformaation. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei alla esitetyissä laskentaperiaateissa ole toisin mainittu.

Konserni on soveltanut 1.1.2007 alkaen seuraavia uusia tai muutettuja standardeja sekä tulkintoja, ja vertailutiedot on muutettu, jos sitä on edellytetty:

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot.
- IAS 1 -standardin muutos: - IAS 1 -standardin muutos IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – Tilinpäätöksessä esitettävät pääomatiedot.
- IFRIC 10 Osavuositarkastukset ja arvон alentuminen.

Uusi standardi IFRS 7 ja IAS 1 -standardin muutos ovat lisänneet liitetiedoissa esitettäviä tietoja. IFRIC 10 – tulkkinnalla ei ole ollut vaikutusta konsernin lukuihin.

Arvioiden käyttö

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia. Nämä vaikuttavat varojen ja velkojen määrään taseessa, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään arvioita tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, ja siksi on mahdollista, että toteutumat poikkeavat käytetyistä arvoista.

Konsernitilinpäätöksen laadintamenetelmä

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Uponor Oyj:n lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on omistuksensa perusteella suoraan tai tytäryhtiöidensä kanssa yli puolet äänivallasta. Tytäryhtiöiksi katsotaan kaikki yhtiöt, joiden osakekannan äänimäärästä Uponor Oyj omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai joissa sillä muuten on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista taloudellisen hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Vuoden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt on otettu mukaan siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Myydyt yhtiöt ovat mukana tuuloslaskelmassa siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Hankintamenomenetelmän mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä, ja se osa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta on liikearvoa. IFRS 1 -standardin salliman helpon mukaisesti IFRS-siirtymispäivää (1.1.2004) aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan liikearvo vastaa suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaista kirjanpitoarvoa. Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, mikäli ne johtuvat arvonalentumisesta.

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on 20–50 % osakekannan äänimäärästä tai joissa konserni käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa. Osuudet osakkuusyhtiöissä on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistuksen mukaisesti ja esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappiosta ylittää sen kirjanpitoarvon, osuutta ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiöiden velvoitteiden täyttämiseen.

Valuuttamääräiset erät

Kukin yhtiö muuntaa omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset tapahtumat toimintavaiheen määräiksi tapahtumapäivän valuuttakurssia käyttäen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset monetaariset erät muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Normaaliin liiketoimintaan liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuina, kun taas rahoitukseen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroissa.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskimääräisen mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiöiden oman pääomien muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Lisäksi emoyhtiön ulkomaisille tytäryhtiöille antamien omaa pääomaa korvaavien lainojen kurssierot on käsitelty muuntoerona konsernitilinpäätöksessä. Tytäryhtiöiden myyntien ja lopettamisten sekä olennaisten pääomapalautusten yhteydessä toteutuneet muuntoerot tuloutetaan tuloslaskelmassa.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintaan liittyvät omaisuuserät luokitellaan myytävänä olevaksi, kun yritys yksittäisen suunnitelman mukaisesti päättää luopua erillisestä, merkittävästä liiketoimintayksiköstä, jonka varat, velat ja taloudellinen tulos voidaan erottaa toiminnallisesti ja taloudellisesti raportointia varten. Myytävänä oleva pitkäaikainen omaisuuserä esitetään erillisenä eränä konsernin taseessa. Lopetetun toiminnon tulos sekä toiminnon lopettamisesta syntyvä voitto tai tappio esitetään erillisenä eränä konsernin tuloslaskelmassa. Lopetettuun toimintaan liittyvät omaisuuserät arvotetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Konsernilla ei ole myytäväksi luokiteltuja omaisuuseriä eikä myöskään lopetuiksi toiminnoiksi luokiteltuja toimintoja tilinpäätöshetkellä eikä vertailukautena.

Tuloutusperiaate

Tuotteiden myynnistä saadut tuotot kirjataan, kun myyjien tuotteiden omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle sovittujen toimitusehtojen mukaisesti eikä konsernilla enää ole tuotteiden hallintaoikeutta tai todellista määräysvaltaa. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla, annetuilla alennuksilla sekä valuuttamääräisten myyntien kurssieroilla.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä ja ne sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Tuotekehitysmenot kirjataan myös kuluksi toteutumishetkellä, ellei tuotekehitysmenojen taseeseen aktivoinnin edellytyksenä olevat kriteerit täyty. Tuotekehitysmenot aktivoidaan aineettomina hyödykkeinä taseeseen ja poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa, kun tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja tietyt muut kriteerit, kuten tuotteen tekninen toteutavuus ja kaupallinen hyödynnettävyys, ovat varmistuneet. Toistaiseksi konsernilla ei ole taseeseen aktivoituja tuotekehitysmenoja.

Eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia sääntöjä ja käytäntöjä. Niiden määrät perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin tai vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin. Konsernilla on maksu- ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisissa järjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Etuuspohjaisissa järjestelyistä eläkevastuuna esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käyväällä arvolla ja oikaistuna vakuutusmatemaattisilla voitoilla ja tappioilla sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Eläkevelvoite määritetään käyttäen ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeellelaskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Eläkemenot etuus pohjaisista järjestelyistä kirjataan kuluksi jaksottamalla kustannukset työntekijöiden keskimääräiselle palvelusajalle.

Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle jaksotettuina siltä osin kuin ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 % eläkevelvoitteesta tai 10 % varojen käyvästä arvosta. IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki kertyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjattiin avaavan IFRS-taseen omaan pääomaan IFRS 1 –standardin salliman helpotuksen mukaisesti.

Liikevoitto

Liikevoitto on tuloslaskelman erä, joka saadaan, kun liikevaihdosta vähennetään varsinaiseen liiketoimintaan kuuluvat menot.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenuun ja jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaa kuin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikausien tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, jotka perustuvat kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettuun verotettavaan tuloon. Tuloslaskelman veroihin kirjataan myös aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutokset. Laskennallinen verovelka tai –saaminen lasketaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassaolevia verokantoja. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti on käytettävissä tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo lasketaan hankintamenon ja hankitun yhtiön netovarallisuuden käyvän arvon erotuksena hankintahetkellä. Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja. Liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille liiketoimintasegmenttien maantieteellisten alueiden mukaan, ja ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisten varalta.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät tavaramerkit, patentit, tekijänoikeudet, aktivoidut kehittämismenot ja

ohjelmistojen lisenssit. Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenuunsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuunsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaa kuin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Uudistus- ja perusparannushankkeiden menot lisätään taseen kirjanpitoarvoon silloin, kun on todennäköistä, että yritykselle koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun suoritusastan.

Käyttöomaisuuden luovutuksista, myynneistä tai käytöstä poistamisista johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatu- ja nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot esitetään liiketoiminnan muina tuottoina ja myyntitappiot liiketoiminnan muina kuluina.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot

Konserniyhtiöiden aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuun vähennettynä kertyneillä tasa-poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat eri omaisuusryhmissä seuraavat:

	vuotta
Rakennukset	20–40
Tuotantokoneet ja -laitteet	8–12
Muut koneet ja laitteet	3–15
Konttori- ja myymäläkalusto	5–10
Kuljetusvälineet	5–7
Aineettomat hyödykkeet	3–10

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Julkiset avustukset

Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät yhtiön saamat avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenosta ja kirjataan tuloslaskelmaan pienentämään hyödykkeestä kirjattavia poistoja. Muut yhtiön saamat avustukset kirjataan tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät. Tällaiset avustukset esitetään avustuksen kohteeseen liittyvien kulujen vähennyksenä.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen

Omaisuuksien tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, arvioidaan kyseessä olevasta omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuneilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä kyseessä olevan omaisuuserän kerryttämät arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus perustuu sellaiseen korkotasoon, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta. Arvonalentumista tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja sen rahavirrat on erotettavissa muista rahavirroista.

Arvonalentuminen kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio perutaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että viimeisimmän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut muutos arvioissa, joita on käytetty määritettäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalennusta ei kuitenkaan peruuteta yli sen tasearvon, joka oli voimassa ennen aiempien tilikausien arvonalennuskirjauksia. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Liikearvot testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa hyödykkeen omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingopimuksiksi. Ne merkitään taseessa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Vuokratut hyödykkeet arvostetaan niiden käy-

pään arvoon vuokrasopimuksen alkamisajankohtana tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaa- vat leasingvuokravastuut, joista vähennetään rahoituskustannukset, sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingopimuksen voimassaoloaikana. Rahoitusleasingopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhemmän vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimukset, joissa olennainen osa hyödykkeen omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluiksi tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Konsernilla ei ole vuokralle annettuja hyödykkeitä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu fifo-periaatteen mukaan laskettuun hankintamenoon tai sitä alempaan netto-realisoitmiin arvoon. Netto-realisoitmiin arvo on vaihto-omaisuushyödykkeestä myydessä saatava hinta vähennettynä myyntikustannuksilla. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisältää muuttuvien kulujen lisäksi niille kohdistetun osuuden valmistuksen välillisistä kustannuksista.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, josta vapautuminen todennäköisesti edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa oikeudellisen menetyksen, ja tämän velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksina voivat olla mm. takuuvaraukset, uudelleenjärjestelymenot sekä tappiolliset sopimukset. Varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa ko. kulujen ryhmään.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvarat, lyhytaikaiset pankkitalletukset sekä muut lyhytaikaiset, erittäin likvidit sijoitukset, jotka erääntyvät kolmen kuukauden kuluessa. Rahavarat arvostetaan taseessa hankintamenoon. Käytössä oleva pankkitilien luottolimiitti kirjataan lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Rahoitusvarojen myynnit ja ostot huomioidaan kirjanpidossa kaupantekopäivänä.

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahavaroja, jotka arvostetaan käypään arvoon. Ne on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Tähän ryhmään kuuluvat myös johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Korko- ja valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa kirjataan hankittaessa taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon, ja ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käypä arvo määritetään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja tai tulevien arvioitujen kassavirtojen nykyarvoa. Käyvän arvon muutokset sekä realisoituneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja –kuluihin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat rahoitusvaroja, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä, ja konsernilla on aikomus ja kyky pitää ne eräpäivään asti. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuuluttomia rahavaroja, joita ei noteerata julkisilla markkinoilla ja joilla on kiinteä tai määritettävissä oleva maksupäivä, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun käypään arvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä myyntisaamisten arvonalennuksilla. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan takaisin alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, velallisen todennäköinen konkurssi tai maksujen laiminlyönti ovat viitteitä myyntisaamisten todennäköisestä arvonalentumisesta.

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat noteeratuista ja noteeraamattomista osakkeista ja sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, kassavirtojen nykyarvomenetelmää tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Osakkeet ja sijoitukset, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, arvostetaan hankintamenuon. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman arvonmuutosrahastoon verovaikutus huomioiden. Käyvän

arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on pysyvästi alentunut niin, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahoitusvelat

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvelat kirjataan käypään arvoon. Tähän ryhmään luokitellaan johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja joiden käypä arvo on negatiivinen.

Muut rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhemmin ne arvostetaan efektiivisen koron menetelmää käyttäen jaksotettuun hankintamenuon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Konserni käyttää johdannaissopimuksia vähentääkseen valuutta-, korko- ja hintariskiä.

Rahoitusjohdannaisia käytetään suojaustarkoitukseen, ja rahoitusjohdannaiset luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin. Rahoitusjohdannaisiin, kuten valuutta- ja korkojohdannaisiin, ei sovelleta suojauslaskentaa.

Hyödykejohdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon ja ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Hyödykejohdannaisien käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja. Käyvän arvon muutoksista johdettavat sekä realisoituneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot esitetään hankinnan ja valmistuksen kuluissa.

Niihin hyödykejohdannaisiin, jotka täyttävät IAS 39 –standardin mukaiset vaatimukset, sovelletaan suojauslaskentaa. Suojausohjelma dokumentoidaan IAS 39:n vaatimusten mukaisesti, ja hyödykejohdannaisien tehokkuus testataan sekä suojaussuhteen alkaessa että suojaussuhteen olemassaoloaikana. Tulevien rahavirtojen suojaukseen kohdistettujen hyödykejohdannaisien käypien arvojen muutokset kirjataan oman pääomaan siltä osin, kun suojaus on tehokas. Näin kertyneet oman pääoman muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen samoille kausille, joilloin suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen. Suojauksen tehoton osuus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Konserni on siirtynyt soveltamaan suojauslaskentaa sähköjohdannaisien osalta syyskuussa 2007.

Johdon kannustinjärjestelmä

Uponor Oyj:n hallitus hyväksyi toukokuussa 2004 kannustinohjelman, jonka mukaisesti yhtiön johtoryhmällä oli mahdollisuus saada osakesidonnainen palkkio vuonna 2007. Palkkion perusteena oli ennalta määrätyn kumulatiivisen liikevoittotavoitteen saavuttaminen kolmivuotiskaudella 2004-2006. Palkkion nettoarvo vastasi enimmillään 80 000 Uponorin osakkeen arvoa. Hallituksella oli mahdollisuus nostaa tai laskea osakemäärää 10 prosentilla yhtiön muiden pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella. IFRS 2 -standardin mukaisesti osakkeina suoritettava osuus arvostettiin myöntämispäivän kurssiin. Käypä arvo jaksotettiin kuluksi odotetulle ansaintajaksolle rahana suoritettavan osuuden tavoin. Rahana suoritettava osuus kirjattiin velaksi ja myöntämispäivän jälkeiset arvonmuutokset jaksotettiin kuluksi kunakin kalenterikuukauden päätöskurssin mukaan vuosille 2004-2006 IFRS 2 -standardin mukaisesti. Helmikuussa 2007 johtoryhmän jäsenille luovutettiin 71 500 osaketta osakepalkkio-ohjelman mukaisesti.

Syyskuussa 2007 Uponor Oyj:n hallitus päätti konsernin johtoryhmää koskevan uuden pitkäaikaisen kannustinohjelman käynnistämistä. Osallistukseen ohjelmaan johtoryhmän jäsenen tulee elokuun 2008 loppuun mennessä hankkia ohjelmassa määritellyn rahamäärän arvosta yhtiön osakkeita. Yhtiön kumulatiivisesta liikevoitosta vuosina 2007-2011 ja ohjelman puitteissa itsehankittujen osakkeiden määrästä riippuen heillä on mahdollisuus saada palkkiona Uponorin osakkeita keväällä 2012. Toistaiseksi johtoryhmän jäsenet eivät ole hankkineet Uponorin osakkeita ohjelman puitteissa, eivätkä näin ollen ole vielä osallistuneet kannustinohjelmallaan. Kannustinohjelmalla ei ole ollut vaikutusta vuoden 2007 tulokseen tai taseeseen IFRS 2 -standardin mukaisesti.

Omat osakkeet

Emoyhtiöllä on ollut tilikauden ja vertailutilikauden aikana hallussaan omia osakkeita. Omat osakkeet on esitetty tilinpäätöksessä oman pääoman vähennyksenä. Tunnuslukulaskennassa omien osakkeiden vaikutus on eliminoitu.

Maksettavat osingot

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden toteutumiset voivat

poiketa tehdyistä arvioista ja käytetyistä oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsernin johto joutuu tekemään päätöksiä laatimisperiaatteiden valintaan ja soveltamiseen liittyen. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevissa IFRS-säännöksissä on mahdollisuus valita eri kirjaamis-, arvostamis-, - tai esittämistapojen väliltä. Tilikauden aikana konserni siirtyi soveltamaan suojauslaskentaa sähköjohdannaisten osalta.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Aikaisemmat kokemukset ja tulevaisuutta koskevat oletukset, joiden uskotaan tilinpäätöshetkellä olevan perusteltuja, vaikuttavat tehtyihin arvioihin. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista säännöllisesti käyttämällä sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Muutokset arvioissa ja oletuksissa ovat mahdollisia, ja niiden vaikutus merkitään tilinpäätökseen sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, muun muassa tiettyjen omaisuuserien realisoitavuutta, kuten laskennallisia verosaatavia ja muita saatavia, aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden taloudellisia pitoaikoja, varauksia, eläkevastuita ja liikearvojen arvonalentumisia.

Konsernin kannalta merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät liikearvon arvonalentumistestauksiin ja etuus-pohjaisiin eläkevelvoitteisiin. Näihin liittyvien laatimisperiaatteiden soveltaminen edellyttää merkittävien arvioiden ja oletusten tekemistä. Epävarmuutta sisältyy liikearvon arvonalentumistestausten yhteydessä tehtäviin oletuksiin tulevasta kassavirroista ja diskonttokoron määrittämiseen. Arvonalentumistesteissä diskonttokorkona käytetään konsernin keskimääräistä pääoman kustannusta (WACC), joka määritetään valuutta-alueittain. Etuus-pohjaisten eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvo perustuu vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka perustuvat oletuksiin ja arvioihin muun muassa varojen ja velkojen arvostamiseen käytetystä diskonttokorosta, varojen odotetusta tuotosta, inflaation ja palkkatason kehityksestä.

Uusien IFRS standardien soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2008 seuraavat julkaistut uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat:

- IFRIC 14 Etuusperusteisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäis-rahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys, voimassa 1.1.2008 (ei vielä EU:n hyväksymä). Tulkinnan käyttönotolla ei arvioida olevan vaikutusta konsernin lukuihin.

Vuonna 2009 konserni ottaa käyttöön seuraavat julkaistut uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat:

- IFRS 8 Toiminnalliset segmentit, voimassa 1.1.2009 alkaen.
- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen, voimassa 1.1.2009 alkaen (ei vielä EU:n hyväksymä).
- IAS 23 Vieraan pääoman menot, voimassa 1.1.2009 alkaen (ei vielä EU:n hyväksymä).

Konserni tutkii IFRS 8 –standardin ja uudistettujen IAS 1 ja IAS 23 –standardien käyttöönoton vaikutuksia.

2. Segmentti-informaatio

Konsernin ensisijaisen segmentin muodostavat alueorganisaatiot (maantieteellinen segmentti). Maantieteellisten segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toisistaan, koska niiden taloudelliset ja toiminnalliset ympäristöt ovat erilaisia. Toissijaisen segmentin muodostavat talotekninen ja yhdyskuntatekninen liiketoimintasegmentti, joiden tuotteet ja palvelut ja niihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toisistaan. Esitettävät segmentit vastaavat konsernin sisäistä organisaatio- ja raportointirakennetta. Segmenttiraportoinnissa noudatetaan samoja tilinpäätösperiaatteita kuin konsernissa. Kaikki segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin, ja kaikki segmenttien väliset myynnit eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä.

Maantieteelliset segmentit:

Keski-Eurooppa
Pohjoismaat
Muu Eurooppa
Pohjois-Amerikka
Muut

Keski-Eurooppa -segmentti vastaa liiketoiminnasta Saksassa, Benelux-maissa, Itävallassa, Sveitsissä, Puolassa, Ukrainassa, Valko-Venäjällä ja Tsekin tasavallassa.

Pohjoismaat sisältää liiketoiminnan Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa.

Muu Eurooppa -segmentti kattaa Länsi-, Itä- ja Etelä-Euroopan, mukaanlukien Venäjän ja Baltian maat sekä viennin maihin, jotka eivät kuulu muihin maantieteellisiin segmentteihin.

Pohjois-Amerikka sisältää liiketoiminnan Yhdysvalloissa ja Kanadassa.

Muut -segmentti sisältää konsernitoiminnot.

Segmentin tuotot vastaa liikevaihtoa ja segmentin tulos vastaa liikevoittoa. Segmentin varat/velat esitetään varojen maantieteellisen sijainnin mukaan. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta jakautuu seuraavasti: Keski-Eurooppa 0,2 miljoonaa euroa ja Muu Eurooppa 0,3 miljoonaa euroa.

MEUR	2007		
Segmentin tuotot	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Keski-Eurooppa	283,7	67,6	351,3
Pohjoismaat	325,4	72,3	397,7
Muu Eurooppa	443,0	2,4	445,4
Pohjois-Amerikka	167,2	2,0	169,2
Eliminoinnit	-	-144,3	-144,3
Uponor-konserni	1 219,3	-	1 219,3

MEUR	2006		
Segmentin tuotot	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Keski-Eurooppa	283,5	61,6	345,1
Pohjoismaat	305,2	72,6	377,8
Muu Eurooppa	385,3	2,6	387,9
Pohjois-Amerikka	183,0	-	183,0
Eliminoinnit	-	-136,8	-136,8
Uponor-konserni	1 157,0	-	1 157,0

MEUR	2007	2006
Segmentin tulos		
Keski-Eurooppa	41,1	49,3
Pohjoismaat	49,7	56,6
Muu Eurooppa	57,5	38,2
Pohjois-Amerikka	16,6	14,5
Muut	-13,2	-12,0
Eliminoinnit	-0,7	-2,9
Uponor-konserni	151,0	143,7

MEUR	2007	2006
Segmentin poistot ja arvonalentumiset		
Keski-Eurooppa	7,7	7,8
Pohjoismaat	10,1	10,7
Muu Eurooppa	9,9	9,4
Pohjois-Amerikka	5,6	5,7
Muut	3,3	1,6
Eliminoinnit	0,6	0,4
Uponor-konserni	37,2	35,6

MEUR	2007	2006
Segmentin investoinnit		
Keski-Eurooppa	11,0	7,5
Pohjoismaat	15,5	14,7
Muu Eurooppa	10,1	8,6
Pohjois-Amerikka	13,4	8,8
Muut	8,1	14,6
Uponor-konserni	58,1	54,2

MEUR	2007	2006
Segmentin varat		
Keski-Eurooppa	181,4	197,6
Pohjoismaat	185,3	203,5
Muu Eurooppa	240,1	223,3
Pohjois-Amerikka	123,7	109,5
Muut	577,9	612,5
Eliminoinnit	-644,1	-702,5
Uponor-konserni	664,3	643,9

MEUR	2007	2006
Segmentin velat		
Keski-Eurooppa	119,0	132,2
Pohjoismaat	233,5	270,3
Muu Eurooppa	101,9	115,8
Pohjois-Amerikka	55,0	46,8
Muut	477,8	454,8
Eliminoinnit	-655,9	-720,4
Uponor-konserni	331,3	299,5

	2007	2006
Segmentin henkilöstö keskimäärin		
Keski-Eurooppa	1 261	1 167
Pohjoismaat	1 380	1 309
Muu Eurooppa	1 224	1 132
Pohjois-Amerikka	573	603
Muut	59	49
Uponor-konserni	4 497	4 260

Liiketoimintasegmentit:

Talotekniset ratkaisut
Yhdyskuntatekniset ratkaisut
Muut

Muut –segmentti sisältää konsernitoiminnot.

Segmentin varat sisältävät eriä, jotka ovat suoraan kohdistettavissa tai ne voidaan perustellusti kohdistaa liiketoimintasegmenteille. Kohdistamattomat varat sisältävät pitkä-aikaisia saamisia ja konsernin rahavarat.

MEUR	2007	2006
Segmentin tuotot konsernin ulkopuolelta		
Talotekniset ratkaisut	839,9	804,4
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	379,4	352,6
Uponor-konserni	1 219,3	1 157,0

MEUR	2007	2006
Segmentin investoinnit		
Talotekniset ratkaisut	39,4	29,0
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	10,5	10,6
Muut	8,2	14,6
Uponor-konserni	58,1	54,2

MEUR	2007	2006
Segmentin varat		
Talotekniset ratkaisut	437,8	416,1
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	173,0	174,1
Muut	43,7	37,9
Kohdistamattomat varat	9,8	15,8
Uponor-konserni	664,3	643,9

3. Myydyt tytäryritykset

Vuoden 2007 aikana konserni ei ole myynyt yhtiöitä.

Toukokuussa 2006 konserni myi Muu Eurooppa –segmenttiin kuuluvan myyntiyhtiön Uponor Czech s.r.o. Tsekin tasavallassa. Myynti liittyi konsernin strategiaan keskittyä kunnallisteknisessä liiketoiminnassa sellaisille markkina-alueille, joissa on mahdollista saavuttaa johtava markkina-asema keskipitkällä aikavälillä.

MEUR	2007	2006
Myytyjen varojen kirjanpitoarvo		
Aineettomat hyödykkeet	-	0,0
Aineelliset hyödykkeet	-	0,1
Pitkäaikaiset sijoitukset	-	-0,1
Laskennalliset verosaamiset	-	0,0
Vaihto-omaisuus	-	0,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	2,9
Rahavarat	-	0,2
Varat yhteensä	-	3,8
Ostovelat ja muut velat	-	1,7
Velat yhteensä	-	1,7
Nettovarat	-	2,1
Käteisenä saatu kauppahinta	-	0,5
Myytyjen liiketoimintojen rahavarat	-	-0,2
Rahavirtavaikutus	-	0,3

4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

MEUR	2007	2006
Liiketoiminnan muut tuotot		
Aineellisten käyttöomaisuus- hyödykkeiden myyntivoitot	3,7	1,7
Lisenssimaksut	1,9	1,7
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,5	0,2
Muut erät	0,1	0,1
Yhteensä	6,2	3,7
Liiketoiminnan muut kulut		
Aineellisten käyttöomaisuus- hyödykkeiden myyntitappiot	1,0	3,4
Tutkimus- ja kehittämiskulut	19,7	16,5
Arvonlennusten peruutukset	-	0,0
Yhteensä	20,7	19,9

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

MEUR	2007	2006
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet:		
- Palkat ja palkkiot	183,2	181,3
- Muut henkilösivukulut	32,5	28,2
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet:		
- Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	7,3	7,3
- Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	4,2	3,8
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	0,0	0,0
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	1,2	1,1
Osakeperusteiset maksut		
- Myönnetty osakkeina toteutettavat osuudet	-	0,3
- Myönnetty käteisvaroina maksettavat osuudet	-	0,8
Yhteensä	228,4	222,8

Osakeperusteiset maksut jaksotetaan kuluksi odotetulle ansaintajaksolle IFRS 2 –standardin mukaan.

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään lähipiiritiedoissa (liite 31).

6. Poistot ja arvonalentumiset

MEUR	2007	2006
Poistot ja arvonalentumiset omaisuusryhmittäin		
Aineettomat oikeudet	3,7	2,0
Muut aineettomat hyödykkeet	0,1	0,1
Maa- ja vesialueet	0,2	0,2
Rakennukset ja rakennelmat	4,9	5,1
Koneet ja kalusto	25,2	25,9
Muut aineelliset hyödykkeet	3,1	2,3
Yhteensä	37,2	35,6
Poistot ja arvonalentumiset toiminnoittain		
Hankinta ja valmistus	26,7	26,3
Varastointimenot	1,5	1,3
Myynti ja markkinointi	3,0	3,5
Hallinto	5,1	3,7
Muut	0,9	0,8
Yhteensä	37,2	35,6

7. Rahoitustuotot ja -kulut

MEUR	2007	2006
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,0	0,0
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	2,6	3,3
Käyvän arvon muutos tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskennan alla	2,8	0,6
Kurssierot	5,8	4,9
Muut rahoitustuotot	0,1	0,2
Yhteensä	11,3	9,0
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoarvostetuista rahoitusveloista	8,2	4,4
Käyvän arvon muutos tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusveloista		
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskennan alla	1,3	0,8
Kurssierot	3,7	5,2
Muut rahoituskulut	0,6	0,8
Yhteensä	13,8	11,2

Rahoitustuottojen ja -kulujen lisäksi myynnin oikaisueriin sisältyy valuuttakurssivoittoja 0,3 miljoonaa euroa (valuuttakurssitappioita 0,3 miljoonaa euroa) ja vastaavasti varsinaisen liiketoiminnan kuluihin sisältyy valuuttakurssivoittoja 0,5 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa). Korkokuluihin sisältyy tavanomaisten korkokulujen lisäksi rahoitusleasingisopimusten korko-osuuksia 1,2 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa).

8. Tuloverot

MEUR	2007	2006
Tilikauden ja edellisten tilikausien tuloverot		
Tilikaudelta	44,7	48,7
Edellisiltä kausilta	-0,7	0,0
Laskennallisen verovelan muutos	2,6	-3,7
Yhteensä	46,6	45,0
Tuloverojen täsmäytys		
Tulos ennen veroja	148,5	141,5
Verot laskettuna Suomen verokannan mukaan	38,6	36,8
Ulkomaisten verokantojen vaikutus	8,7	7,8
Vähennyskeltottomat menot	3,0	3,9
Verovapaat tulot	-0,4	-0,4
Aikaisemmin kirjaamattomien verotappioiden käyttö	-1,1	-1,1
Verokannan muutoksen vaikutus	0,8	0,0
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-0,7	0,0
Muut erät	-2,3	-2,0
Yhteensä	46,6	45,0
Efektiivinen verokanta, %	31,4	31,8

Verolainsäädännössä merkittävin muutos on Saksan efektiivisen veroprosentin lasku; vuonna 2008 veroprosentti laskee 38 prosentista 29 prosenttiin. Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen arvostus 31.12.2007 uuden verokannan mukaisesti lisäsi kauden verokulua. Vastaavasti Saksan verotuksessa vähennyskeltottomat menot pieneivät vuodesta 2006, jolloin Saksan verojen muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernin veroasteen muutokseen. Vuonna 2007 efektiivisen verokannan muutos johtuu pääosin korjauksesta aikaisempien tilikausien veroihin.

9. Osakekohtainen tulos

	2007	2006
Tilikauden tulos, MEUR	101,9	96,5
Osakkeet, 1 000 kpl		
Keskimääräinen painotettu osakemäärä ¹⁾	73 201	73 135
Osakeperusteinen kannustejärjestelmä	-	72
Laimennettu keskimääräinen painotettu osakemäärä	73 201	73 207
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	1,39	1,32
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	1,39	1,32

¹⁾ Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ei sisällä omia osakkeita.

10. Aineettomat hyödykkeet

2007 MEUR	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	46,9	70,2	0,8	-	117,9
Muuntoero	-0,5	-	-	-	-0,5
Lisäykset	8,2	-	0,0	-	8,2
Vähennykset	0,4	-	-	-	0,4
Hankintameno 31.12.	54,2	70,2	0,8	-	125,2
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	19,6	-	0,7	-	20,3
Muuntoero	-0,2	-	-0,1	-	-0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,3	-	-	-	-0,3
Tilikauden poisto	3,7	-	0,1	-	3,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	22,8	-	0,7	-	23,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	31,4	70,2	0,1	-	101,7

2006 MEUR	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	30,9	70,2	0,8	11,4	113,3
Rakennemuutokset	0,0	-	-	-	0,0
Muuntoero	0,4	-	-	-	0,4
Lisäykset	26,0	-	0,0	-11,4	14,6
Vähennykset	10,4	-	0,0	-	10,4
Hankintameno 31.12.	46,9	70,2	0,8	-	117,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	27,6	-	0,6	-	28,2
Muuntoero	0,4	-	-	-	0,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-10,4	-	0,0	-	-10,4
Tilikauden poisto	2,0	-	0,1	-	2,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	19,6	-	0,7	-	20,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	27,3	70,2	0,1	-	97,6

IFRS 3 –standardin mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvot testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Vuosina 2006 ja 2007 aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit kohdistuivat lähes kokonaan toiminnanohjausjärjestelmän hankintaan.

Suurin osa liikearvosta koostuu Asko Oyj:n hankkimasta Oy Uponor Ab:n vähemmistöosuudesta (23,4 miljoonaa euroa), joka siirtyi nykyiselle Uponor Oyj:lle (ent. Asko Oyj) Oy Uponor Ab:n sulautumisen seurauksena, sekä Unicolor -liiketoimintojen (43,2 miljoonaa euroa) hankinnasta. Liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin ensisijaisille segmenteille liikearvoa kohdistuu seuraavasti: Keski-Eurooppa 53,3 miljoonaa euroa, Pohjoismaat 14,9 miljoonaa euroa ja Muu Eurooppa 2,0 miljoonaa euroa.

Arvonalentumistestit laaditaan jokaisessa rahavirtaa tuottavassa yksikössä erikseen. Liikearvojen rahavirtaennusteet kattavat kymmenen vuoden ajanjakson sisältäen rahavirtaennusteet seuraavalle

viidelle vuodelle ja jäännösarvon, joka vastaa viiden vuoden rahavirtaennusteiden yhteismäärää. Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden taloudellinen vaikutusaika on oletettu rajoittamattomaksi, koska yksiköiden on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Diskonttokorkona on käytetty sellaista korkotasoa, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta ennen veroja. Diskonttokorot vaihtelivat välillä 11,1 % - 14,6 %. Konserni ei ole kirjannut arvonalentumistappiota aineettomista hyödykkeistä vuosina 2006-2007. Johdon arvion mukaan minkään keskeisen muuttujan ei voida kohtuullisesti arvioituna odottaa muuttuvan niin paljon, että tietyn rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi sen kirjanpitoarvon. Herkkyysanalyysillä on todennettu, että esimerkiksi liikevaihdon ja liikevoiton säilyminen tulevina vuosina vuodelle 2008 budjetoidulla tasolla ei johtaisi liikearvon alaskirjaukseen. Diskonttokoron samanaikainen nousu viidellä prosenttiyksiköllä ei myöskään johtaisi arvonalentumiskirjauksiin.

Konsernilla ei ole aktivoituja tuotekehitysmenoja.

11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2007 MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	14,4	139,3	400,4	26,3	13,9	594,3
Muuntoero	-0,4	-3,6	-13,6	-1,1	-0,5	-19,2
Lisäykset	0,6	2,5	27,4	3,2	15,2	48,9
Vähennykset	0,1	1,3	10,4	1,0	0,0	12,8
Siirrot erien välillä	-0,2	0,5	2,3	-	-2,6	-
Hankintameno 31.12.	14,3	137,4	406,1	27,4	26,0	611,2
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	2,5	74,0	287,3	18,7	-	382,5
Muuntoero	-0,1	-1,6	-10,2	-0,9	-	-12,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-0,7	-9,1	-1,0	-	-10,8
Tilikauden poisto	0,2	4,9	25,2	3,1	-	33,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	2,6	76,6	293,2	19,9	-	392,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	11,7	60,8	112,9	7,5	26,0	218,9
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo			101,6			

2006 MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	16,0	139,5	403,4	25,2	10,8	594,9
Rakennemuutokset	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Muuntoero	-0,2	-0,6	0,2	-1,0	0,0	-1,6
Lisäykset	0,1	5,4	26,4	4,3	3,1	39,3
Vähennykset	1,5	5,0	29,6	2,0	0,0	38,1
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0
Hankintameno 31.12.	14,4	139,3	400,4	26,3	13,9	594,3
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	2,4	72,5	286,3	18,8	-	380,0
Rakennemuutokset	0,0	-	-	-0,1	-	-0,1
Muuntoero	-0,1	-0,2	1,3	-0,7	-	0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-3,8	-25,8	-1,6	-	-31,2
Tilikauden poisto	0,2	5,1	25,9	2,3	-	33,5
Siirrot erien välillä	-	0,4	-0,4	-	-	0,0
Arvonalennusten peruutukset	-	0,0	-	-	-	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	2,5	74,0	287,3	18,7	-	382,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	11,9	65,3	113,1	7,6	13,9	211,8
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo			101,8			

Vuonna 2007 rakennusinvestointeihin sisältyy uusi koulutuskeskus Saksassa. Vuonna 2006 lisäykset rakennuksiin kohdistuivat pääosin Pohjois-Amerikan aluekonttorin ja sen yhteydessä olevan tehtaan laajennuksen. Lisäksi vuoden 2006 rakennusinvestointeihin sisältyy Italian myyntiyksikön varaston laajennus sekä uusi koulutuskeskus. Vuonna 2007 rakennusten vähennyksiin sisältyy Portugalissa myyty kiinteistö.

Tuotantokapasiteetin lisäystä jatkettiin vuonna 2007. Kone- ja laiteinvestoinneista vuonna 2006 ja 2007 suurin osa tehtiin Saksassa, Pohjois-Amerikassa ja Ruotsissa. Vuoden 2006 vähennyksistä suurin osa johtuu viemäri- ja sadevesiputkiliiketoimintaa harjoittaneen Uponor Anger GmbH:n liiketoimintojen myynnistä.

Vuonna 2007 keskeneräisten investointien lisäyksestä suurin osa liittyy tuotantotilojen laajennukseen ja konekapasiteetin lisäykseen Ruotsissa ja Pohjois-Amerikassa.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing sopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

Rahoitusleasingjärjestelyt

2007 MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Muut	Rahoitus- leasingjärjestelyt yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,7	16,2	0,9	17,8
Muuntoero	0,2	-0,1	-0,3	-0,2
Lisäykset	-	-	0,2	0,2
Vähennykset	-	0,0	0,6	0,6
Siirrot erien välillä	0,2	0,7	-	0,9
Hankintameno 31.12.	1,1	16,8	0,2	18,1
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	6,5	0,7	7,2
Muuntoero	-	-0,1	-0,2	-0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,0	-0,6	-0,6
Tilikauden poisto	-	0,6	0,1	0,7
Siirrot erien välillä	-	0,2	-	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	7,2	0,0	7,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,1	9,6	0,2	10,9

2006 MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Muut	Rahoitus- leasingjärjestelyt yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,9	16,3	1,1	18,3
Lisäykset	-	-	0,1	0,1
Vähennykset	0,2	0,1	0,3	0,6
Hankintameno 31.12.	0,7	16,2	0,9	17,8
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	5,9	0,9	6,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-0,1	-0,3	-0,4
Tilikauden poisto	-	0,3	0,1	0,4
Siirrot erien välillä	-	0,4	-	0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,0	6,5	0,7	7,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,7	9,7	0,2	10,6

12. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

2007 MEUR	Suojaus- laskennassa olevat johdannaiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet				0,2		0,2	14
Pitkäaikaiset saamiset			3,1			3,1	15
Johdannaissopimukset	0,3					0,3	15
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Korolliset saamiset			0,1			0,1	17
Myyntisaamiset ja muut saamiset			150,8			150,8	18
Johdannaissopimukset	0,4	1,7				2,1	18
Rahavarat			6,3			6,3	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,7	1,7	160,3	0,2		162,9	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					14,7	14,7	23
Muut velat					0,1	0,1	23
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					76,1	76,1	
Johdannaissopimukset	0,0	0,0				0,0	23
Ostovelat ja muut velat					78,4	78,4	24
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,0	0,0			169,3	169,3	
2006 MEUR							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet				0,2		0,2	14
Pitkäaikaiset saamiset			3,4			3,4	15
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Korolliset saamiset			0,0			0,0	17
Myyntisaamiset ja muut saamiset			155,4			155,4	18
Johdannaissopimukset	0,0					0,0	18
Rahavarat			12,4			12,4	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,0	0,0	171,2	0,2		171,4	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					17,2	17,2	23
Muut velat					0,1	0,1	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					16,9	16,9	23
Johdannaissopimukset		0,4				0,4	24
Ostovelat ja muut velat					95,7	95,7	24
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,0	0,4			129,9	130,3	

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa.

13. Osuudet osakkuusyhtiöissä

MEUR	2007	2006
Hankintameno 1.1.	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	0,0

14. Muut osakkeet ja osuudet

MEUR	2007	2006
Muut pitkäaikaiset varat	0,2	0,2

Muut pitkäaikaiset varat sisältävät muita noteeraamattomia osakkeita ja osuuksia, jotka on arvostettu hankintamenoon, koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

15. Pitkäaikaiset saamiset

MEUR	2007	2006
Lainat osakkuus- ja yhteisyrityksille	1,0	1,1
Muut lainasaamiset	0,8	1,0
Johdannaissopimukset	0,3	-
Muut saamiset	1,3	1,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,4	3,4

Lainasaaminen osakkuusyrittäiltä on vaihtuvakorkoinen Englannin puntamääräinen saaminen ja sen efektiivinen korko oli 6,76 % (5,85 %).

16. Vaihto-omaisuus

MEUR	2007	2006
Aineet ja tarvikkeet	20,2	21,0
Valmiit tuotteet / tavarat	127,3	105,9
Ennakkomaksut	3,1	1,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	150,6	128,1

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteen mukaan lasketuun hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Tilikaudella kuluksi kirjattiin 0,7 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan nettorealisoituarvoa. Vuoden aikana ei ole tehty arvonalentumisten peruutuksia. Vertailuvuonna arvonalentumista peruutettiin 0,1 miljoonaa euroa.

17. Lyhytaikaiset korolliset saamiset

MEUR	2007	2006
Muut lainasaamiset	0,1	0,0

18. Myyntisaamiset ja muut saamiset

MEUR	2007	2006
Myyntisaamiset	145,1	152,4
Epävarmat saatavat	-0,5	-1,8
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	0,9	0,7
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	13,0	13,4
Johdannaissopimukset	2,2	0,0
Muut saamiset	6,2	4,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	166,9	169,5

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 27 Riskien hallinta.

Siirtosaamiset

MEUR	2007	2006
Verot	5,6	5,5
Saadut alennukset	0,4	1,2
Korot	0,2	0,3
Muut	6,8	6,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	13,0	13,4

Konsernin arvion mukaan muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana kuluksi epävarmoja saatavia 0,5 miljoonaa euroa (1,8 miljoonaa euroa). Konserni ei ole tietoinen muista sellaisista tekijöistä, jotka saattaisivat aiheuttaa lisää mahdollisia luottotappioita.

19. Oma pääoma

Uponor Oyj:n osakepääoma oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 223 444 vuoden 2007 alussa. Vuoden lopussa yhtiön osakepääoma oli 146 446 888 euroa ja osakkeita oli yhteensä 73 206 944 kappaletta. Kullakin osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni. Osakkeen nimellisarvosta sekä vähittäis- ja enimmäisosakepääomista luovutettiin 15.3.2007 pidetyn yhtiökokouksen päätöksellä. Kaikki liikkeesseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Vuoden 2007 alussa yhtiöllä oli hallussa aikaisempien valtuutusten perusteella hankittuja omia osakkeita 88 000 kappaletta. 15.2.2007 71 500 kappaletta omia osakkeita luovutettiin johtoryhmän jäsenille 6.5.2004 julkaistun osakepalkkio-ohjelman mukaisesti. Hallitus päätti 26.4.2007 mitätöidä 16 500 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita. Osakkeiden mitätöinnillä ei ollut vaikutusta yhtiön osakepääomaan. Vuoden aikana yhtiö ei ole hankkinut lisää omia osakkeita. Vuoden 2007 lopussa yhtiön hallussa ei ollut omia osakkeita. Omat osakkeet esitetään edellisten tilikausien voittovarojen vähennyksenä. Tilinpäätöksessä omilla osakkeilla ei ole tasearvoa.

Omaan pääomaan on lisätty vuonna 2007 uuden osakeyhtiölain mukainen sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP) ja suojausrahasto, johon kirjataan suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvän arvon muutokset.

Muut rahastot sisältävät paikallisten lakien vaatimat rahastot.

20. Laskennalliset verot

MEUR	2007	2006
Laskennalliset verosaamiset		
Varaston sisäinen kate	1,4	1,5
Varaukset	2,6	3,1
Käyttämättömät verotappiot	1,7	2,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,5	0,9
Työsuhde-etuudet	3,8	4,3
Muut väliaikaiset erot	6,3	9,0
Yhteensä	16,3	20,9
Laskennalliset verovelat		
Poistoero ja verottamattomat varaukset	5,4	5,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	7,3	9,1
Myytavissä olevien sijoitusten ja johdannaissopimusten arvostaminen	0,2	0,0
Muut väliaikaiset erot	2,1	2,4
Yhteensä	15,0	16,9

Konserni on kirjannut laskennallisen verosaamisen vahvistetuista tappioistaan. Laskennallinen verosaaminen on laskettu niistä vahvistetuista tappioista, jotka voidaan todennäköisesti hyödyntää tulevina vuosina saman valtion alueella syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Konsernilla oli 31.12.2007 verotuksellisia nettotappioita 7,2 miljoonaa euroa (9,6 miljoonaa euroa), joista yhtiö on kirjannut laskennallista verosaamista. Vahvistetuista tappioista 0,1 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa) ei vanhene. 7,1 miljoonaa euroa vanhenee vuosien 2008-2011 aikana. Vuonna 2007 oli 0,8 miljoonaa euroa sellaisia verotuksessa vahvistettuja tappioita, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista siksi ei olisi kirjattu laskennallista verosaamista. Vuonna 2006 tällaisia verotuksessa vahvistettuja tappioita ei ollut.

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu suomalaisten yritysten jakamattomista voittovaroista, koska useimmiten ne voidaan siirtää emoyhtiölle ilman veroseuraamuksia. Konserni laskee Suomen ulkopuolisten yritysten jakamattomista voittovaroista laskennallisen verovelan ainoastaan siltä osin, kun niitä ei ole tarkoitus pysyvästi sijoittaa uudelleen kyseiseen liiketoimintaan ja niiden kotiuttamista seuraisi verokuluja.

21. Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä työntekijöiden eläketurvan kattamiseksi. Eläketurva perustuu kunkin maan paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Konsernilla on sekä maksu- että etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin tai vakuutusmatemaattisiin laskelmiin. Vakuutusmatemaattiset laskelmat on tehty konsernin ulkopuolisten auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen toimesta. Vakuutusmatemaattisten eläkevastuulaskelmien diskonttokorkokanta määräytyy yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinakorkojen tai valtion pitkäaikaisten velkasitoumusten korkojen perusteella. Eläke-edut määräytyvät yleensä perustuen työvuosien määrään sekä loppupalkkaan. Suurin osa konsernin etuus pohjaisista järjestelyistä on Saksassa ja Englannissa. Niiden yhteenlaskettu osuus on noin 60 % etuus pohjaisten järjestelyjen konsernitaseeseen kirjatusta eläkeveloitteesta. Suomessa eläketurva hoidetaan suurimmalta osin TyEL-järjestelmän kautta, joka on katsottu maksupohjaiseksi eläkejärjestelyksi.

MEUR	2007	2006
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät veloitteet:		
- Eläkkeet - etuus pohjaiset järjestelyt	27,2	28,4
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	0,8	0,7
Yhteensä	28,0	29,1

Eläkeveloitteet

MEUR	2007	2006
Työsuhde-etuuksiin liittyvien saatavien ja veloitteiden täsmäytys		
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	68,0	69,9
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	19,9	20,3
Varojen käypä arvo	-57,6	-56,0
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-3,1	-5,8
Nettovelka taseessa	27,2	28,4

MEUR	2007	2006
Tuloslaskelman kulut		
Tilikauden työsuorituksen liittyvät menot	3,4	3,3
Korkomenot	4,1	3,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-3,2	-2,8
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-0,1	0,1
Voitot järjestelyyn supistamisesta	0,0	-0,6
Yhteensä	4,2	3,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto	2,8	3,8

MEUR	2007	2006
Tuloslaskelmaan kirjatut kulut toiminnoittain		
Hankinta ja valmistus	1,3	1,3
Varastointimenot	0,1	0,2
Myynti ja markkinointi	1,0	0,8
Hallinto	1,2	1,2
Muut	0,6	0,3
Yhteensä	4,2	3,8

MEUR	2007	2006
Velvoitteen nykyarvon muutos		
Velvoite 1.1.	90,2	84,1
Työsuorituksesta johtuvat menot	3,4	3,3
Korkomenot	4,1	3,8
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-2,7	0,2
Voitot (-) ja tappiot (+) järjestelyyn supistamisesta	-0,1	-0,3
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	0,5	0,6
Maksetut etuudet	-2,2	-2,1
Liiketoimintojen yhdistämiset	-0,1	-0,5
Kurssierot	-5,2	1,1
Velvoite 31.12.	87,9	90,2

MEUR	2007	2006
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutos		
Varojen käypä arvo 1.1.	56,0	48,0
Varojen odotettu tuotto	3,2	2,8
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-0,4	1,0
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	4,4	4,6
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	0,5	0,6
Liiketoimintojen yhdistämiset	-0,1	-0,2
Kurssierot	-3,9	0,8
Maksetut etuudet	-2,1	-1,6
Varojen käypä arvo 31.12.	57,6	56,0

MEUR	2007	2006
Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin, % järjestelyyn kuuluvista varoista		
Osakkeet	46,3	63,3
Joukkovelkakirjat	50,5	25,5
Muut	3,2	11,2
Yhteensä	100,0	100,0

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset

	Pohjoismaat		Saksa		Iso-Britannia & Irlanti		Muut maat	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Diskonttokorko, %	4,50-5,25	4,00-4,50	5,25	4,50	5,25-5,50	4,50-5,00	5,25	4,50
Varojen odotettu tuotto, %	6,00	5,30	n/a	n/a	5,50-6,25	5,00-5,80	n/a	n/a
Palkankorotusoletus, %	3,00-4,25	3,00-4,25	2,50	2,50	3,75-4,25	3,50-4,00	3,25	3,25
Eläkkeiden korotusoletus, %	2,00	2,00	2,00	2,00	2,25-3,25	2,00-3,00	2,00	2,00

Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto on 5,50-6,25 prosenttia. Määritettäessä eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen pitkän aikavälin odotettua tuottoa konserni on tarkastellut pitkän aikavälin toteutuneita tuottoja ja odotettavissa olevia tuottoja omaisuusryhmittäin. Odotetusta tuotosta on vähennetty transaktiokustannukset ja tuotoista maksettavat verot.

MEUR	2007	2006
Määrät tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta		
Velvoitteen nykyarvo	87,9	90,2
Varojen käypä arvo	-57,6	-56,0
Ylikate (+)/Alikate (-)	30,3	34,2
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluviin varoihin	0,5	-1,3
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluviin velkoihin	-2,6	0,6

Konserni ennakoii maksavansa etuusperäisiin järjestelyihin 4,6 milj. euroa vuonna 2008.

22. Varaukset

MEUR	Takuuvaraukset	Ympäristö- kuluvaraukset	Uudelleen- järjestelyvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2007	5,4	6,1	1,3	2,7	15,5
Muuntoero	-0,4	-	0,1	0,0	-0,3
Varausten lisäykset	3,9	0,4	-	0,8	5,1
Käytetyt varaukset	-1,7	-0,4	-0,8	-0,3	-3,2
Käyttämättömien varausten peruutukset	-0,8	-	-	-0,1	-0,9
Varaukset 31.12.2007	6,4	6,1	0,6	3,1	16,2
Lyhytaikaiset varaukset	3,9	1,9	0,5	1,1	7,4
Pitkäaikaiset varaukset	2,5	4,2	0,1	2,0	8,8

Takuuvaraukset olivat tilikauden lopulla 6,4 miljoonaa euroa (5,4 miljoonaa euroa). Takuuvaraukset perustuvat aikaisempien vuosien kokemuksiin viallisista tuotteista tarkoituksena varautua takuukorjauksista tulevaisuudessa syntyviin kuluihin. Takuuajat poikkeavat eri maissa lainsäädännöstä ja kauppatavoista riippuen.

Ympäristövaraus oli tilikauden lopulla 6,1 miljoonaa euroa (6,1 miljoonaa euroa), ja se liittyy pääosin konsernin myytyyn kotimaiseen kiinteistöliiketoimintaan. Varauksesta 1,9 miljoonaa euroa odotetaan realisoituvan vuoden 2008 aikana.

23. Korolliset velat

MEUR	2007	2006
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	1,1	3,1
Rahoitusleasingvelka	13,6	14,1
Yhteensä	14,7	17,2
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	75,5	16,3
Rahoitusleasingvelka	0,6	0,6
Yhteensä	76,1	16,9

MEUR	2009	2010	2011	2012	2013 -
Pitkäaikaisten korollisten velkojen erääntymisajat					
Lainat rahoituslaitoksilta	1,1	0,0	0,0	-	-
Rahoitusleasing sopimukset	0,6	0,6	0,6	0,8	10,9
Yhteensä	1,7	0,6	0,6	0,8	10,9

	2007	2006
Korollisten velkojen korkokannan vaihteluvälit, % p.a.		
Lainat rahoituslaitoksilta	3,5-5,95	3,5-5,95

Jäljellä olevien korollisten rahoitusvelkojen nimellisarvon katsotaan vastaavaan niiden käypää arvoa.

Rahoitusleasing sitoumukset

MEUR	2007	2006
Rahoitusleasingvelat		
Vähimmäisleasingmaksut		
Alle 1 vuosi	1,8	1,8
1-5 vuotta	6,8	7,1
Yli 5 vuotta	15,4	17,1
Yhteensä	24,0	26,0
Tulevat rahoituskulut	9,8	11,3
Rahoitusleasingvastuut - vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	14,2	14,7
Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo		
Alle 1 vuosi	0,6	0,6
1-5 vuotta	2,7	2,5
Yli 5 vuotta	10,9	11,6
Yhteensä	14,2	14,7

Konsernin rahoitusleasing sopimukset kohdistuvat pääasiassa toimisto-, tehdas- ja varastorakennuksiin. Konsernin rahoitusleasing sopimusten aktivoidut kustannukset 31.12.2007 olivat 10,9 miljoonaa euroa (10,6 miljoonaa euroa), jotka sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Näiden aktivointien poistot olivat vuonna 2007 yhteensä 0,6 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa). Yhteenlasketut leasingmaksut vuonna 2007 olivat 1,8 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa), johon sisältyi korkokustannusta 1,2 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa).

Merkittävin leasingvastuu on muodostunut rahoitusleasing sopimuksesta, joka solmittiin vuonna 1999 hankitun Unicor yrityskaupan yhteydessä. Vuonna 2007 ei tehty uusia merkittäviä leasing sopimuksia.

24. Osto- ja muut velat

MEUR	2007	2006
Ostovelat	75,2	90,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	13,2	13,5
Siirtovelat	88,5	92,5
Saadut ennakot	1,1	1,5
Johdannaissopimukset	0,0	0,4
Muut lyhytaikaiset velat	3,2	5,7
Yhteensä	181,2	203,6
Siirtovelat		
Henkilökulut	19,4	22,6
Bonukset	11,2	8,8
Verot	10,9	14,5
Korot	0,1	0,2
Muut	46,9	46,4
Yhteensä	88,5	92,5

25. Vastuusitoumukset

MEUR	2007	2006
Omien velkojen puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitykset	0,0	-
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	11,5	12,6
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.		
Kiinnitykset	0,0	-
Takaukset	11,5	12,6
Yhteensä	11,5	12,6

Vastuusitoumukset on esitetty parhaan arvion mukaan vastuun mää-
rystä. Yhtiö on tehnyt sopimuksia kolmansien osapuolten (entisiä
konserni- tai osakkuusyhtiöitä) kanssa tarjotakseen niille rahoitus- tai
suoritusvastuita. Konsernilla ei ole näihin takuisiin liittyviä vakuuksia
tai muita korvauksia. Niiden maksujen enimmäismäärät, joista Uponor
Oyj on vastuussa on merkitty kohtaan Takaukset muiden puolesta.

26. Muut vuokrasopimukset

MEUR	2007	2006
Vastaiset vähimmäisvuokrat		
Alle 1 vuosi	8,5	7,4
1-5 vuotta	12,9	13,5
Yli 5 vuotta	3,0	3,5
Yhteensä	24,4	24,4

Konserni on vuokrannut käyttöönsä toimisto- ja varistorakennuk-
sia erityyppisin vuokrasopimuksin. Lisäksi muut käyttöomaisuuden
vuokrasopimukset, jotka eivät ole rahoitusleasingsopimuksia, luoki-
tellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluiksi
vuokra-ajan kuluessa.

27. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmark-
kinoiden epävarmuustekijöistä aiheutuvat haitalliset vaikutuk-
set konsernin tuloskehitykseen sekä varmistaa riittävä maksuval-
mius kustannustehokkaasti. Rahoitusriskien hallinnan yleiset toi-
mintaperiaatteet on määritelty konsernin hallituksen hyväksymässä
rahoituspolitiikassa.

Rahoituskomitea ohjaa ja valvoo rahoitusriskien käytännön hallin-
taa. Sen puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja. Riskien
hallinnassa käytetään vain rahoitusinstrumentteja, joiden markkina-
arvoa ja riskiprofiilia voidaan seurata luotettavasti ja keskeytyksittä.
Suojaustransaktiot toteutetaan konsernin johdon hyväksymien kir-
jallisten riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti muun muassa valuut-
ta-, korko-, likviditeetti- ja vastapuoliriskien osalta.

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin sisäisenä pankkina
toimivaan emoyhtiön rahoitustoimintoon, jonka tehtävänä on tun-
nistaa, arvioida ja suojata konsernin rahoitusriskit. Sisäinen pankki
huolehtii myös konsernin varain- ja riskienhallintaan liittyvien tran-
saktioiden suorittamisesta ulkoisilla markkinoilla sekä palvelee liike-
toimintayksiköitä rahoituksen eri osa-alueilla.

Valuuttariski

Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille
valuuttariskeille, joita syntyy mm. valuuttamääräisten myyntisaata-
vien ja ostovelkojen, konsernin sisäisen kaupankäynnin sekä valuut-
tamääräisten lainojen, talletusten ja pankkitiliasaldon seurauksena.
Konsernin suojauspolitiikan mukaan tytäryhtiöt suojaavat merkittä-
vät transaktioriskit konsernin sisäisillä valuuttatermiinisopimuksilla.
Rahoitustoiminto vastaa konsernitason nettovaluuttapositioiden ar-
vioinnista ja positioiden suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoil-
la. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermi-
neitä ja valuuttaoptioita.

Konsernin tytäryhtiöt arvioivat valuttamääräisiä kassavirtoja seu-
raavien 12 kuukauden jaksoissa ja konsernin suojauspolitiikan mu-
kaan suojaavat kuukausitasolla 50-100% seuraavan 6 kuukauden
valuuttamääräisestä nettokassavirrasta. Euron lisäksi keskeiset las-
kusvaluutat olivat Yhdysvaltain dollari (USD), Englannin punta
(GBP) ja Ruotsin kruunu (SEK). Nämä valuutat muodostavat noin
36 % konsernin ulkoisista myyntisaamista 31.12.2007. Konsernin
oma tuotanto ja siitä syntyvät kustannukset Yhdysvalloissa, Eng-
lannissa ja Ruotsissa tasapainottavat merkittävästi valuuttamää-
räästä transaktioriskiä.

Valuuttaposiota tarkastellaan valuutoittain jatkuvasti seuraavien
12 kuukauden jaksoissa. Konsernin suojauspolitiikan mukaan mer-
kittävät avoimet valuuttaposiitiot suojataan haitallisilta valuuttakurs-

sivaihteluilta pääasiallisesti valuuttatermiinien, valuuttaoptioiden sekä valuuttavaihtosopimusten avulla. Valuuttajohdannaissopimukset ovat yleensä kestoaltaan alle 6 kuukauden pituisia.

Konsernin valuuttatransaktioiden riskipositio 31.12.2007:

Valuutta	SEK	GBP	USD
Nettopositio	40,9	14,9	-3,7
Ulkoiset suojaukset	-43,2	-14,7	3,0
Avoimien positio	-2,3	0,2	-0,7
<hr/>			
Suojausaste, %	106%	99%	81%

Vuoden 2007 aikana konserni on sisällyttänyt positioon myös sisäiset lainat. Suojauspolitiikan muutoksesta johtuen vuoden 2006 vertailukelpoista tietoa ei ole saatavilla. Avoimen positio jäädessä piekiksi, herkkyys valuuttakurssimuutoksille on merkityksellinen.

Konserni altistuu valuuttakurssivaihteluista aiheutuvalle translaattioriskille, kun euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden valuuttamääräiset varat ja velat muunnetaan konsernin raportointivaluuttamääräiseksi. Merkittävimmät nettoinvestoinnit kohdistuvat Yhdysvaltain dollariin (USD), Englannin puntaan (GBP) ja Ruotsin kruunuun (SEK). Translaattioriski vaikuttaa jossain määrin muun muassa tunnuslukuihin, mutta ei kassavirtoihin. Konsernin suojauspolitiikan mukaan euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata.

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille toisaalta tase-erien arvonmuutosten eli hintariskien ja toisaalta markkinakorkojen muutosten aiheuttamien korkotulojen ja -menojen uudelleenjärjestelyihin liittyvän riskin muodossa. Rahoitustoiminto vastaa korkoriskien hallinnasta rahoituspolitiikan määrittämässä puitteissa tavoitteenaan korkopositioita tasa-painottaminen ja korkokulujen minimoiminen.

Korkoriskien hallitsemiseksi lainanotto hajautetaan kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin luottoihin. Korkopositio korkosidonnaisuusajaksi säädellään lainojen korkojakson valinnoilla sekä eri johdannaisinstrumenttien kuten koronvaihtosopimusten, korkotermiinien ja korko-optioiden avulla. Rahoitustoiminnon tehtäviin kuuluu myös huolehtia muun muassa ulkoisten rahoituserien sekä niillä rahoitettujen tase-erien duraatioiden vastaavuudesta. Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta ko-sijoitusten vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Kauden lopussa konsernilla on ollut pääasiassa lyhytaikaista lainaa, joka on vaihtuvakorkoista.

Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ollut avoimia koronvaihtosopimuksia tai muita korkojohdannaissopimuksia.

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 –standardin tarkoittama riski markkinakorkojen muutokselle on havainnollistettu seuraavassa herkkyysanalyysissä. Markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön muutoksen vaikutus tuloslaskelmaan verojen jälkeen on +/- 0,5 (+/- 0,1) milj. euroa ja muutoksen vaikutus omaan pääomaan verojen jälkeen on +/- 0,5 (+/- 0,1) milj. euroa. Korkopositio sisältää korolliset rahoitusvelat ja korolliset rahoitussaamiset.

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkaiden kassanhallintaratkaisuiden avulla sekä sijoittamalla vain matalan riskin kohteisiin, jotka ovat nopeasti ja selkeään markkinahintaan muunnettavissa käteisvaroiksi.

Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman sekä riittävien luottolimiittireservien avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita pankkeja ja erilaisia rahoitusmuotoja.

Rahoitustoiminto koordinoi konsernin vieraan pääoman hankinnan emoyhtiön kautta. Poikkeustapauksissa eli lähinnä käytännöllisyys- ja lainsäädännöllisistä syistä rahoitustoiminto voi toteuttaa yksittäisen tytäryhtiön nimissä paikallisia käyttöpääomaliimittejä, joiden taakajana toimii konsernin emoyhtiö.

Merkittävimmät voimassa olevat rahoitusjärjestelyt 31.12.2007 olivat:

- Revolving Credit Facility, 120 milj. euroa, erääntyä vuonna 2010
- Kotimainen yritystodistusohjelma, 150 milj. euroa

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat sopimukseen perustuen 31.12.2007:

MEUR	2008	2009	2010	2011	2012 -
Yritystodistukset	73,5				
Lainat rahoituslaitoksilta	1,1	0,2			
Rahoitusleasingvelka	1,8	1,7	1,7	1,7	17,1
Käytössä olevat pankkitilien luottolimitit	2,1				
Ostovelat	75,2				
<hr/>					
Johdannaissopimukset					
Valuuttajohdannaiset					
- suoritettavat rahavirrat	0,2				
- saatavat rahavirrat	1,9				
Hyödyke johdannaiset	0,4	0,3	0,1		

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat sopimukseen perustuen 31.12.2006:

MEUR	2007	2008	2009	2010	2011 -
Yritystodistukset	16,0				
Lainat rahoituslaitoksilta	1,9	1,1	0,2		
Rahoitusleasingvelka	1,8	1,8	1,7	1,7	19,0
Käytössä olevat pankkitilien luottolimitit	0,4				
Ostovelat	90,0				
<hr/>					
Johdannaissopimukset					
Valuuttajohdannaiset					
- suoritettavat rahavirrat	0,0				
- saatavat rahavirrat	0,2				
Hyödyke johdannaiset	0,4				

Vastapuoli- ja luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin liittyvä vastapuoliriski on määritelty riskiksi siitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään tehdyn sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

Vastapuoliriskin minimoimiseksi konsernin kassavaroja sijoitetaan ja johdannaissopimuksia tehdään ainoastaan konsernin luottokelpoisuusehdot täyttävien vastapuolien kanssa. Toiminnassa ei tilikauden aikana aiheutunut luottotappioita. Konsernin vastapuoliriskin enimmäismäärä on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo 31.12.2007.

Konsernin myyntisaatavien luottoriskikeskittymää pienentää laaja ja maantieteellisesti jakautunut asiakaskunta. Suurin yksittäinen asiakas tuottaa alle 10 prosenttia Uponorin liikevaihdosta. Asiakaskohdattaisiin luottolimiittejä sekä heidän taloudellista tilaansa seurataan säännöllisesti. Myyntisaatavat luottovakuutetaan soveltuvin osin. Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä oli kaikkiaan 0,5 milj. euroa.

MEUR	2007	2006
Myyntisaamisten ikäjakauma ¹⁾		
Erääntymättömät	111,5	115,0
Erääntyneet 1-30 päivää	23,3	26,9
Erääntyneet 31-60 päivää	4,9	3,9
Erääntyneet 61-90 päivää	2,2	2,0
Erääntyneet yli 90 päivää	2,7	2,8
Yhteensä	144,6	150,6

¹⁾ Vertailutieto perustuu osittain arvioon.

Hintariski

Konserni altistuu sähkön hintariskille liiketoiminnassaan. Rahoitus toiminto vastaa suojaustoimenpiteistä sähkön hintariskin hallinnoimiseksi konsernin sähkösuojauspolitiikassa määriteltyjen puitteiden mukaisesti Pohjoismaisella tasolla. Konsernin sähkösuojauspolitiikan mukainen suojausaste seuraavalle 12 kuukaudelle on 70-100 prosenttia ja sitä seuraaville 12 kuukaudelle 25-80 prosenttia.

Alla olevassa taulukossa esitetään avoinna olevien sähköjohdannaisten herkkyyden sähkön hinnanmuutoksille, jos sähkön markkinahinta vahvistuisi tai heikentyisi 10 %. Luvuissa on huomioitu verojen vaikutus, ja muiden tekijöiden oletetaan pysyvän muuttumattomina. Käypään arvoon kirjattavat sähköjohdannaisten vaikuttavat verojen jälkeiseen tulokseen. Niiden sähköjohdannaisten, jotka täyttävät IAS 39:n suojauslaskennan ehdot, arvonmuutokset vaikuttavat omaan pääomaan.

MEUR	2007	2006
Muutos tuloslaskelmassa	+/- 0,0	+/- 0,3
Muutos omassa pääomassa	+/- 0,3	+/- 0,3

28. Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

MEUR	2007	2006
Nimellisarvot		
Valuuttajohdannaiset:		
Terminisopimukset	85,9	13,0
Hyödykejohdannaiset:		
Terminisopimukset		
- ei suojauslaskennassa	0,4	5,6
- suojauslaskennassa	3,2	-

2007 MEUR	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo
Käyvät arvot			
Valuuttajohdannaiset:			
Terminisopimukset	1,9	-0,2	1,7
Hyödykejohdannaiset			
- ei suojauslaskennassa	0,1	0,0	0,1
- suojauslaskennassa	0,7	0,0	0,7

2006 MEUR	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo
Käyvät arvot			
Valuuttajohdannaiset:			
Terminisopimukset	0,2	-	0,2
Hyödykejohdannaiset			
- ei suojauslaskennassa	-	0,4	-0,4

Konserni siirtyi soveltamaan suojauslaskentaa sähköjohdannaisten osalta syyskuussa 2007. Konserni käyttää sähköjohdannaisten suojaustukseen sähkön markkinahinnan vaihtelusta syntyvältä sähkön hintariskiltä. Ne sähköjohdannaisten, jotka täyttävät suojauslaskennan edellytykset, on määritelty tulevan rahavirran suojausiksi.

Tulevan rahavirran suojauksiin kohdistettujen sähköjohdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan omaan pääomaan siltä osin kuin suojaus on tehokas, ja tehoton osuus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Suoraan omaan pääomaan on kirjattu 0,5 milj. euroa tilikauden aikana. Tehottoman osuuden vaikutus tilikauden tulokseen on ollut merkityksetön. Suojausrahastosta on tilikaudella kirjattu tappiota 0,0 milj. euroa tuloslaskelmaan ja se sisältyy hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

29. Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on luoda tehokas pääomarakenne, jonka avulla varmistetaan konsernin normaalit toimintaedellytykset ja kasvumahdollisuudet, ja sitä kautta lisätä osakkeenomistajien pitkän aikavälin tuottoa.

Investointipäätösten lisäksi osingonjako on merkittävin keino vaikuttaa pääomarakenteeseen. Konsernin pitkän aikavälin tavoitteena on maksaa vuosittain kasvava perusosinko, joka on vähintään 50 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan nettovelkaantumisasteella (gearing). Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollinen nettovelka jaetaan oman pääoman määrällä. Korolliseen nettovelkaan sisältyvät korolliset velat vähennettynä rahavaroilla. Vuoden 2006 lopussa julkaistiin vuosille 2007-2009 uudet pitkän aikavälin tavoitteet; konsernin tavoitteena on pitää nettovelkaantuneisuusaste 30-70 prosentin vaihteluvälillä vuoden aikana keskimäärin. Vuonna 2006 tavoitteena oli alle 70 prosentin nettovelkaantuneisuus.

MEUR	2007	2006
Korolliset velat	90,8	34,1
Rahavarat	6,3	12,4
Korollinen nettovelka	84,5	21,7
Oma pääoma	333,0	344,4
Nettovelkaantumisaste, %	25,4	6,3

30. Johdon kannustinjärjestelmä ja osakeperusteiset maksut

Uponor Oyj:n hallitus hyväksyi toukokuussa 2004 uuden kannustinohjelman, jonka mukaisesti yhtiön johtoryhmällä oli mahdollisuus saada osakesidonnainen palkkio vuonna 2007. Palkkion perusteena oli ennalta määrätyn kumulatiivisen liikevoittotavoitteen saavuttaminen kolmivuotiskaudella 2004-2006. Palkkion nettoarvo vastasi enimmillään 80 000 Uponorin osakkeen arvoa. Hallituksella oli mahdollisuus nostaa tai laskea osakemäärää 10 prosentilla yhtiön muiden pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen perustella. IFRS 2 standardin mukaisesti osakkeina suoritettava osuus arvostettiin myöntämispäivän kurssiin. Käypä arvo jaksotettiin kuluksi vuosille 2004-2006 rahana suoritettavan osuuden tavoin. Rahana suoritettava osuus kirjattiin velaksi ja myöntämispäivän jälkeiset arvomuutokset kirjattiin tulosvaikutteisesti kunkin kalenterikuukauden päätöskurssin mukaan. Helmikuussa 2007 johtoryhmän jäsenille luovutettiin 71 500 osaketta osakepalkkio-ohjelman mukaisesti.

Syyskuussa 2007 Uponor Oyj:n hallitus päätti konsernin johtoryhmää koskevan uuden pitkäaikaisen kannustinohjelman käynnistämisestä. Osallistukseen ohjelmaan johtoryhmän jäsenen tulee elokuun 2008 loppuun mennessä hankkia ohjelmassa määritellyn rahamäärän arvosta yhtiön osakkeita. Yhtiön kumulatiivisesta liikevoitosta vuosina 2007-2011 ja ohjelman puitteissa itsehankittujen

osakkeiden määrästä riippuen heillä on mahdollisuus saada palkkiona Uponorin osakkeita keväällä 2012. Toistaiseksi johtoryhmän jäsenet eivät ole hankineet Uponorin osakkeita ohjelman puitteissa, eivätkä näin ollen ole vielä osallistuneet kannustinohjelmaan. Kannustinohjelmalla ei ole ollut vaikutusta vuoden 2007 tulokseen tai taseeseen IFRS 2 -standardin mukaisesti.

31. Lähipiiritiedot

Konsernin lähipiiriin luetaan kuuluviksi tytär- ja osakkuusyritykset. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä konsernin johtoryhmä.

MEUR	2007	2006
Liiketoimet osakkuusyritysten kanssa		
Myynti	5,2	3,1
Ostot	2,1	2,9
Saamiset ja velat kauden lopussa		
Lainasaaminen	1,0	1,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,1	0,4
Ostovelat ja muut velat	0,2	0,2

TEUR	2007	2006
Johdon palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	2 137,5	2 678,3
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-	162,6
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	57,0	44,4
Yhteensä	2 194,5	2 885,3

TEUR	2007	2006
Johdon palkat ja palkkiot: toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa		
Lång Jan, toimitusjohtaja	1 659,2	525,7
Luomakoski Jyri, toimitusjohtajan sijainen (varatoimitusjohtaja)	913,9	273,5

Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan eläkeiksi on sovittu 63 vuotta.

TEUR	2007	2006
Hallituksen palkkiot		
Paasikivi Pekka, puheenjohtaja	65,0	65,0
Rajahalme Aimo, varapuheenjohtaja	45,0	45,0
Eloranta Jorma	40,0	40,0
Paasikivi Jari (valittiin 15.3.2007)	40,0	-
Silfverstolpe Nordin Anne-Christine	40,0	40,0
Simon Rainer S.	40,0	40,0
Yhteensä	270,0	230,0

Konserniyhtiöt

Nimi	Kotipaikka ja valtio	
130167 Canada Inc.	Montreal	CA
Uponor Beteiligungs GmbH	Hassfurt	DE
Uponor Hispania, S.A.	Móstoles	ES
Uponor (Deutschland) GmbH	Hassfurt	DE
Uponor Klärtechnik GmbH	Marl	DE
Hewing GmbH	Ochtrup	DE
Uponor GmbH	Hassfurt	DE
Uponor S.A.R.L.	St. Etienne de St. Geoirs	FR
Karhu Deutschland GmbH i.L.	Saksa	DE
Trak GmbH i.L.	Kiefersfelden	DE
Uponor A/S	Hadsund	DK
Uponor Eesti Oü	Tallinna	EE
Jita Oy	Virrat	FI
Nereus Oy	Uusikaupunki	FI
Uponor Business Solutions Oy	Vantaa	FI
Uponor Suomi Oy	Nastola	FI
Uponor Texnikes Lyseis gia Ktiria AE	Ateena	GR
Uponor Kft.	Budapest	HU
Uponor Limited	Bishopstown	IE
Uponor (Cork) Limited	Bishopstown	IE
Uponor S.r.l.	Badia Polesine	IT
SIA Uponor Latvia	Riika	LV
UAB Uponor	Vilna	LT
Uponor B.V.	Amsterdam	NL
Uponor s.r.o.	Praha	CS
Uponor AS	Vestby	NO

Rahalainat yhtiön johdolle

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2007 eikä 31.12.2006 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Yhtiön johdon osakkeenomistukset on esitetty hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän esittelyn yhteydessä.

Nimi	Kotipaikka ja valtio	
Uponor Sp. z o.o.	Plonie	PL
Uponor Portugal - Sistemas para Fluidos, Lda.	V.N. Gaia	PT
Uponor Construção e Ambiente - Sistemas de Tubagens, S.A.	V.N. Gaia	PT
AO Asko-Upo (RUS)	Moskova	RU
AO Asko-Upo (Spb)	Pietari	RU
ZAO Uponor Rus	Pietari	RU
Uponor Innovation AB	Borås	SE
Uponor AB	Virso	SE
Uponor Vertriebs GmbH	Guntramsdorf	AT
Uponor Limited	Englanti	UK
Uponor UK Export Ltd	Englanti	UK
Uponor Aldyl Limited	Englanti	UK
Uponor Housing Solutions Limited	Englanti ja Wales	UK
Radius Plastics Limited	Pohjois-Irlanti	UK
Uponor North America, Inc.	Delaware	US
Hot Water Systems North America, Inc.	Delaware	US
Uponor, Inc.	Illinois	US
Uponor Ltd	Saskatchewan	CA
Radiant Technology, Inc.	Delaware	US
Tulsa Pipe Plant, Inc. (former Uponor Aldyl Company, Inc.)	Delaware	US

Osakkuusyhtiöt

Nimi	Omistusosuus, %	Kotipaikka ja valtio
Punitec GmbH & Co. KG	36%	Gochsheim DE
Punitec Verwaltungs GmbH	36%	Gochsheim DE
nrg2 Limited	49%	Englanti UK

32. Tilipäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Uponorin yhteinen eurooppalainen toiminnanohjausjärjestelmä otettiin menestyksellisesti käyttöön Espanjassa ja Portugalissa tammikuun alussa.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Uponorin osakevaihto OMX:n pohjoismaisessa pörssissä vuonna 2007 oli 99 422 652 kappaletta, yhteensä 2 362,0 milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2007 lopussa oli 17,22 euroa ja liikkeellä olevan osakekannan markkina-arvo 1 260,6 milj. euroa. Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 12 564 osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 33,1 % (34,6 %).

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2007

Osakkeenomistaja	Osakemäärä, kpl	%-osuus osakkeista	%-osuus äänistä
Oras Invest Oy	17 471 780	23,9	23,9
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma ^{*)}	4 898 672	6,7	6,7
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	3 449 117	4,7	4,7
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 783 710	2,4	2,4
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 356 500	1,9	1,9
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	117 372	0,2	0,2
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	71 813	0,1	0,1
Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola	33 650	0,0	0,1
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	380 000	0,5	0,5
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	300 000	0,4	0,4
Valtion eläkerahasto	680 000	0,9	0,9
Paasikivi Jukka	525 463	0,7	0,7
Paasikivi Jari	518 159	0,7	0,7
Suomen kulttuurirahasto	500 670	0,7	0,7
Juselius Sigrid Stiftelse	500 000	0,7	0,7
Muut	40 620 038	55,5	55,5
Yhteensä	73 206 944	100,0	100,0

^{*)} Yhtiön saaman ilmoituksen mukaan Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiö Varman taseessa oli yhteensä 4 898 672 Uponor Oyj:n osaketta, mikä vastaa 6,7 prosenttia osakkeista ja äänistä. Suomen Arvopaperikeskuksen ylläpitämässä luettelossa Varman omistus oli 1 523 159 osaketta eli 2,1 prosenttia osakkeista ja äänistä. Ero johtuu osakelainauksesta.

Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 31.12.2007

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)	9 423 848	12,9	12,9
Nordea Pankki Suomi Oyj	9 380 099	12,8	12,8
Svenska Handelsbanken AB (publ.)	3 774 753	5,2	5,2
Muut	741 163	1,0	1,0
Yhteensä	23 319 863	31,9	31,9

Voimassaolevat ulkomaalaiset liputusilmoitukset

13.9.2007 Uponor Oyj sai ilmoituksen, että Capital Research and Management Companyn omistusosuus Uponor Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä oli noussut yli 5 prosenttiin.

Yhtiökokouksessa käytettävissä oleva äänten enimmäismäärä on 31.12.2007 tilanteen mukaan 73 206 944 ääntä. Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa ei ollut yhtään omaa osaketta.

Osakepääoman kehitys 1999 - 2007

	Pvm	Muutoksen syy	Muutos, euroa	Osakepääoma, euroa	Osakkeiden lukumäärä, kpl
2007	31.12.			146 446 888	73 206 944
	7.5.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	-	146 446 888	73 206 944
2006	31.12.			146 446 888	73 223 444
	16.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	2 320 000	146 446 888	73 223 444
2005	31.12.			148 766 888	74 383 444
	23.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	874 000	148 766 888	74 383 444
2004	31.12.			149 640 888	74 820 444
	19.11.	Korotus (rahastoanti 1:1)	74 820 444	149 640 888	74 820 444
	23.9.	Korotus (optio-oikeudet)	348 000	74 820 444	37 410 222
	28.4.	Korotus (optio-oikeudet)	216 000	74 472 444	37 236 222
	22.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	1 120 000	74 256 444	37 128 222
	19.1.	Korotus (optio-oikeudet)	542 000	75 376 444	37 688 222
2003	31.12.			74 834 444	37 417 222
	21.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	1 000 000	74 834 444	37 417 222
2002	31.12.			75 834 444	37 917 222
	18.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	600 000	75 834 444	37 917 222
2001	31.12.			76 434 444	38 217 222
	15.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	1 000 000	76 434 444	38 217 222
2000	31.12.			77 434 444	38 717 222
1999	31.12.			77 434 444	38 717 222
	25.8.	Korotus (johdon optiolaina)	33 000	77 434 444	38 717 222
	7.7.	Korotus (johdon optiolaina)	154 000	77 401 444	38 700 722
	9.6.	Korotus (johdon optiolaina)	426 250	77 247 444	38 623 722
	7.4.	Korotus (johdon optiolaina)	27 500	76 821 194	38 410 597
	20.3.	Korotus (nimellisarvon muutos)	12 214 833	76 793 694	38 396 847

			Muutos, mk	Osakepääoma, mk	Osakkeiden lukumäärä, kpl
	19.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	5 000 000	383 968 470	38 396 847
	8.1.	Korotus (johdon optiolaina)	371 250	388 968 470	38 896 847
1998	31.12.			388 597 220	38 859 722

Osakkeenomistus sektoreittain 31.12.2007

Sektori	Osakemäärä, kpl	Osuus osakkeista, %
Yksityiset yritykset	20 390 422	27,9
Julkiset yritykset	111 000	0,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6 864 618	9,4
Julkisyhteisöt	7 176 380	9,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 174 944	4,3
Kotitaloudet	11 286 961	15,4
Ulkomaat (myös hallintarekisteröidyt)	24 201 761	33,1
Muut (yhteistili)	858	0,0
Yhteensä	73 206 944	100,0

Osakkeenomistus suuruusluokittain 31.12.2007

Osakemäärä, kpl/osakas	Osakemäärä yhteensä, Kpl	Osuus osakkeista, %	Osakasmäärä	Osuus osakkaista, %
1 - 100	207 067	0,3	2 941	23,4
101 - 1,000	3 166 731	4,3	7 351	58,5
1,001 - 10,000	5 703 650	7,8	2 007	16,0
10,001 - 100,000	6 254 584	8,5	222	1,8
100,001 - 1,000,000	9 711 946	13,3	35	0,3
1,000,001 -	48 162 966	65,8	8	0,1
Yhteensä	73 206 944	100,0	12 564	100,0

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma

MEUR		2007	2006
Liikevaihto		7,9	6,8
Liiketoiminnan muut tuotot	3	0,2	0,6
Henkilöstökulut	4	3,7	4,5
Poistot ja arvonalennukset	5	0,2	0,2
Liiketoiminnan muut kulut	3	12,2	8,5
Liikevoitto		-8,0	-5,8
Rahoitustuotot ja -kulut	6	35,1	25,1
Voitto ennen satunnaiseriä		27,1	19,3
Satunnaiset tuotot ja kulut	7	9,6	11,2
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		36,7	30,5
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		0,0	0,1
Tuloverot	8	2,4	5,4
Tilikauden voitto		34,3	25,2

Tase

MEUR		31.12.2007	31.12.2006
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot		0,4	0,3
Keskeneräiset hankinnat		0,2	-
Aineettomat hyödykkeet	9	0,6	0,3
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto	9	0,1	0,1
Aineelliset hyödykkeet	9	0,1	0,1
Sijoitukset			
Konserniyhtiöosakkeet		158,2	158,9
Muut osakkeet ja osuudet		0,1	0,1
Lainasaamiset		266,5	291,1
Sijoitukset	10	424,8	450,1
Pysyvät vastaavat yhteensä		425,5	450,5
Vaihtuvat vastaavat			
Saamiset			
Myyntisaamiset		2,2	2,0
Lainasaamiset		11,6	18,5
Siirtosaamiset		3,0	0,5
Laskennalliset verosaamiset		0,4	0,3
Muut saamiset		44,1	31,6
Saamiset	11	61,3	52,9
Rahoitusomaisuus			
Rahoitusarvopaperit		0,0	0,0
Rahat ja pankkisaamiset		1,7	6,5
Rahoitusomaisuus		1,7	6,5
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		63,0	59,4
Vastaavaa yhteensä		488,5	509,8

Tase

MEUR	31.12.2007	31.12.2006
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Osakepääoma	146,4	146,4
Ylikurssirahasto	50,2	50,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,1	-
Voittovarat	87,2	164,5
Tilikauden tulos	34,3	25,2
Oma pääoma yhteensä	12 318,2	386,3
Tilinpäätössiirtojen kertymä	13 0,1	0,1
Pakolliset varaukset	14 1,5	1,2
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	1,4	1,0
Siirtovelat	1,3	7,2
Muut lyhytaikaiset velat	166,0	114,0
Lyhytaikainen vieras pääoma	15 168,7	122,2
Vieras pääoma yhteensä	168,7	122,2
Vastattavaa yhteensä	488,5	509,8

Rahoituslaskelma

MEUR	1.1. - 31.12. 2007	1.1. - 31.12. 2006
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	36,7	30,6
Poistot	0,2	0,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/ -tappiot	-0,2	-0,6
Muut rahavirran oikaisuerät	0,4	0,0
Tuloverot	-2,4	-5,4
Konserniavustukset	-9,6	-11,2
Tulorahoitus	25,1	13,6
Nettokäyttöpääoman muutos		
Saamiset	-10,0	2,0
Korottomat velat	-5,6	1,7
Nettokäyttöpääoman muutos	-15,6	3,7
Liiketoiminnan rahavirta	9,5	17,3
Investointien rahavirta		
Osakehankinnat	-	-10,8
Osakemyynnit ja tytäryhtiöiden purkutulokset	0,9	2,9
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-0,4	-0,1
Myönnetty lainat	-8,8	-17,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	33,4	145,6
Investointien rahavirta	25,1	120,6
Rahavirta ennen rahoitusta	34,6	137,9
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	51,9	-
Lainojen takaisinmaksut	-	-21,6
Osingonjako	-102,5	-166,0
Konserniavustukset	11,2	12,2
Rahoituksen rahavirta	-39,4	-175,4
Rahavarojen muutos	-4,8	-37,5
Rahavarat 1.1.	6,5	44,0
Rahavarat 31.12.	1,7	6,5
Muutos taseen mukaan	-4,8	-37,5

Emoyhtiön tilinpäätöksen (FAS) liitetiedot

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Uponor –konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina, kun se on mahdollista. Alla on esitetty lähinnä ne laatimisperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laatimisperiaatteita.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön eläkevastuut on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Eläke-eduista aiheutuneet kustannukset kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla vastaava työsuoritus on tapahtunut.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista, jotka eliminoidaan konsernitasolla.

Tuloverot

Tuloveroihin ja laskennallisiin verosaamisiin ja –velkoihin sovelletaan konsernin laatimisperiaatteita, silloin kuin se on ollut mahdollista Suomen tilinpäätöskäytännön mukaan.

Rahoitusvarat, rahoitusvelat ja johdannaissopimukset

Rahoitusvarat ja –velat on kirjattu hankinta-arvoonsa tai arvonalentumisella vähennettyyn arvoon. Johdannaisinstrumentit on arvostettu käypään arvoon. Arvonmuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Johdannaissopimusten arvostusmenetelmistä on kerrottu konsernin laatimisperiaateissa.

Emoyhtiön ja sen tytäryhtiöiden väliset johdannaissopimukset huomioidaan kirjanpidossa realisoituessaan. Sopimusten käypä arvo tilinpäätöshetkellä esitetään liitetiedoissa.

Vuokrasopimukset

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

Johdon kannustinjärjestelmä

Johdon kannustinjärjestelmästä aiheutuneet kustannukset jaotettiin vuosille 2004–2006 Suomen kirjanpitolainsäädännön (FAS) mukaan.

2. Emoyhtiön toiminta

Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernitoiminnoista. Emoyhtiön liikevaihto koostuu palveluveloituksista konserniyhtiöiltä.

3. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

MEUR	2007	2006
Liiketoiminnan muut tuotot		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,2	0,6
Yhteensä	0,2	0,6

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääasiassa konsernin sisäisistä yritysjärjestelyistä, ja niistä syntyneistä sisäisistä kauppavoitoista.

Liiketoiminnan muut kulut		
Ympäristökustannukset	0,9	0,7
Muut	11,3	7,8
Yhteensä	12,2	8,5

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät vuonna 2004 myytyyn kotimaiseen kiinteistöliiketoimintaan kohdistuvia maaperän puhdistukseen ja kunnostamiseen liittyviä kustannuksia sekä normaaleja liiketoiminnan muita kuluja.

4. Henkilöstökulut

MEUR	2007	2006
Palkat ja palkkiot	3,0	3,9
Eläkekulut	0,2	0,5
Henkilösivukulut	0,5	0,1
Yhteensä	3,7	4,5
Johdon palkat ja palkkiot, TEUR ¹⁾		
Toimitusjohtaja ja hänen varamiehensä	2 573,1	799,2
Hallitus	270,0	230,0
Yhteensä	2 843,1	1 029,2

¹⁾ erittelyt henkilöittäin on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedoissa

Rahallainat yhtiön johdolle
Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2007 rahallainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 63-vuotiaana.

5. Poistot ja arvonalentumiset

MEUR	2007	2006
Muut pitkävaikutteiset menot	0,1	0,1
Koneet ja kalusto	0,1	0,1
Yhteensä	0,2	0,2

6. Rahoitustuotot ja -kulut

MEUR	2007	2006
Korkotuotot	2,2	2,7
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	15,8	16,1
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	28,9	9,3
Yhteensä	46,9	28,1
Korkokulut	6,5	2,1
Korkokulut tytäryhtiöille	3,1	3,8
Muut rahoituskulut	0,2	0,2
Kurssierot		
- Toteutuneet	-0,9	0,9
- Toteutumattomat	2,9	-4,0
Yhteensä	11,8	3,0
Rahoitustuotot ja -kulut	35,1	25,1

7. Satunnaiset tuotot

MEUR	2007	2006
Konserniavustukset	9,6	11,2
Yhteensä	9,6	11,2

8. Verot

MEUR	2007	2006
Tilikaudelta	2,5	5,4
Laskennallisen verovelan muutos	-0,1	-
Yhteensä	2,4	5,4

9. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

2007 MEUR	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Keskeneräiset aineettomat hankinnat	Koneet ja kalusto	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	0,2	4,5	-	1,0	5,7
Lisäykset	-	0,1	0,2	0,1	0,4
Vähennykset	0,2	3,3	-	0,7	4,2
Hankintameno 31.12.	-	1,3	0,2	0,4	1,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,2	4,1	-	1,0	5,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,2	-3,3	-	-0,7	-4,2
Tilikauden poisto	-	0,1	-	-	0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	0,9	-	0,3	1,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	0,4	0,2	0,1	0,7

2006 MEUR	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Koneet ja kalusto	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	0,2	4,4	1,0	5,6
Lisäykset	-	0,1	-	0,1
Hankintameno 31.12.	0,2	4,5	1,0	5,7
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,2	4,0	0,9	5,1
Tilikauden poisto	-	0,1	0,1	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,2	4,1	1,0	5,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	0,3	0,1	0,4

10. Sijoitukset

MEUR	2007	2006
Konserniyhtiöosakkeet 1.1.	158,9	150,42
Lisäykset	-	10,8
Vähennykset	0,7	2,3
Konserniyhtiöosakkeet 31.12.	158,2	158,9
Muut osakkeet ja osuudet 1.1.	0,1	0,1
Muut osakkeet ja osuudet 31.12.	0,1	0,1
Lainasaamiset		
- Konserniyhtiöltä	266,5	291,1
Yhteensä	424,8	450,1

11. Lyhytaikaiset saamiset

MEUR	2007	2006
Myyntisaamiset		
- konserniyhtiöiltä	2,2	2,0
Lainasaamiset		
- konserniyhtiöiltä	11,6	18,5
Siirtosaamiset		
- konserniyhtiöiltä	0,1	-
- muilta	2,9	0,5
Laskennalliset verosaamiset	0,4	0,3
Muut saamiset		
- konserniyhtiöiltä	44,1	31,6
Yhteensä	61,3	52,9

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu taseen pakollisista varauksista.

MEUR	2007	2006
Siirtosaamiset		
Korkotuotot	0,2	0,1
Muut rahoitustuotot	1,7	0,1
Verot	0,5	0,2
Muut	0,6	0,1
Yhteensä	3,0	0,5

12. Oman pääoman muutokset

MEUR	2007	2006
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	146,4	148,8
Osakkeiden mitätöinti	-	-2,4
Osakepääoma 31.12.	146,4	146,4
Ylikurssirahasto 1.1.	50,2	47,8
Osakkeiden mitätöinti	-	2,4
Ylikurssirahasto 31.12.	50,2	50,2
Sidottu oma pääoma yhteensä	196,6	196,6
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	-	-
Lisäykset	0,1	-
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	0,1	0,0
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1	189,7	330,5
Osingonjako	-102,5	-166,0
Tilikauden tulos	34,3	25,2
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	121,5	189,7
Vapaa oma pääoma yhteensä	121,6	189,7
Oma pääoma 31.12.	318,2	386,3

Jakokelpoiset varat, 31.12.2007, EUR

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	66 613,56
Edellisten tilikausien voitto	87 158 541,96
Tilikauden voitto	34 296 207,38
Jakokelpoiset varat, 31.12.2007, EUR	121 521 362,90

13. Poistoero

MEUR	2007	2006
- Muut pitkävaikutteiset menot	0,1	-
- Koneet ja kalusto	-	0,1
Yhteensä	0,1	0,1

Poistoero sisältää laskennallista verovelkaa, jota emoyhtiön erillistilinpäätöksessä ei ole kirjattu.

14. Pakolliset varaukset

MEUR	2007	2006
Eläkevastuu	0,1	0,3
Ympäristövaraus	1,4	0,9
Yhteensä	1,5	1,2

15. Lyhytaikainen vieras pääoma

MEUR	2007	2006
Ostovelat		
- konserniyhtiöiltä	0,4	0,5
- muilta	1,0	0,5
Siirtovelat		
- konserniyhtiöiltä	0,2	-
- muilta	1,1	7,2
Muut lyhytaikaiset velat		
- konserniyhtiöiltä	6,8	4,6
- muilta	159,2	109,4
Yhteensä	168,7	122,2

MEUR	2007	2006
Siirtovelat		
Henkilökulut	0,7	0,5
Verot	-	3,3
Korot	0,2	0,2
Muut	0,4	3,2
Yhteensä	1,3	7,2

16. Vastuusitoumukset

MEUR	2007	2006
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	10,5	11,4
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	9,3	9,7
Käyttöleasingitoumukset		
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen seuraavien 12 kuukauden aikana	0,5	0,4
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen yli 12 kuukauden kuluttua	1,3	1,5
Takaukset	19,8	21,1
Leasingvastuut	1,8	1,9
Yhteensä	21,6	23,0

Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.

17. Valuutta- ja korkoriskien hallinta

MEUR	2007	2006
Nimellisarvot		
Valuuttajohdannaiset:		
Terminisopimukset	85,8	13,0
Konsernin sisäiset terminisopimukset	56,1	13,2
Käyvät arvot		
Valuuttajohdannaiset:		
Terminisopimukset	1,7	0,2
Konsernin sisäiset terminisopimukset	-0,2	-0,1

Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Emoyhtiön, Uponor Oyj:n, voitonjakokelpoiset varat ovat 121 521 362,90 euroa, josta tilikauden voitto on 34 296 207,38 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- osinkona jaetaan 1,40 euroa/osake eli yhteensä 102 489 721,60 euroa
- omaan pääomaan jäävä määrä 19 031 641,30 euroa
121 521 362,90 euroa

Vantaa, 7. helmikuuta 2008

Pekka Paasikivi
Puheenjohtaja

Aimo Rajahalme

Jari Paasikivi

Anne-Christine Silfverstolpe Nordin

Jorma Eloranta

Rainer S. Simon

Jan Lång
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Uponor Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Uponor Oyj:n kirjanpidon, toimintakertomuksen, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2007. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laaditun konsernitilinpäätöksen, joka sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä Suomessa voimassa olevien määräysten mukaisesti laaditut toimintakertomuksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen, joka sisältää emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon konsernitilinpäätöksestä sekä toimintakertomuksesta, emoyhtiön tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät toimintakertomus ja tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Konsernitilinpäätös

EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laadittu konsernitilinpäätös antaa näiden standar-

dien ja kirjanpitolaian tarkoittamalla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

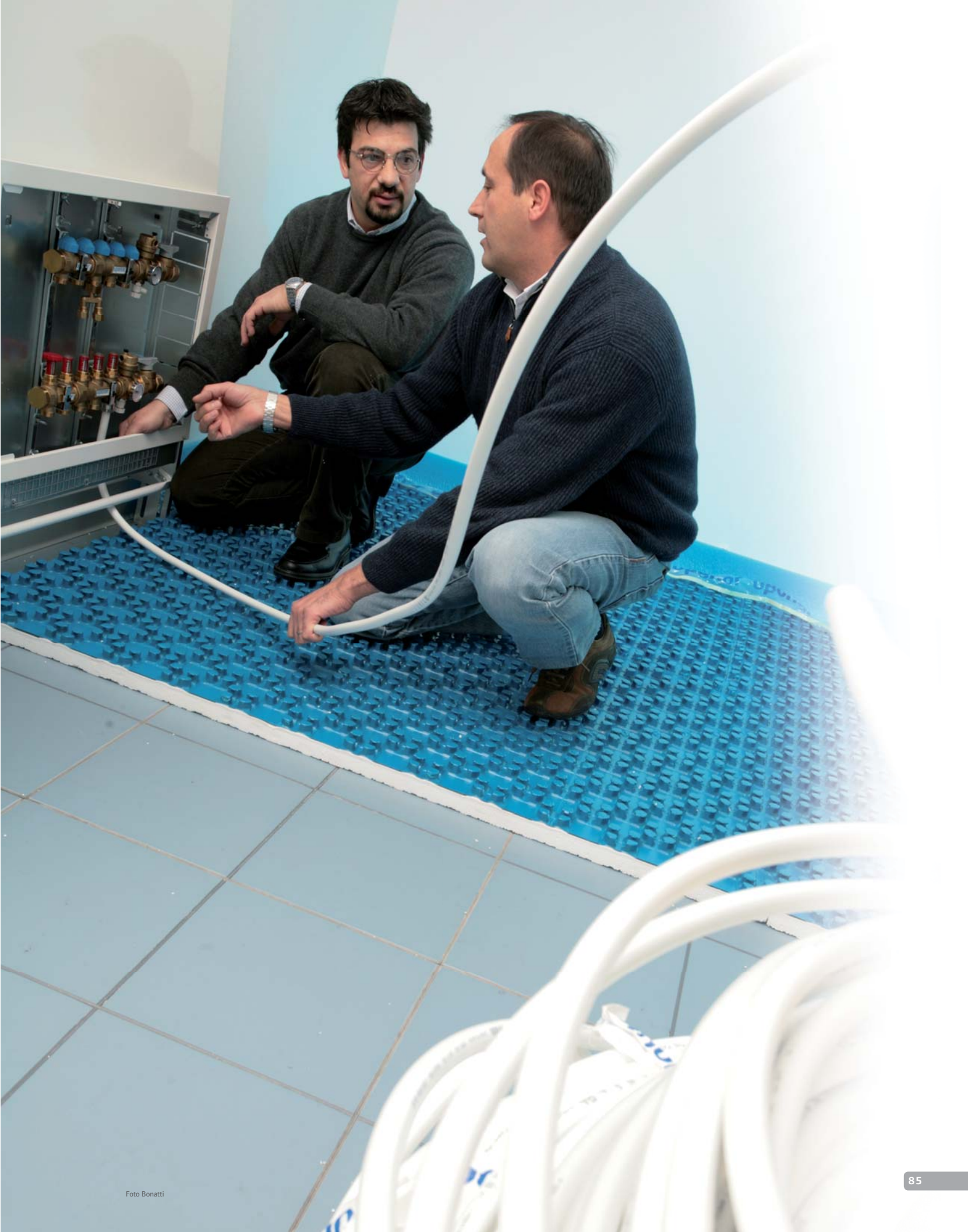
Emoyhtiön tilinpäätös, toimintakertomus ja hallinto

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaian ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti ja antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Toimintakertomus on laadittu kirjanpitolaian ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa ja antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Konsernitilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 7. helmikuuta 2008
KPMG OY AB
Sixten Nyman
KHT

Uponorin sijoittajaviestintä

”Suljettu ikkuna”

Uponor soveltaa ”suljetun ikkunan” periaatetta sijoittajasuhteissaan. Sinä aikana yhtiö ei kommentoi markkinanäkymiä, liiketoimintaan vaikuttavia seikkoja eikä keskustele raportointimattoman tai kuluvan tilikauden tapahtumista. Yhtiö ei myöskään tapaa sijoittajia tai lehdistön edustajia tilaisuuksissa, joissa keskustellaan näistä asioista. ”Suljettu ikkuna” alkaa kunkin raportointikauden lopusta, kuitenkin vähintään kolme viikkoa ennen tilinpäätöksen ja osavuosikatsausten julkistamista, ja päättyy tilinpäätöksen tai osavuosikatsauksen julkaisemiseen.

Kysymykset ja tiedustelut

Sähköposti: ir@uponor.com

Tapaamispyynnöt

Kaisa Lipiäinen, johdon assistentti
Puh. 020 129 2823
kaisa.lipiainen@uponor.com

Muut yhteydenotot

Jyri Luomakoski,
varatoimitus- ja talousjohtaja
Puh. 020 129 211
jiyri.luomakoski@uponor.com

Tarmo Anttila,
viestintäjohtaja
Puh. 020 129 2852
tarmo.anttila@uponor.com

Nan Ekblom,
viestintäassistentti
Puh. 020 129 2854
nan.ekblom@uponor.com

Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajan pitää ilmoittaa muuttuneet osoitetietonsa siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili, tai muussa tapauksessa Suomen Arvopaperikeskuksen ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Pitämällä osoitetiedot ajan tasalla varmistatte yhtiön lähettämän osakasinformaation perilletulon.

Muut osakkeenomistajien tiedustelut

Sähköposti: legal@uponor.com

Reetta Härkki,
päälakimies
Puh. 020 129 2835
reetta.harkki@uponor.com

Marjo Kuukka,
lakiasiain assistentti
Puh. 020 129 2837
marjo.kuukka@uponor.com

AJANTASAISTA TIETOA OSOITTEESTA
WWW.UPONOR.COM

Uponoria seuraavat analyytikot

ABN AMRO Bank N.V.,
Helsinki Branch

Helsinki

Yhteyshenkilö: Jari Räisänen

Puh. (09) 2283 2711

jari.raisanen@fi.abnamro.com

www.abnamro.com

Carnegie Investment Bank AB,
Finland Branch

Helsinki

Yhteyshenkilö: Tuomas Ratilainen

Puh. (09) 6187 1235

Fax (09) 6187 1239

tuomas.ratilainen@carnegie.fi

www.carnegie.fi

Danske Markets Equities

Helsinki

Yhteyshenkilö: Robin Johansson

Puh. 010 236 4828

Fax (09) 651 093

robin.johansson@mandatum.fi

www.mandatum.fi

Deutsche Bank AG

Helsinki

Yhteyshenkilö: Timo Pirskanen

Puh. (09) 252 5250

Fax (09) 2525 2585

timo.pirskanen@db.com

www.db.com

eQ Bank Ltd

Helsinki

Yhteyshenkilö: Tomi Tiilola

Puh. (09) 681 781

Fax (09) 6817 8454

tomi.tiilola@eq.fi

www.eq.fi

Evli Pankki Oyj

Helsinki

Yhteyshenkilö: Mika Karppinen

Puh. (09) 4766 9643

Fax (09) 4766 9350

mika.karppinen@evli.com

www.evlinet.com

Glitnir Pankki

Helsinki

Yhteyshenkilö: Jari Westerberg

Puh. (09) 6134 6217

jari.westerberg@glitnir.fi

www.glitnir.fi

Goldman Sachs International

Lontoo

Yhteyshenkilö: Karen Hooi

Puh. +44 207 552 9351

Fax +44 207 552 7281

karen.hooi@gs.com

www.gs.com

Handelsbanken Capital Markets

Helsinki

Yhteyshenkilö: Ari Järvinen

Puh. 010 444 2406

Fax 010 444 2578

arja02@handelsbanken.se

www.handelsbanken.se

Kaupthing Bank

Helsinki

Yhteyshenkilö: Mika Metsälä, CFA

Puh. (09) 4784 0241

Fax (09) 4784 0111

mika.metsala@kaupthing.com

www.kaupthing.net

Merrill Lynch

Lontoo

Yhteyshenkilö: Mark Hake

Puh. +44 207 996 1194

mark_hake@ml.com

www.ml.com

Nordic Partners, Inc.

New York, USA

Yhteyshenkilö: Henrik Ullner

Puh. +1 212 829 4200

henrik.ullner@nordic-partners.com

www.nordic-partners.com

Pohjola Pankki Oyj

Helsinki

Yhteyshenkilö: Matias Rautionmaa

Puh. 010 252 4408

Fax 010 252 2703

matias.rautionmaa@pohjola.fi

www.oko.fi

SEB Enskilda

Helsinki

Yhteyshenkilö: Lasse Rimpi

Puh. (09) 6162 8727

Fax (09) 6162 8769

lasse.rimpi@enskilda.fi

www.seb.se/mb

S&P Equity Research

London, UK

Yhteyshenkilö: Teea Reijonen

Puh. +44 (0)20 7176 7823

teea_reijonen@sandp.com

www.standardandpoors.com

UBS Investment Bank

Benelux Equity Research

Amsterdam

Yhteyshenkilö: Mark van der Geest

Puh. +31 20 551 0184

mark.vandergeest@ubs.com

www.ubs.com

Uponorin yhteystiedot

Pääkonttori

Uponor Oyj
PL 37 (Robert Huberin tie 3 B)
01511 Vantaa
Puh. 020 129 211
Fax 020 129 2841
www.uponor.com
etunimi.sukunimi@uponor.com

Alueorganisaatiot

Keski-Eurooppa

Alueorganisaation johto
Uponor Central Europe
P.O. Box 1641 (Industriestrasse 56)
D-97433 Hassfurt, Germany
Puh. +49 9521 6900
Fax +49 9521 690 150

Pohjoismaat

Alueorganisaation johto
Uponor Nordic
PL 37 (Robert Huberin tie 3 B)
01511 Vantaa
Puh. 020 129 211
Fax 020 129 2841

Muu Eurooppa

Alueorganisaation johto

Europe - South, West
Avenida de Europa 2
Edificio Alcor Plaza
E-28922 Alcorcón
Puh. +34 91 685 3600
Fax +34 91 647 3245

Alueorganisaation johto

Europe East & International
P.O. Box 1641 (Industriestrasse 56)
D-97433 Hassfurt, Germany
Puh. +49 9521 6900
Fax +49 9521 690 150

Alueorganisaation johto

Infrastructure Solutions UK & Ireland
Hilcote Plant, P.O. Box 1, Blackwell
Near Alfreton, Derbyshire DE55 5JD, UK
Puh. +44 1773 811 112
Fax +44 1773 812 343

Pohjois-Amerikka

Alueorganisaation johto

Uponor North America
5925 148th St.W.
Apple Valley, Minnesota 55124, USA
Puh. +1 952 891 2000
Fax +1 952 891 2008

Uponor juhlii 90-vuotista
historiaansa vuonna 2008.

Sana	Selitys
ERP, Enterprise Resource Planning	Yrityksen toiminnan ohjaukseen käytetty tietojärjestelmä, jonka avulla hoidetaan mm. tuotantoon, jakeluun ja myyntiin liittyvää tiedonkäsittelyä.
Jätevedenkäsittely, kiinteistökohtainen	Kunnallistekniikan ulkopuolella oleville kiinteistöille tarkoitettu tapa käsitellä jätevedet tavalla, joka kuormittaa ympäristöä mahdollisimman vähän.
Komposiittiputki	Putki, jossa muovin sisällä on metallikerros. Ratkaisulla pyritään käyttämään hyödyksi kummankin materiaalin parhaat ominaisuudet. Jäykkyytensä ansiosta erinomainen tuote pinta-asennuksiin esim. korjausrakentamisessa.
Korjausrakentaminen	Käytettyjen rakennusten tai esim. putkistojen korjaus tai uusiminen.
Kunnallistekniikka	Ks. Yhdyskuntatekniikka
Käyttöalue	Tekninen sovellus, jossa Uponorin tuotteita käytetään, esimerkiksi lattialämmitys, käyttövesiputkisto, tai vesi- ja viemäriverkostot.
Lattialämmitys	Lämmitysmuoto, jossa lattian varaavaa massaa käytetään rakennuksen tai tilan lämmittämiseen. Se voidaan toteuttaa esim. vesikiertoisena (ks. vesikiertoinen lämmitys) tai sähkökaapelein.
Liikerakentaminen	Yritystoimintaan liittyvä rakentaminen, esim. kaupat, toimistot jne.
Liiketoiminta-alue	Uponor jakautuu neljään liiketoiminta-alueeseen.
Liiketoimintaryhmä	Joukko sovelluksia, jotka liittyvät loogisesti yhteen toistensa kanssa käytön kannalta, esimerkiksi yhdyskuntatekniikan paineettomat viemärit, vesijohtoverkostot tai paineelliset viemärit.
LVI tai LVI-S	Lyhenne sanoista lämpö, vesi, ilma ja sähkö. Esim. rakennusten LVI-asennukset suorittaa usein sama asentaja, joka on pätevoitynyt koko LVI-alalle, joskus myös sähköasennuksiin (S).
Monikerrosputki	Muoviputken seinämä voi koostua kerroksista, jossa jokaisella on oma tehtävä. Yksi kerros voi suojata kulutukselta, toinen estää hapen läpimenoa, jne. Useimmiten kerrokset ovat muovia mutta esim. komposiittiputkessa on myös yksi alumiinikerros.
Monikerrostalo	Monikerroksinen asuin-, liike-, toimisto- tai julkinen rakennus. Uponorissa monikerrostaloliiketoiminta tarkoittaa lähinnä markkinasegmenttiä, jossa asiakkaat ovat rakennusalan ammattilaisia ja hankkeet yleensä laajoja.
Muoviputki	Yleisnimi erilaisista muoveista valmistetuille putkille. Muoviputken etuna kilpailijoihin nähden on helppo asennettavuus, kestävyys ja edulliset kokonaiskustannukset.
PEX-putki	PE-X on polyeteenistä ristosilloittamalla saatu erittäin vahva muovi, joka kestää korkeita lämpötiloja. Ristosilloitus muodostaa pitkittäisten sidosten väliin poikittaisia sidoksia, jolloin rakenteesta tulee verkkomainen.
Pientalo	Yhden tai kahden perheen talo, joskus myös rivitalo.
Pinta-asennus	Asennustapa, jossa esimerkiksi korjausrakentamisessa uudet putket asennetaan seinän pinnalle eikä sisäpuolelle niin kuin yleensä on tapana uudisrakentamisessa. Sen ansiosta hanke nopeutuu ja tulee usein edullisemmaksi.
Polyeteeniputki	Polyeteeniputkia käytetään yleisesti kunnallistekniikassa ja rakennusten kylmävesiputkina. Etuina mm. monipuolisuus ja hitsattavuus.
Polypropeeniputki	Polypropeenista valmistetaan putkia sekä kunnallistekniikkaan että rakennuksiin. Materiaalin etuna kunnallistekniikassa mm. hitsattavuus, rakennusputkistoissa edullisuus.
PVC-putki	PVC:stä tehtyjä putkia käytetään lähinnä kunnallistekniikassa maahan kaivettuina.
Sprinklerijärjestelmä	Uponorin käyttövesijärjestelmään saatava lisävaruste, jolla voidaan turvata ihmisiä ja omaisuutta tulipalon vaaroilta. Kuumuudesta aktivoituvaa sprinklerijärjestelmää suihkuttaa sammutusvettä palavaan kohteeseen.
Talotekniikka (liiketoimintaryhmä)	Uponorissa tähän liiketoimintaryhmään kuuluvat seuraavat käyttöalueet: lattialämmitys ja -jäähdytys, käyttövesi- ja patteriputkistot sekä esieristetyt taloliittymät lämmitys- ja käyttövedelle.
Toimiala	Uponorin toimialat ovat talotekniikka ja yhdyskuntatekniikka.
Vesikiertoinen jäähdytys	Toimii samalla periaatteella kuin vesikiertoinen lämmitys. Mahdollistaa kiinteistöjen ja asuntojen jäähdytyksen miellyttävästi ja energiatehokkaasti.
Vesikiertoinen lämmitys	Lämmitystapa, jossa lämmön tuotto ja jako on eriytetty toisistaan. Lämpö voidaan tuottaa vapaasti millä tahansa energialla, ja se jaetaan esimerkiksi lattiasa kiertävällä putkistolla rakennukseen.
Yhdyskuntatekniikka (liiketoimintaryhmä)	Uponorissa tähän liiketoimintaryhmään kuuluvat seuraavat käyttöalueet: vesi-, viemäri- ja kaasuverkostot, kaapelinsuojaukset, hajautettu jätevedenkäsittely, kiinteistöviemärointi ja kiinteistöjen ilmanvaihto.
Yhdyskuntatekniikka, -tekninen (myös: kunnallistekniikka)	Vesi-, viemäri-, sähkö-, kaukolämpö- yms. tekniikka, joka tuotetaan keskitetysti asuntoihin taajamissa.

441 017
Painotuote

Suunnittelu
Kreab Oy

Kuvat
Toimitusjohtaja, johtoryhmä ja hallitus: Dick Lindberg
Muut: Uponor, ellei toisin mainittu

Paino
Lönnberg Print & Promo 2008

Uponor Oyj
Robert Huberin tie 3 B
PL 37
01511 Vantaa

P 020 129 211
F 020 129 2841
W www.uponor.com

uponor
simply more